

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः
हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणम्

प्रथमाष्टके प्रपाठकः 1 to 4

Version Notes:

This is now the current Version 1.1 dated June 30, 2021.

1. This replaces the earlier version 1.1 dated October 31, 2020.
2. No corrections found from 31st Oct 2020 (previous version date) to 30th June 2021 (current version date). Hence there no change in version Number and is kept as 1.1.

We have changed the version date as 30th June 2021 as some conventions, style and presentation improvements or standardisations have been done from previous version date of 31st October 2020 to Current version date of 30th June 2021.

3. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 30th September 2017
2nd	Version Number	1.0 dated 30th November 2019
3rd	Version Number	1.1 dated 31st October 2020

Table of Contents

1	कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टकं	14
1.1	प्रथमाष्टके प्रथमः प्रपाठकः – अग्न्याधेयब्राह्मणं	14
1.1.1	अनुवाकं 1 – सोमयागशेषभूताः शुक्रामन्थिग्रहप्रचारार्था मन्त्राः.....	14
1.1.2	अनुवाकं 2 – अथाग्न्याधानप्रकरणं, तत्र कालविशेषविधिः.....	16
1.1.3	अनुवाकं 3 – देवयजनार्थाः संभाराः.....	20
1.1.4	अनुवाकं 4 – संभारसंयुक्तायतनेषु अग्न्याधानम्.....	25
1.1.5	अनुवाकं 5 – तत्र पवमानहवींषि	28
1.1.6	अनुवाकं 6 – पवमानहविर्विस्तारः, हविरन्तराणि, दक्षिणाश्च.....	32
1.1.7	अनुवाकं 7 – आधानमन्त्राः.....	36
1.1.8	अनुवाकं 8 – एतद्ब्राह्मणं	38
1.1.9	अनुवाकं 9 – ब्रह्मौदनम्	41
1.1.10	अनुवाकं 10 – पञ्चाग्न्याधानम्.....	45
1.2	प्रथमाष्टके द्वितीय प्रपाठकः – गवामयनब्राह्मणं	50
1.2.1	अनुवाकं 1 – आधानमन्त्राः पूर्वप्रपाठकशेषभूताः.....	50
1.2.2	अनुवाकं 2 – विषूवन्नामकं मुख्यमह, तदुभयपार्श्ववर्तीनि चत्वार्यहानि चोच्यन्ते	61
1.2.3	अनुवाकं 3 – विषुवद्दिनेऽतिग्राह्यविशेषाः.....	64
1.2.4	अनुवाकं 4 – तस्मिन्नेव दिने दिवाकीर्त्यनामानि सामानि	66
1.2.5	अनुवाकं 5 – पशवः वैष्णवाद्या नव.....	67

1.2.6	अनुवाकं 6 – महाव्रतम्.....	69
1.3	प्रथमाष्टके तृतीय प्रपाठकः – वाजपेयब्राह्मणं.....	75
1.3.1	अनुवाकं 1 – पुनराधेयशेषः आज्यभागयोर्विशेषः.....	75
1.3.2	अनुवाकं 2 – वाजपेयस्य विधिः.....	78
1.3.3	अनुवाकं 3 – तस्यग्रहविशेषाः.....	80
1.3.4	अनुवाकं 4 – पशवः सप्तदश.....	83
1.3.5	अनुवाकं 5 – रथयाजनम्.....	86
1.3.6	अनुवाकं 6 – रथधावनम्.....	88
1.3.7	अनुवाकं 7 – यूपारोहणम्.....	92
1.3.8	अनुवाकं 8 – अन्नहोमाः, अभिषेकश्च.....	95
1.3.9	अनुवाकं 9 – अतिग्राह्याः, पञ्चैन्द्राः.....	98
1.3.10	अनुवाकं 10 – पिण्डपितृयज्ञः दर्शपूर्णमासब्राह्मणशेषः.....	99
1.4	प्रथमाष्टके चतुर्थः प्रपाठकः – सोमादिब्राह्मणं.....	106
1.4.1	अनुवाकं 1 – ग्रहणा ग्रहणम्.....	106
1.4.2	अनुवाकं 2 – सोत्रामणीशेषा मन्त्राः.....	109
1.4.3	अनुवाकं 3 – दोहप्रायश्चित्तम्, अग्निहोत्रे.....	111
1.4.4	अनुवाकं 4 – अग्निप्रायश्चित्तम् अग्निहोत्रे.....	114
1.4.5	अनुवाकं 5 – सोमातिरेकप्रायश्चित्तम्.....	119
1.4.6	अनुवाकं 6 – सवननिमित्तं प्रायश्चित्तम्.....	121
1.4.7	अनुवाकं 7 – यूपविरोहणादिप्रायश्चित्तम्.....	124

1.4.8 अनुवाकं 8 – पावमानीमन्त्राः (स्मार्ते स्नानादौ मार्जनार्थाश्च)	127
1.4.9 अनुवाकं 9 – राजसूयगतचातुर्मास्यशेषः	130
1.4.10 अनुवाकं 10 – चातुर्मास्यप्रशंसनम्	132

=====

Introduction and Notes

This Taittirlya Brahmanam book is being compiled for the benefit of Veda Students for learning. There are 3 Major Sections (Ashtakam), containing 28 Prapaatakams (Subject). We plan to cover these in 6 books, 2 books/volumes for each Ashtakam. These books are being published in Sanskrit, Tamil and Malayalam languages. These books are compiled without any commercial interests and can be freely downloaded from our Website **vedavms.in** and are free for sharing/circulation for any non-commercial use only.

These books are, strictly, for learning under the guidance of a qualified Vedic Guru and not meant for self-learning.

Our pranams to great Rishis, Gurus and to our guides, **Shri Ganapathy Sharma and Shri Subramania Sharma**. We acknowledge the support of those Veda students and well-wishers who have inspired us to compile these books. We would also like to thank some well wishers, who have provided the Transliteration coding for this compilation.

Sources of reference:

We have referred the following books mainly for this compilation:

1. Taittirlya Brahmana with the commentary of Shri Battabhaskara Misra, edited by Shri A. Mahadeva Shastri and printed at Mysore by Government Branch Press in 1904.
2. Taittirlya Brahmana printed (around 1865-1880) containing the work of great Scholar Shri Sayanacharya.
3. Taittirlya Brahmana, 2014 edition, printed by Shri Nrusimha Trust, Chennai.

Notes and Explanations

Structure of the Book:

The Taittirilya Brahmanam consists of 3 Ashtakams (Major Sections/Volumes). Each Section has multiple Prapaatakams (Subjects). Some books refer to prapaatakam as PraSna. Under each Prapaatakam there are multiple Anuvakams (Chapters). Under each Anuvakam there are paragraphs, known as Dasinis. Dasini is a set of mantras, consisting of 10 statements, each ending with a Ruk-stop. (Vedic full stop).

Details of Taittirilya Braahmanam:

	Prapaatakam	Anuvakam	Dasini	Vaakyam
Ashtakam 1	8	78	500	5232
Ashtakam 2	8	96	547	5795
Ashtakam 3	9	134	619	6530
Kaatakam	3	30	167	1816
Total	28	338	1833	19373

Please note that the counts of Dasini, Anuvaakam, vaakyam, in numbers , given by us for this compilation are as per the book containing the work of Shri Bhaskara Bhattacharya Misra given under “**Sources of reference**” above.

There are minor differences in the way some of the statements of a Dasini are represented with either the previous or next Dasini in other sources of reference.

As per convention, there is no Pada, Krama, Jata and Gana paatams for Braahmanam. The source of Rishi, Chandas and Devata are not mentioned in our Source books of reference.

Numbering Convention

Every Dasini has a four digit serial number in the form **n.n.n.n at the beginning**

The four level number represents

- First digit - Ashtakam Number
- Second digit - Prapaatakam Number
- Third digit - Anuvaakam Number
- Fourth Digit - the serial number of Dasini within an Anuvaakam

In addition the cumulative serial number of each Dasini, under a Prapaatakam/Prasna is indicated at the end of each Dasini. The number of vaakyams (statements) for each Dasini is mentioned in a bracket.

This helps learner to verify the vaakyam as per source book and also for us to make sure that it is coded and typed as per the source book.

Korvai Statement in Braahmanam

A Dasini will have 10 vaakyams only (equivalent to 50 padam-“paanchati” of Samhita). If the Dasini ends in an Anuvakam, the numbers may not be exactly 10. The number of vaayams in the last dasini of an Anuvaham is more than 10, the marking “()” is made at the end of the 10th vaakaym.

Example: The Korvai at the end Anuvaakam 2, Dasini reference **TB 1.1.2.8**

mentions फल्गुनी षट् च. “Shat cha”, indicates that there are 10+6 = 16

vaakyams, the tenth statement of the Dasini has key work ‘Palguni’ and hence () is marked after the word ‘Palguni’.

Anuvaka Korvai, Special Korvai and Prapaataka Korvai are provided after the last Dasini of the Anuvaham or Prapaatakam. Special Korvai for a Dasini or a set of Dasinis shall be provided at the end of respective Dasini as it is given in the source documents. The Korvai mentions the count of Vaakyams similar to padam in Taitiriyā Samhita.

The various types of korvai mantras are given in a box at the end of the prapaatakam clearly indicating what type of korvai it is.

Conventions used

Each Dasini will end with a Ruk Symbol like “|”.

<u>Styles adopted elsewhere</u>	<u>styles adopted by us</u>
namasshiva	namaH shivaaya
namassade	namaH sadase
deveeSHShadurveer	deveeH Shadurveer
नमश्शिवाय	नमः शिवाय
नमस्सदसे	नमः सदसे
दैवीषडुर्वीः	दैवीः षडुर्वीः
നമശ്ശിവായ	നമഃ ശിവായ
നമസ്സദസേ	നമഃ സദസേ
ദൈവീഷഡുർവീഃ	ദൈവീഃ ഷഡുർവീഃ
நமஸ்சிவாய	நமഃ சிவாய
நமஸ்ஸதஸே	நமഃ ஸதஸே
தெதுவீஷ்டுர்வீഃ	தெதுவீഃ ஷ்டுர்வீഃ

Where ever the visargam comes in the middle for “sa” “sha” and “Sa” in the padam we have used the doubling principal of visargam . See Example give below.

pratassavanam

प्रातस्सवनं

പ്രാതസ്സവനം

ப்ராதஸ்ஸவனம்

For repha letter, “r”

<u>Styles adopted elsewhere</u>	<u>styles adopted by us</u>
varSham barhiShi prayatirmE jyOti@rjyOtirmE	var.Sham bar.hiShi prayatir mE jyOti@r jyOtir mE
वर्षम् बर्हिषि प्रयतिर्मे ज्योतिर्ज्योतिर्मे	वर्.षम् बर्.हिषि प्रयतिर् मे ज्योतिर् ज्योतिर् मे
വർഷം ബർഹിഷി പ്രയതിർ മേ ജ്യോതിർജ്യോതിർമേ	വർ.ഷം ബർ.ഹിഷി പ്രയതിർ മേ ജ്യോതിർ ജ്യോതിർ മേ
வர்ஷம் பர்,ஹிஷி ப்ரயதிர் மே ஜ்யோதிர்ஜ்யோதிர்மே	வர்.ஷம் பர்,ஹிஷி ப்ரயதிர் மே ஜ்யோதிர் ஜ்யோதிர் மே

Other Conventions used in the compilation

ॐ	—	is represented by (gg)
ॐ	—	is represented by (gm)
ॐ	—	is represented as anunaasikam

(hyphen) — used between words indicate that the words has parts which need to be rendered together as per your Guru's teachings. This sign is used in areas to split words which are long, the words constructed through Sandhis which result in "different letters" which joins the original padam of words and also for ease of reading/rendering. The usages of hyphens slightly vary in Sanskrit, Malayalam and Tamil books based on the usages in the languages.

Kindly refer to your Guru for exceptions and how the rendering needs to be made.

Important Note :

This version of the book is for learning under the guidance of a Guru. There are some mantras that need expansion when recited as a part of Karma (ritual/function). We are currently taking advice/explanations from reputed sources as to how they need proper expansion. We shall publish an Appendix or Annexure to this book to take care of the same.

Other Notes

Please notify us corrections / suggestions to our e-mail id "**vedavms@gmail.com**". Also vist our site www.vedavms.in to download our compilations like sukthaas, upanishads, Samhita vaakya padam (all 7 kaandams), samhita pada paatam (for all 7 kaadams) and various veda related articles of interest to Veda students.

Prarthanaa Mantras:

1. यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च प्रतिष्ठितः ।
तस्य प्रकृतिलीनस्य यः परः स महेश्वरः ।
2. ऋत॑ सत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिङ्गलं ।
ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमो नमः । (ओं नमः परमात्मने)
3. गणानां त्वा गणपतिं हवामहे कविं कवीनामुपमश्रवस्तमं ।
ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पत आनश्शृण्वन्नूतिभिः सीदसादनं ।
(श्री महागणपतये नमः)
4. तत्पुरुषाय विद्महे महासेनाय धीमहि । तन्नः षण्मुखः प्रचोदयात् ।
(कुमारगुरवे नमः)
5. प्रणो देवी सरस्वति वाजेभिर्वाजिनीवति । धीनामवित्र्यवतु ।
(महासरस्वत्यै नमः)
6. सदाशिव समारम्भां शंकराचार्य मध्यमां ।
अस्मदाचार्य पर्यन्तां वन्दे गुरु परंभरां । (श्री गुरुभ्यो नमः)

7. व्यासं वसिष्ठ नप्तारं शक्तेः पौत्रमकल्मषं ।

पराशरात्मजं वन्दे शुक तातं तपोनिधिं ।

व्यासाय विष्णुरूपाय व्यासरूपाय विष्णवे ।

नमो वै ब्रह्मनिधये वासिष्ठाय नमो नमः ।

(श्री वेदव्यासाय नमः)

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टकं

1.1 प्रथमाष्टके प्रथमः प्रपाठकः – अग्न्याधेयब्राह्मणं

1.1.1 अनुवाकं 1 – सोमयागशेषभूताः शुक्रामन्थिग्रहप्रचारार्था मन्त्राः

TB 1.1.1.1

ब्रह्म सन्धत्तं तन्मे जिन्वतम् । क्षत्रं सन्धत्तं तन्मे जिन्वतम् ।
इषं सन्धत्तं तां मे जिन्वतम् । ऊर्जं सन्धत्तं तां मे जिन्वतम् ।
रयिं सन्धत्तं तां मे जिन्वतम् । पुष्टिं सन्धत्तं तां मे जिन्वतम् ।
प्रजां सन्धत्तं तां मे जिन्वतम् । पशून् थ्सन्धत्तं तान्मे जिन्वतम् ॥
स्तुतोऽसि जनधाः । देवास्त्वा शुक्रपाः प्रणयन्तु ॥ 1 (10)

TB 1.1.1.2

सुवीराः प्रजाः प्रजनयन् परीहि । शुक्रः शुक्रशौचिषा ॥
स्तुतोऽसि जनधाः । देवास्त्वा मन्थिपाः प्रणयन्तु ॥
सुप्रजाः प्रजाः प्रजनयन् परीहि । मन्थी मन्थिशौचिषा ॥
संजग्मानौ दिव आ पृथिव्याऽऽयुः । संधत्तं तन्मे जिन्वतम् ।

प्रा॒ण॒ꣳ स॒न्ध॒त्तं॑ तं॒ मे॑ जि॒न्व॒तम् ।

अ॒पा॒न॒ꣳ स॒न्ध॒त्तं॑ तं॒ मे॑ जि॒न्व॒तम् । 2 (10)

TB 1.1.1.3

व्या॒न॒ꣳ स॒न्ध॒त्तं॑ तं॒ मे॑ जि॒न्व॒तम् । चक्षुः॑ स॒न्ध॒त्तं॑ त॒न्मे॑ जि॒न्व॒तम् ।

श्रो॒त्र॒ꣳ स॒न्ध॒त्तं॑ त॒न्मे॑ जि॒न्व॒तम् । म॒नः॑ स॒न्ध॒त्तं॑ त॒न्मे॑ जि॒न्व॒तम् ।

वा॒च॒ꣳ स॒न्ध॒त्तं॑ तां॒ मे॑ जि॒न्व॒तम् ॥ आ॒युः॑ स्थ॒ आ॒यु॒र्मे॑ ध॒त्तम् ।

आ॒यु॒र् य॒ज्ञाय॑ ध॒त्तम् । आ॒यु॒र् य॒ज्ञप॑तये ध॒त्तम् ।

प्रा॒णः स्थः॑ प्रा॒णं मे॑ ध॒त्तम् । प्रा॒णं य॒ज्ञाय॑ ध॒त्तम् । 3 (10)

TB 1.1.1.4

प्रा॒णं य॒ज्ञप॑तये ध॒त्तम् । चक्षुः॑ स्थश्चक्षु॒र्मे॑ ध॒त्तम् ।

चक्षु॒र् य॒ज्ञाय॑ ध॒त्तम् । चक्षु॒र् य॒ज्ञप॑तये ध॒त्तम् ।

श्रो॒त्रꣳ स्थः॑ श्रो॒त्रं मे॑ ध॒त्तम् । श्रो॒त्रं य॒ज्ञाय॑ ध॒त्तम् ।

श्रो॒त्रं य॒ज्ञप॑तये ध॒त्तम् । तौ दे॒वौ शु॒क्राम॑न्थिनौ ।

क॒ल्प॒य॒तं दै॒वीर्वि॑शः । क॒ल्प॒य॒तं मा॒नु॒षीः । 4 (10)

TB 1.1.1.5

इ॒ष-मूर्ज॑मस्मासु॒ ध॒त्तम् । प्रा॒णान् प॒शुषु॑ ।

प्र॒जां म॒यि च॒ यज॑माने च ॥ नि॒रस्तः॑ श॒ण्डः । नि॒रस्तो॑ म॒र्कः ॥

अ॒प॒नु॒त्तौ॑ श॒ण्डा॒म॒कौ॑ स॒हा॒मु॒ना ॥ शु॒क्र॒स्य॑ स॒मि॒द॒सि॑ ।
 म॒न्थि॒नः॑ स॒मि॒द॒सि॑ ॥ स॒ प्र॒थ॒मः॑ सं॒कृ॒तिर् वि॒श्व॒क॒र्मा॑ ।
 स॒ प्र॒थ॒मो॑ मि॒त्रो वरु॑णो अ॒ग्निः () ।
 स॒ प्र॒थ॒मो॑ बृ॒ह॒स्प॒तिश्चि॒कित्वा॑न् ।
 तस्मा॑ इ॒न्द्राय॑ सु॒त॒मा॒जु॒होमि॑ ॥ 5 (12) (न॒य – न्त्व॒पा॒नं॑ सं॒धत्तं॑ तं मे॑
 जि॒न्वतं॑ – प्रा॒णं यँ॒ज्ञाय॑ ध॒त्तं – मा॒नु॒षी॒र् – अ॒ग्नि॒र् द्वे च॑) (A1)

(Special Korvai for Anuvakam 1)

ब्र॒ह्म॑ क्ष॒त्रं त॒त् । इ॒ष॒मूर्जं॑ र॒यिं पु॒ष्टिं प्र॒जां ता॒म् । प॒शुन् ता॒न् ।
 स॒न्ध॒त्तं त॒त् । प्रा॒णम॒पा॒नं व्या॒नं त॒म् । चक्षुः॑ श्रो॒त्रं म॒नस्त॒त् ।
 वा॒चं ता॒म् । इ॒षादि॒पञ्च॒के वा॒चं तां मे॑ । प॒शून् थ्सं॒धत्तं॑ ता॒न्मे॑ ।
 प्रा॒णादि॒त्रित॒ये तं मे॑ । अ॒न्यत्र॑ त॒न्मे॑ ।)

1.1.2 अनुवाकं 2 – अथाग्न्याधानप्रकरणं, तत्र कालविशेषविधिः

TB 1.1.2.1

कृ॒त्ति॒का-स्व॒ग्नि-मा॒द॒धी॒त । ए॒तद्वा॑ अ॒ग्नेर् नक्ष॑त्रम् । यत् कृ॒त्ति॒काः ।
 स्वा॒यामे॒वैनं॑ दे॒वता॑यामा॒धाय॑ । ब्र॒ह्म॒वर्च॑सी भ॒वति॑ ॥
 मुखं॑ वा॒ ए॒तन्नक्ष॑त्राणाम् । यत् कृ॒त्ति॒काः ।

यः कृ॒त्तिका॑-स्व॒ग्नि-मा॒धत्ते॑ । मुख्य॑ ए॒व भ॑वति ॥

अथो॒ खलु॑ । 6 (10)

TB 1.1.2.2

अ॒ग्नि-नक्ष॑त्रमि॒त्य-प॑चायन्ति । गृ॒हान्.ह॑ दाहु॒को भ॑वति ॥

प्र॒जाप॑ती रोहि॒ण्या-म॒ग्नि-म॑सृजत । तं दे॒वा रोहि॑ण्या-माद॒धत॑ ।

ततो॒ वै ते॒ सर्वा॑न् रोहा॒नरो॑हन् । तद्-रोहि॑ण्यै रोहि॒णित्व॑म् ।

यो रोहि॑ण्या-म॒ग्निमा॑धत्ते । ऋ॒ध्नो॒त्ये॒व । सर्वा॑न् रोहा॒न्-रो॑हति ॥

दे॒वा वै भ॑द्राः सन्तोऽग्नि॑-माधि॒त्सन्त॑ । 7 (10)

TB 1.1.2.3

तेषा॑मना॒हितो॑ ऽग्नि॒रासी॑त् । अथै॒भ्यो वा॒मं वँ॑स्वपा॒क्राम॑त् ।

ते पुन॑र्वस्वो॒राद॑धत । ततो॒ वै तान्॑ वा॒मं वँ॑सूपाव॒र्तत॑ ।

यः पु॒रा भ॑द्रः संपापी॒यान् थ॑स्यात् । स पुन॑र्वस्वो-र॒ग्नि-मा॑दधीत ।

पुन॑रेवैनं वँ॒मं वँ॑सूपाव॒र्तते॑ । भ॒द्रो भ॑वति ॥

यः का॒मये॑त दान॑कामा मे प्र॒जाः स्यु॑रिति ।

स पूर्॒वयोः॑ फल्गु॒न्यो-र॒ग्नि-मा॑दधीत । 8 (10)

TB 1.1.2.4

अ॒र्य॒म्णो॒ वा ए॒तन्नक्ष॑त्रम् । यत्पूर्वे॑ फ॒ल्गुनी॑ । अ॒र्यमे॒ति तमा॑हु॒र्यो द॑दाति ।
 दान॑कामा अ॒स्मै प्र॒जा भ॑वन्ति ॥ यः का॒मये॑त भ॒गी स्या॑मिति ।
 स उत्त॑रयोः फ॒ल्गुन्यो-र॒ग्निमा॑दधीत । भ॒गस्य॑ वा ए॒तन्नक्ष॑त्रम् ।
 यदु॒त्तरे॑ फ॒ल्गुनी॑ । भ॒ग्येव॑ भवति ॥

का॒लक॒ञ्जा वै ना॒मासु॑रा आ॒सन् । 9 (10)

TB 1.1.2.5

ते सु॒वर्गा॑य लो॒काया॑ग्नि-म॒चिन्व॑त ।
 पु॒रुष॑ इ॒ष्टका॑-मु॒पाद॑धात्-पु॒रुष॑ इ॒ष्टका॑म् ।
 स इन्द्रो॑ ब्रा॒ह्मणो॑ ब्रु॒वाण॑ इ॒ष्टका॑मु॒पाध॑त्त ।
 ए॒षा मे॑ चि॒त्रा ना॑मेति । ते सु॒वर्गं लो॒कमा॑प्रा॒रोह॑न् ।
 स इन्द्र॑ इ॒ष्टका॑मावृ॒हत् । तेऽवा॑कीर्यन्त । येऽवा॑कीर्यन्त ।
 त ऊ॒र्णाव॑भयोऽभवन् । द्वावु॑दप॒तता॑म् । 10 (10)

TB 1.1.2.6

तौ दि॒व्यौ श्वा॑नाव॒भव॑ताम् । यो भ्रा॑तृव्य॒वान् थ॑स्यात् ।
 स चि॒त्राया॑-म॒ग्नि-मा॑दधीत । अ॒वकी॑र्ये॒व भ्रा॑तृव्यान् ।
 ओ॒जो ब॑लमिन्द्रि॒यं वी॑र्य॒मात्म॑न्-ध॒त्ते ॥

वसन्ता॑ ब्रा॒ह्म॒णो॑ ऽग्नि॒माद॑धीत । वसन्तो॑ वै ब्रा॒ह्म॒णस्य॑र्तुः ।

स्व ए॒वैन॑-मृ॒तावा॑धाय । ब्र॒ह्म॒वर्च॑सी भवति ।

मुखं॑ वा ए॒तदृ॑तूनाम् । 11 (10)

TB 1.1.2.7

यद्-वसन्तः॑ । यो वसन्ता॑ऽग्नि॒माध॑त्ते । मुख्य॑ ए॒व भ॑वति ।

अथो॑ योनि॒मन्त॑मे॒वैनं॑ प्रजा॒तमा॑धत्ते । ग्री॒ष्मे रा॑जन्य आ॒दधी॑त ।

ग्री॒ष्मो वै रा॑जन्यस्य॑र्तुः । स्व ए॒वैन॑मृ॒तावा॑धाय । इ॒न्द्रि॒यावी॑ भवति ।

शर॒दि वैश्य॑ आ॒दधी॑त । शर॒द्वै वैश्य॑स्य॑र्तुः । 12 (10)

TB 1.1.2.8

स्व ए॒वैन॑मृ॒तावा॑धाय । प॒शु॒मान् भ॑वति ॥

न पूर्॒वयोः॑ फल्गु॒न्यो-र॑ग्नि॒माद॑धीत ।

ए॒षा वै ज॑घन्या रा॒त्रिः सँ॑व॒थ्स॒रस्य॑ । यत्पूर्॒वे फ॑ल्गु॒नी ।

पृ॒ष्टि॒त ए॒व सँ॑व॒थ्स॒रस्या-ग्नि॑मा॒धाय॑ । पा॒पी॒यान्-भ॑वति ।

उत्त॑रयो॒राद॑धीत । ए॒षा वै प्र॑थ॒मा रा॒त्रिः सँ॑व॒थ्स॒रस्य॑ ।

यदु॑त्त॒रे फ॑ल्गु॒नी () । मु॒ख॒त ए॒व सँ॑व॒थ्स॒रस्या-ग्नि॑मा॒धाय॑ ।

व॒सी॒या॒न् भ॒वति॑ ॥ अ॒थो ख॒लु । य॒दै॒वैनं॑ य॒ज्ञ उ॒प॒न॒मेत् ।

अ॒थाद॑धी॒त । सै॒वा॒स्य॒र्द्धिः ॥ 13 (16)

(ख॒ल्वा॑ – धि॒त्सन्त॑ – फ॒ल्गु॑न्यो॒रग्नि॑माद॒धी॒ता – सन् – न॒प॒त॒ता –
मृ॒तूनां॑ – वै॒श्यस्य॑तु – रु॒त्तरे॑ फ॒ल्गु॑नी षट् च) (A2)

1.1.3 अनुवाकं 3 – देवयजनार्थाः संभाराः

TB 1.1.3.1

उ॒द्धन्ति॑ । य॒दे॒वा॒स्या अ॒मे॒द्ध्य॑म् । तद॒प ह॑न्ति ॥

अ॒पोऽवो॑क्ष॒ति शान्त्यै॑ ॥ सि॒क॒ता नि॒व॒प॒ति ।

ए॒तद्वा अ॒ग्नेर् वै॑श्वा॒नर॑स्य रू॒पम् । रू॒पेणै॒व वै॑श्वा॒नर॑मव॒रुन्धे॑ ॥

ऊ॒षान् नि॒व॒प॒ति । पु॒ष्टि॒र्वा ए॒षा प्र॒ज॒न॒नम् । यदू॒षाः ॥ 14 (10)

TB 1.1.3.2

पु॒ष्ट्यामे॒व प्र॒ज॒न॒ने ऽग्नि॑माध॒त्ते । अ॒थो सं॒ज्ञान॑ ए॒व ।

सं॒ज्ञानं॑ ह्ये॒तत् प॑शूनाम् । यदू॒षाः ॥ द्या॒वापृ॑थि॒वी स॒हास्ता॑म् ।

ते वि॒य॒ती अ॒ब्रू॒ताम् । अ॒स्त्वे॒व नौ॑ स॒ह य॒ज्ञि॒य॒मि॒ति ।

यद॒मु॒ष्या य॒ज्ञि॒य॒मासी॑त् । तद॒स्या-म॑द॒धात् ।

त ऊ॒षा अ॒भव॑न् । 15 (10)

TB 1.1.3.3

यदस्या यज्ञियमासीत् । तदमुष्या-मदधात् । तददश्चन्द्रमसि कृष्णम् ।
 ऊषान्निवपन्नदो दध्यायेत् । द्यावापृथिव्योरेव यज्ञिये-ऽग्निमाधत्ते ॥
 अग्निर्देवेभ्यो निलायत । आखू रूपं कृत्वा । स पृथिवीं प्राविशत् ।
 स ऊतीः कुर्वाणः पृथिवीमनु समचरत् ।
 तदाखुकरीष-मभवत् । 16 (10)

TB 1.1.3.4

यदाखुकरीषं संभारो भवति । यदेवास्य तत्र न्यक्तम् ।
 तदेवावरुन्धे ॥
 ऊर्जं वा एतं रसं पृथिव्या उपदीका उद्दिहन्ति । यद् वल्मीकम् ।
 यद् वल्मीकवपा संभारो भवति ।
 ऊर्जमेव रसं पृथिव्या अवरुन्धे । अथो श्रोत्रमेव ।
 श्रोत्रं ह्येतत् पृथिव्याः । यद् वल्मीकः ॥ 17 (10)

TB 1.1.3.5

अबधिरो भवति । य एवं वेद ॥ प्रजापतिः प्रजा असृजत ।
 तासामन्न-मुपाक्षीयत । ताभ्यः सूदमुप प्राभिनत् ।
 ततो वै तासामन्नं नाक्षीयत । यस्य सूदः संभारो भवति ।

नास्य॑ गृ॒हेऽन्नं॑ क्षी॒यते॑ ॥ आपो॑ वा इ॒दम॑ग्रे स॒लिल॑मासीत् ।

तेन॑ प्र॒जाप॑तिरश्राम्यत् । 18 (10)

TB 1.1.3.6

कथ॑मिदं॒ स्या॑दिति॑ । सोऽप॑श्यत् पु॒ष्कर॑पर्णं तिष्ठत् । सोऽम॑न्यत ।

अस्ति॑ वै तत् । यस्मिन्-नि॒दम॑धि तिष्ठतीति॑ । स व॑राहो रू॒पं
कृ॒त्वोप॑न्यमज्जत् । स पृ॒थिवी॑मध आ॒र्च्छत् । तस्या॑ उप॒हत्यो॑दमज्जत् ।

तत् पु॒ष्कर॑पर्णं प्रथयत् । यदप्रथयत् । 19 (10)

TB 1.1.3.7

तत् पृ॒थिव्यै॑ पृ॒थिवि॑त्वम् । अभू॒द्वा इ॒दमि॑ति । तद्भू॒म्यै भू॑मि॒त्वम् ।

तां दि॒शोऽनु॑ वातः॒ सम॑वहत् । तां श॑र्कराभि॒रदृ॑ हत् ।

शं वै नोऽभू॑दिति॑ । तच्छ॑र्कराणां श॑र्कर॒त्वम् ।

यद्-व॑राहवि॒हतं॑ संभा॒रो भ॑वति ।

अस्यामे॒वा-छ॑म्बट्कारम॒ग्नि-मा॑धत्ते ।

श॑र्करा भवन्ति धृ॒त्यै । 20 (10)

TB 1.1.3.8

अथो॑ श॒न्त्वाय॑ ॥ सरे॑ता अ॒ग्निरा॒धेय॑ इत्याहुः ।

आपो॑ वरुणस्य॒ पत्न॑य आसन् । ता अ॒ग्निरभ्य॑द्ध्यायत् ।

ताः सम॑भवत् । तस्य॑ रेतः॑ परा॑ऽपतत् । तद्धि॑रण्य-मभवत् ।

यद्धि॑रण्य-मुपा॑स्यति । सरे॑तसमे॒वाग्नि॑-माध॑त्ते ॥

पुरु॑ष इन्वै॑ स्वाद्-रेत॑सो बीभ॑त्सत इत्याहुः । 21 (10)

TB 1.1.3.9

उत्तर॑त उपा॑स्यत्य-बीभ॑त्सायै ॥ अति॑ प्रय॑च्छति ।

आर्ति॑मेवाति॑ प्रय॑च्छति ॥ अग्नि॑र्दे॒वेभ्यो॑ नि॒लाय॑त । अश्वा॑ रू॒पं कृ॒त्वा ।

सोऽश्व॑त्थे सँव॑त्सर-मति॑ष्ठत् । तदश्व॑त्थस्या-श्व॑त्थत्वम् ।

यदाश्व॑त्थः संभा॑रो भवति । यदे॒वास्य॑ तत्र॑ न्य॑क्तम् ।

तदे॒वाव॑-रुन्धे ॥ 22 (10)

TB 1.1.3.10

दे॒वा वा ऊ॒र्जं व्य॑भजन्त । तत॑ उदु॒म्बर॑ उदति॑ष्ठत् । ऊ॒र्वा उदु॒म्बरः॑ ।

यदौदु॑म्बरः संभा॑रो भवति । ऊ॒र्जमे॒वाव॑-रुन्धे ॥

तृती॑यस्यामि॒तो दि॒वि सोम॑ आसीत् । तं गा॑य॒त्र्याह॑रत् ।

तस्य॑ पर्ण॑मच्छि॒द्यत॑ । तत्पर्णो॑ ऽभवत् ।

तत् पर्ण॑स्य पर्ण॑त्वम् । 23 (10)

TB 1.1.3.11

यस्य॑ पर्ण॑मयः॑ सं॒भारो॑ भवति॑ । सोम॑पी॒थमे॒वाव॑ रुन्धे ॥
 दे॒वा वै ब्र॑ह्मन्नवदन्त॑ । तत् पर्ण॑ उपा॒शृणो॑त् । सु॒श्रवा॑ वै नाम॑ ।
 यत् पर्ण॑मयः॑ सं॒भारो॑ भवति॑ । ब्र॒ह्मव॑र्च॒समे॒वाव॑ रुन्धे ॥
 प्र॒जाप॑ति-र॒ग्नि-म॑सृजत॑ । सोऽ॒बिभे॑त्प्र मा॑ धक्ष्यतीति॑ ।
 तञ् श॒म्याऽश॑मयत् । 24 (10)

TB 1.1.3.12

तच्छ॒म्यै श॑मित्वम् । यच्छ॒मीम॑यः सं॒भारो॑ भवति॑ ।
 शान्त्या॑ अप्र॒दाहाय॑ ॥ अ॒ग्नेः सृ॒ष्टस्य॑ यतः॑ । वि॒कङ्क॑तं भा॒ आ॒र्च्छत् ।
 यद्-वै॒कङ्क॑तः सं॒भारो॑ भवति॑ । भा॒ ए॒वाव॑रुन्धे ॥
 सह॑दयो॒ ऽग्नि॒राधे॒य इ॒त्याहुः॑ । म॒रुतो॑ऽ॒द्विर॒ग्नि-म॑तमयन् ।
 तस्य॑ ता॒न्तस्य॑ हृद॒यमा॑च्छिन्दन् () ।
 साऽ॒शनि॑रभवत् । यद॒शनि॑हतस्य॑ वृ॒क्षस्य॑ सं॒भारो॑ भवति॑ ।
 सह॑दय-मे॒वाग्नि॑-माधत्ते ॥ 25 (13) (ऊ॒षा - अ॑भवन् - न॒भवद् -
 व॒ल्मी॒क्रो - ऽश्राम्य॑ - दप्र॑थय - बृ॒ह॒त्यै - बी॒भ॒थ्स॑त इ॒त्याहु॑ -
 रुन्धे॑ - पर्ण॑त्व - म॒शम॑यद - च्छि॒न्द॒ स्त्री॑णि च) (A3)

1.1.4 अनुवाकं 4 – संभारसँयुक्तायतनेषु अग्न्याधानम्

TB 1.1.4.1

द्वाद॑शसु॒ विक्रा॑मेष्व॒ग्निमा॑दधीत । द्वाद॑श मा॒साः सँव॑त्सरः ।
सँव॑त्सरा-दे॒वैन॑-मव॒रुद्ध्य॑-धत्ते ॥
यद्-द्वाद॑शसु॒ विक्रा॑मे-ष्वा॒दधी॑त । परि॑मितमव॒रुन्धी॑त ।
चक्षु॑र् नि॒मित आ॑दधीत । इ॒यद्-द्वाद॑श वि॒क्रामा॑(३) इति॑ ।
परि॑मितं चै॒वापरि॑मितं चाव॒रुन्धे ॥ अनृ॑तं वै वा॒चा व॑दति ।
अनृ॑तं मन॒सा द्ध्या॑यति । 26 (10)

TB 1.1.4.2

चक्षु॑र् वै स॒त्यम् । अ॒द्रा(३)गि॒त्याह॑ । अ॒द॒र्श॒मिति॑ । तथ् स॒त्यम् ।
यश्चक्षु॑र्-नि॒मितेऽग्नि॑-मा॒धत्ते॑ । स॒त्य ए॒वैन॑-मा॒धत्ते॑ ॥
तस्मा॑दाहि॒ताग्नि॑र्नानृ॑तं वदे॒त् । नास्य॑ ब्रा॒ह्मणोऽना॑श्वान् गृ॒हे व॑सेत् ।
स॒त्ये ह्यस्या॑ग्नि॒राहितः॑ ॥ आ॒ग्नेयी॑ वै रा॒त्रिः । 27 (10)

TB 1.1.4.3

आ॒ग्नेयाः प॒शवः॑ । ऐ॒न्द्रम॑हः । न॒क्तं गा॒र्हप॑त्य-मा॒दधा॑ति ।
प॒शूने॒वाव॑-रुन्धे । दि॒वाऽऽह॑वनी॒यम् । इ॒न्द्रि॒यमे॒वा-व॑रुन्धे ॥
अ॒र्द्धोदि॑ते सूर्य॑ आ॒हव॑नी॒य-मा॑दधाति ।

ए॒तस्मिन् वै लो॒के प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृजत ।

प्र॒जा ए॒व तद्-य॑जमानः सृजते ।

अथो॑ भू॒तं चै॒व भ॑विष्यच्चा-वरु॑न्धे ॥ 28 (10)

TB 1.1.4.4

इ॒डा वै मा॒नवी॑ य॒ज्ञानू॑काशि॒न्यासी॑त् । साऽऽशृ॑णोत् ।

अ॒सुरा॑ अ॒ग्निमा॑दधत इति । तद॑गच्छत् । त आ॑हवनी॒यम॒ग्र आ॑दधत ।

अथ॑ गा॒र्हप॑त्यम् । अथा॑-न्वा॒हार्य॑-प॒चन॑म् । सा ऽब्र॑वीत् ।

प्र॒तीच्ये॑षा॒ श्रीर॑गात् । भ॒द्रा भू॒त्वा प॑राभविष्यन्तीति । 29 (10)

TB 1.1.4.5

यस्यै॒व-म॒ग्निरा॑धीयते॑ । प्र॒तीच्य॑स्य श्री॒रेति॑ । भ॒द्रो भू॒त्वा प॑राभवति ॥

साऽऽशृ॑णोत् । दे॒वा अ॒ग्नि-मा॑दधत इति । तद॑गच्छत् ।

तेऽन्वा॒हार्य॑-प॒चन॑म॒ग्र आ॑दधत । अथ॑ गा॒र्हप॑त्यम् ।

अथा॑हवनी॒यम् । साऽब्र॑वीत् । 30 (10)

TB 1.1.4.6

प्रा॒च्ये॑षा॒ श्रीर॑गात् । भ॒द्रा भू॒त्वा सु॒वर्गं लो॒कमे॑ष्यन्ति ।

प्र॒जां तु न वै॑थ्स्यन्त इति । यस्यै॒वम॒ग्नि-रा॑धीयते॑ । प्रा॒च्यस्य॑ श्री॒रेति॑ ।

भ॒द्रो भू॒त्वा सु॒वर्गं लो॒कमे॑ति । प्र॒जां तु न वि॑न्दते ॥

साऽब्रवीदिडा॑ मनु॑म् । तथा॑ वा अ॒हं तवा॑ग्नि-मा॒धास्या॑मि ।

यथा॑ प्र प्र॒जया॑ प॒शुभिर् मि॒थुनैर् ज॒निष्य॑से । 31 (10)

TB 1.1.4.7

प्रत्य॑स्मिन् लो॒के स्था॑स्यसि । अ॒भि सु॒वर्गं लो॒कं जे॑ष्यसीति ।

गा॒र्हप॑त्यम॒ग्र आ॑दधात् । गा॒र्हप॑त्यं वा॒ अनु प्र॒जाः प॒शवः॑

प्रजा॑यन्ते । गा॒र्हप॑त्येनै॒वास्मै॑ प्र॒जां प॒शून् प्रा॑जनयत् ।

अथा॑-न्वा॒हार्य-प॑चनम् । ति॒र्यङ्मि॒त्रं वा॒ अयं लो॒कः ।

अ॒स्मिन्ने॒व तेन॑ लो॒के प्र॑त्यतिष्ठत् । अथा॑हवनीयम् ।

तेनै॒व सु॒वर्गं लो॒क-म॒भ्यज॑यत् । 32 (10)

TB 1.1.4.8

यस्यै॒वम॒ग्नि-रा॑धीयते । प्र प्र॒जया॑ प॒शुभिर् मि॒थुनैर् जा॑यते ।

प्रत्य॑स्मिन् लो॒के ति॑ष्ठति । अ॒भि सु॒वर्गं लो॒कं ज॑यति ॥

यस्य॑ वा अ॒यथा॑दे॒वत॑म॒ग्नि-रा॑धीयते । आ दे॒वता॑भ्यो वृ॒क्ष्यते॑ ।

पापी॑यान् भवति । यस्य॑ यथा॑ दे॒वत॑म् । न दे॒वता॑भ्य॒ आवृ॑क्ष्यते ।

व॒सीयान्॑ भवति () । 33 (10)

TB 1.1.4.9

भृ॒गूणां॑ त्वाऽङ्गि॑रसां॑ व्र॒तप॑ते व्र॒तेना॑-द॒धामी॑ति॑ भृ॒ग्वङ्गि॑रसामाद॑द्ध्यात् ।
 आ॒दि॒त्यानां॑ त्वा दे॒वानां॑ व्र॒तप॑ते व्र॒तेना॑द॒धामी॑त्य॒न्यासां॑ ब्रा॒ह्मणी॑नां
 प्र॒जाना॑म् ।
 वरु॑णस्य त्वा रा॒ज्ञौ व्र॒तप॑ते व्र॒तेना॑द॒धामी॑ति॑ रा॒ज्ञः ।
 इन्द्र॑स्य त्वेन्द्रि॒येण॑ व्र॒तप॑ते व्र॒तेना॑द॒धामी॑ति॑ रा॒जन्य॑स्य ।
 मनो॑स्त्वा ग्रा॒मण्यो॑ व्र॒तप॑ते व्र॒तेना॑द॒धामी॑ति॑ वै॒श्यस्य॑ ।
 ऋ॒भूणां॑ त्वा दे॒वानां॑ व्र॒तप॑ते व्र॒तेना॑द॒धामी॑ति॑ रथ॒कार॑स्य ।
 यथा॑ दे॒वत॑म॒ग्नि-रा॑धी॒यते॑ । न दे॒वता॑भ्य॒ आ वृ॑श्च्यते ।
 वसी॑यान् भवति ॥ 34 (9)

(ध्या॒यति॑ - वै रा॒त्रि - श्वा॑व॒रुन्धे॑ - भवि॒ष्यन्ती॑त्य॑ - ब्रवी॑ -
 ज्जनि॒ष्यसे॑ - ऽज॒यद् - वसी॑यान् भवति॑ - नव॑ च) (A4)

1.1.5 अनुवाकं 5 – तत्र पवमानहवींषि

TB 1.1.5.1

प्र॒जाप॑तिर् वाचः स॒त्य-म॑पश्यत् । तेना॒ग्निमा॑धत्त ।
 तेन॑ वै स आ॒धर्नो॑त् । भूर्भुवः॑ सुव॒रित्या॑ह । ए॒तद्वै वा॒चः स॒त्यम् ।

य ए॒तेना॒ग्नि-मा॒धत्ते । ऋ॒द्ध॒नोत्ये॒व । अथो॑ स॒त्यप्रा॑शू॒रेव॑ भ॒वति॑ ।
अथो॑ य ए॒वं वि॒द्वान॑भि॒चर॑ति । स्तृ॒णुत॑ ए॒वैन॑म् ॥ 35 (10)

TB 1.1.5.2

भू॒रित्या॑ह । प्र॒जा ए॒व तद्-य॑ज॒मानः॑ सृ॒जते॑ । भु॒व इत्या॑ह ।
अ॒स्मिन्ने॒व लो॒के प्र॑ति तिष्ठति । सु॒वरि॑त्याह ।
सु॒वर्ग ए॒व लो॒के प्र॑ति तिष्ठति ॥ त्रि॒भि॒रक्ष॑रैर्-गा॒र्ह॒पत्य॑-मा॒दधा॑ति ।
त्रय॑ इ॒मे लो॒काः । ए॒ष्वे॒वैनं॑ लो॒केषु॑ प्र॑तिष्ठि॒त-मा॑धत्ते ।
सर्वैः॑ प॒ञ्चभि॑-रा॒हव॑नीयम् ॥ 36 (10)

TB 1.1.5.3

सु॒वर्गा॒य वा ए॒ष लो॒काया॑धी॒यते॑ । यदा॑ह॒वनी॑यः ।
सु॒वर्ग ए॒वास्मै॑ लो॒के वा॒चः स॒त्यꣳ स॒र्वमा॑प्नोति ॥
त्रि॒भिर् गा॒र्ह॒पत्य॑-मा॒दधा॑ति । प॒ञ्चभि॑-रा॒हव॑नीयम् ।
अष्टौ॑ संप॒द्यन्ते॑ । अष्टा॑क्षरा गाय॒त्री ।
गा॒य॒त्रौऽग्निः॑ । या॒वा॒ने॒वाग्निः॑ । तमा॑धत्ते ॥ 37 (10)

TB 1.1.5.4

प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृ॒जत॑ । ता अ॑स्मा॒त् सृ॒ष्टाः प॑रा॒चीरा॑यन् ।
ताभ्यो॑ ज्योति॒-रु॒दगृ॑ह्णात् ।

तं ज्योतिः पश्यन्तीः प्रजा अभिसमावर्तन्त ।
उपरीवाग्नि-मुद्गृहीया-दुद्धरन् ।
ज्योतिरेव पश्यन्तीः प्रजा यजमान-मभि-समावर्तन्ते ॥
प्रजापतेरक्ष्यश्चयत् । तत् पराऽपतत् । तदश्चोऽभवत् ।
तदश्चस्या-श्चत्वम् । 38 (10)

TB 1.1.5.5

एष वै प्रजापतिः । यदग्निः । प्राजापत्योऽश्वः । यदश्वं पुरस्तान्नयति ।
स्वमेव चक्षुः पश्यन् प्रजापति-रनूदेति ॥ वज्री वा एषः ।
यदश्वः । यदश्वं पुरस्तान्नयति ।
जातानेव भ्रातृव्यान् प्रणुदते ॥ पुनरावर्तयति । 39 (10)

TB 1.1.5.6

जनिष्यमाणानेव प्रतिनुदते ॥ न्याहवनीयो गार्हपत्य-मकामयत ।
नि गार्हपत्य आहवनीयम् । तौ विभाजं नाशक्नोत् । सोश्वः
पूर्ववाङ्-भूत्वा । प्राञ्चं पूर्वमुदवहत् । तत् पूर्ववाहः पूर्ववाट्-त्वम् ।
यदश्वं पुरस्तान्नयति । विभक्तिरेवैनयोस्सा ।
अथो नानावीर्यावेवैनौ कुरुते ॥ 40 (10)

TB 1.1.5.7

यदुपर्युपरि शिरो हरेत् । प्राणान् विच्छिन्द्यात् । अधोऽधः शिरो हरति ।
 प्राणानां गोपीथाय ॥ इयत्यग्रे हरति । अथेयत्यथेयति ।
 त्रय इमे लोकाः । एष्वेवैनं लोकेषु प्रतिष्ठितमाधत्ते ॥
 प्रजापति-रग्नि-मसृजत । सोऽबिभेत्प्र मा धक्ष्यतीति । 41 (10)

TB 1.1.5.8

तस्य त्रेधा महिमानं व्यौहत् । शान्त्या अप्रदाहाय ।
 यत्-त्रेधाऽग्नि-राधीयते । महिमानमेवास्य तद्व्यूहति ।
 शान्त्या अप्रदाहाय ॥ पुनरावर्तयति । महिमानमेवास्य सन्दधाति ॥
 पशुर्वा एषः । यदश्वः । एष रुद्रः । 42 (10)

TB 1.1.5.9

यदग्निः । यदश्वस्य पदेऽग्नि-मादद्ध्यात् ।
 रुद्राय पशू-नपिदद्ध्यात् । अपशुर् यजमानः स्यात् । यं नाक्रमयेत् ।
 अनवरुद्धा अस्य पशवः स्युः । पार्श्वत आक्रमयेत् ।
 यथा ऽऽहितस्याग्ने-रङ्गारा अभ्यववर्तेरन् ।
 अवरुद्धा अस्य पशवो भवन्ति । न रुद्रायापिदधाति ॥ 43 (10)

TB 1.1.5.10

त्रीणि ह॒वी॒षि॒ निर्व॑पति । वि॒राज॑ ए॒व वि॒क्रान्तं॑ य॒जमा॑नोऽनु॒ विक्र॑मते ॥
 अ॒ग्नये॑ प॒वमा॑नाय । अ॒ग्नये॑ पा॒वका॑य । अ॒ग्नये॑ शु॒चये॑ ।
 यद॒ग्नये॑ प॒वमा॑नाय निर्व॑पति । पु॒नात्ये॑वैन॒म् । यद॒ग्नये॑ पा॒वका॑य ।
 पू॒त ए॒वास्मि॑-न्न॒न्नाद्यं॑ द॒धाति॑ । यद॒ग्नये॑ शु॒चये॑ () ।
 ब्र॒ह्मव॑र्च॒स-मे॒वास्मि॑-न्नु॒परि॑ष्टाद्-द॒धाति॑ ॥ 44 (11)

(ए॒न - मा॒हव॑नीयं - ध॒त्ते - ऽश्व॑त्वं - वै॒र्तय॑ति - कुरु॒त - इति॑
 -रु॒द्रो - द॒धाति॑ - यद॒ग्नये॑ शु॒चय॑ एकं॑ च) (A5)

1.1.6 अनुवाकं 6 – पवमानहविर्विस्तारः, हविरन्तराणि, दक्षिणाश्च

TB 1.1.6.1

दे॒वा॒सु॒राः सँय॑त्ता आ॒सन् । ते दे॒वा वि॒जय॑-मु॒पय॑न्तः ।
 अ॒ग्नौ वा॒मं वँ॑सु सं न्यद॑धत । इ॒दमु॑ नो भविष्यति ।
 यदि॑ नो जे॒ष्यन्ती॑ति । तद॒ग्नि॑र्नो॒त्-सह॑मशक्नोत् ।
 तत्-त्रे॒धा वि॒न्यद॑धात् । प॒शुषु॑ तृतीयम् ।
 अ॒प्सु तृ॑तीयम् । आ॒दित्ये॑ तृतीयम् । 45 (10)

TB 1.1.6.2

तद्-दे॒वा वि॒जित्य॑ । पुन॒रवा॑रु॒रुत्स॑न्त ।
 ते॒ऽग्नये॑ पव॒मानाय॑ पु॒रोडा॑श-म॒ष्टाक॑पालं॒ निर॑वपन् ।
 प॒शवो॑ वा अ॒ग्निः पव॑मानः । यदे॒व प॑शु॒ष्वासी॑त् ।
 तत्-ते॒नावा॑रुन्धत । ते॒ऽग्नये॑ पा॒वका॑य । आपो॒ वा अ॒ग्निः पा॒वकः॑ ।
 यदे॒वाप्स्वासी॑त् । तत्-ते॒नावा॑रुन्धत । 46 (10)

TB 1.1.6.3

ते॒ऽग्नये॑ शु॒चये॑ । असौ॒ वा आ॑दि॒त्योऽग्निः॑ शु॒चिः॑ ।
 यदे॒वादि॒त्य आसी॑त् । तत्-ते॒नावा॑रुन्धत ॥ ब्र॒ह्मवा॑दि॒नो वद॑न्ति ।
 त॒नुवो॑ वावै॒ता अ॑ग्न्या॒धेय॑स्य ।
 आ॒ग्नेयो॑ वा अ॒ष्टाक॑पालो ऽग्न्या॒धेय॑मि॒ति । यत्तं॑ नि॒र्वपे॑त् ।
 नै॒तानि॑ । यथाऽऽ॒त्मा स्या॑त् । 47 (10)

TB 1.1.6.4

ना॒ङ्गानि॑ । तादृ॒गेव॑ तत् । यदे॒तानि॑ नि॒र्वपे॑त् । न तम् । यथाऽङ्गानि॑ स्युः ।
 ना॒त्मा । तादृ॒गेव॑ तत् । उ॒भया॑नि स॒हनिरु॑प्याणि ।
 य॒ज्ञस्य॑ सा॒त्मत्वा॑य ॥ उ॒भयं॑ वा ए॒तस्ये॑न्द्रि॒यं वी॑र्यमाप्यते । 48 (10)

TB 1.1.6.5

योऽग्निमाधत्ते । ऐन्द्रा॒ग्न-मेका॑दशकपालमनु॒ निर्व॑पेत् ।
 आ॒दि॒त्यं च॒रुम् । इन्द्रा॒ग्नी वै दे॒वाना॑-मया॒तया॑मानौ ।
 ये ए॒व दे॒वते॑ अया॒तयाम्नी॑ । ताभ्या॑मे॒वास्मा॑ इन्द्रि॒यं वी॒र्य॑मव- रुन्धे ।
 आ॒दि॒त्यो भव॑ति । इ॒यं वा॑ अदि॒तिः ।
 अस्या॑मे॒व प्र॑ति॒तिष्ठ॑ति ॥ धे॒न्वै वा ए॒तद्-रे॑तः । 49 (10)

TB 1.1.6.6

यदा॒ज्यम् । अन॒डुह॑स्तण्डु॒लाः । मि॒थुन॑मे॒वाव-रु॑न्धे । घृ॒ते भव॑ति ।
 य॒ज्ञस्या॒लूक्षान्त॑त्वाय ॥ च॒त्वार॑ आ॒र्षेयाः॑ प्रा॒श्नन्ति॑ ।
 दि॒शामे॒व ज्योति॑षि जुहोति ॥ प॒शवो॑ वा ए॒तानि॑ ह॒वीर्षि॑ ।
 ए॒ष रु॒द्रः । यद॒ग्निः । 50 (10)

TB 1.1.6.7

यथ्सद्य॑ ए॒तानि॑ ह॒वीर्षि॑ निर्व॑पेत् । रु॒द्राय॑ प॒शून॑पि द॒द्ध्यात् ।
 अ॒प॒शुर्-यज॑मानः स्यात् । यन्ना॒नुनिर्व॑पेत् ।
 अन॑वरुद्धा अस्य प॒शवः॑ स्युः । द्वा॒दश॑सु रा॒त्रीष्व॑नु निर्व॑पेत् ।
 सँव॑त्सर॒ प्रति॑मा॒ वै द्वा॒दश॑ रा॒त्रयः॑ ।

सँव॑त्सरेणै॒वास्मै॑ रु॒द्रञ् श॑मयित्वा । प॒शून्व॑ रुन्धे ॥

यदे॒क-मे॒कमे॒तानि॑ ह॒वीष्णि॑ निर्व॒पेत् ॥ 51 (10)

TB 1.1.6.8

यथा त्री॒ण्याव॑प॒नानि॑ पू॒रये॑त् । तादृ॒क्तत् ।

न प्र॒जन॑नमुच्छि॒षेत् । एकं॑ निरु॒प्य । उत्त॑रे स॒मस्ये॑त् ।

तृती॒यमे॒वास्मै॑ लो॒कमुच्छि॑षति प्र॒जन॑नाय ।

तं प्र॒जया॑ प॒शुभि॑रनु प्रजायते । अथो॑ य॒ज्ञस्यै॒वैषा॑ऽभिक्रान्तिः ॥

रथ॒चक्रं॑ प्रवर्तयति । म॒नुष्य॑रथेनै॒व दे॒वरथं॑ प्रत्य॒वरो॑हति ॥ 52 (10)

TB 1.1.6.9

ब्र॒ह्मवा॑दिनो॒ वद॑न्ति । हो॒तव्य॑-म॒ग्निहो॑त्रां(३) नहो॒तव्या॑(३)मि॒ति ।

यद्-य॒जुषा॑ जुहु॒यात् । अ॒यथा॑पूर्व॒माहु॑ती जुहु॒यात् । यन्न॑ जुहु॒यात् ।

अ॒ग्निः प॒राभ॑वेत् । तू॒ष्णीमे॒व हो॑तव्यम् । य॒थापूर्व॑-माहु॒ती जु॒होति॑ ।

ना॒ग्निः प॒राभ॑वति ॥ अ॒ग्नीधे॑ ददाति । 53 (10)

TB 1.1.6.10

अ॒ग्निमु॒खा-ने॒वर्तून्॑ प्रीणाति । उ॒पब॑र्हणं ददाति ।

रू॒पाणा॑मव-रु॒द्ध्यै । अश्वं॑ ब्र॒ह्मणे॑ । इ॒न्द्रि॒यमे॒वाव॑-रुन्धे ।

धे॒नु॒ हो॒त्रे । आ॒शि॒ष ए॒वाव॑रुन्धे । अ॒न॒ड्वा॒ह-म॒ध्व॒र्य॒वे ।
व॒हि॒र्वा अ॒न॒ड्वा॒न् । व॒हि॒र॒ध्व॒र्युः । 54 (10)

TB 1.1.6.11

व॒हि॒नै॒व व॒हि य॒ज्ञ॒स्याव॑-रुन्धे । मि॒थु॒नौ गा॒वौ द॑दाति ।
मि॒थु॒न॒स्याव॑-रु॒द्ध्यै । वा॒सो द॑दाति । स॒र्व दे॒व॒त्यं वै वा॑सः ।
स॒र्वा ए॒व दे॒व॒ताः प्री॑णाति । आ द्वा॒द॒श॒भ्यो द॑दाति ।
द्वा॒द॒श मा॒साः सँव॑त्सरः । सँव॑त्सर ए॒व प्र॑ति तिष्ठति ।
का॒ममूर्ध॑ध्वं दे॒यम् () । अ॒परि॑मित॒स्याव॑-रु॒द्ध्यै ॥ 55 (11)

(आ॒दि॒त्ये तृ॒ती॒य - म॒प॒स्वा॒सीत् तत् ते॒नावा॑रुन्धत - स्या - दा॒प्य॒ते
- रे॒तो - ऽग्नि॑ - रे॒कमे॑क मे॒तानि॑ ह॒वि॒षि॑ निर्व॒पेत् -
प्र॒त्य॒व॒रो॒ह॒ति - द॑दात्य - द्ध्व॒र्युर् - दे॒य मे॑कं च) (A6)

1.1.7 अनुवाकं 7 – आधानमन्त्राः

TB 1.1.7.1

घ॒र्मः शि॒र॒स्त॒द॒य॒म॒ग्निः । सं प्रि॒यः प॒शु॒भिर् भु॑वत् ।
छ॒र्दि॒स्तो॒काय॑ त॒नया॑य यच्छ ॥ वा॒तः प्रा॒ण॒स्त॒द॒य॒म॒ग्निः ।
सं प्रि॒यः प॒शु॒भिर् भु॑वत् । स्व॒दि॒तं तो॒काय॑ त॒नया॑य पि॒तुं प॑च ॥

प्राची॑मनु॒ प्रदि॑शं॒ प्रेहि॑ वि॒द्वान् । अ॒ग्नेर॑ग्ने पु॒रो अ॑ग्निर् भवे॒ह ।

विश्वा॑ आ॒शा दी॑द्यानो विभा॒हि ।

ऊ॒र्जं नो॑ धेहि द्वि॒पदे॑ चतु॒ष्पदे॑ ॥ 56 (10)

TB 1.1.7.2

अ॒र्कश्चक्षु॑-स्तद॒सौ सूर्य॑स्तद॒यम॑ग्निः । संप्रि॑यः प॒शुभिर् भुवत् ।

यत् ते॑ शु॒क्र शु॒क्रं व॑र्चः शु॒क्रा त॒नूः । शु॒क्रं ज्योति॑रज॒स्रम् ।

तेन॑ मे दीदि॒हि तेन॑ त्वाऽऽद॒धे । अ॒ग्निना॑ऽग्ने ब्र॒ह्मणा॑ ॥

आ॒न॒शे व्या॑न॒शे सर्व॑मायुर् व्या॒न॒शे ॥ ये ते॑ अ॒ग्ने शि॒वे त॒नुवौ॑ ॥

वि॒राट् च॑ स्व॒राट् च॑ । ते मा॑ वि॒शतां॑ ते मा॑ जि॒न्वताम्॑ । 57 (10)

TB 1.1.7.3

ये ते॑ अ॒ग्ने शि॒वे त॒नुवौ॑ ॥ स॒म्राट् चा॑भिभू॒श्च ।

ते मा॑ वि॒शतां॑ ते मा॑ जि॒न्वताम्॑ । ये ते॑ अ॒ग्ने शि॒वे त॒नुवौ॑ ॥

वि॒भूश्च॑ परि॒भूश्च॑ । ते मा॑ वि॒शतां॑ ते मा॑ जि॒न्वताम्॑ ।

ये ते॑ अ॒ग्ने शि॒वे त॒नुवौ॑ ॥ प्र॒भ्वी च॑ प्र॒भूति॑श्च ।

ते मा॑ वि॒शतां॑ ते मा॑ जि॒न्वताम्॑ । यास्ते॑ अ॒ग्ने शि॒वास्त॒नुवः॑ () ।

ताभिस्त्वा ऽऽदधे ॥ यास्ते अग्ने घोरास्तनुवः ।

ताभिरमुं गच्छ ॥ 58 (13)

(चतुष्पदे – जिन्वतां – तनुव स्त्रीणि च) (A7)

1.1.8 अनुवाकं 8 – एतद्ब्राह्मणं

TB 1.1.8.1

इमे वा एते लोका अग्नयः । ते यदव्यावृत्ता आधीयेरन् ।
 शोचयेयुर्-यजमानम् । घर्मः शिर इति गार्.हपत्य-मादधाति ।
 वातः प्राण इत्यन्वाहार्य-पचनम् । अर्क-श्चक्षुरित्या-हवनीयम् ।
 तेनैवैनान् व्यावर्तयति । तथा न शोचयन्ति यजमानम् ॥

रथन्तर-मभिगायते गार्.हपत्य आधीयमाने ।

रथन्तरो वा अयं लोकः । 59 (10)

TB 1.1.8.2

अस्मिन्नेवैनं लोके प्रतिष्ठित-माधत्ते ।
 वामदेव्य-मभिगायत उद्ध्ययमाणे । अन्तरिक्षं वै वामदेव्यम् ।
 अन्तरिक्ष एवैनं प्रतिष्ठित-माधत्ते । अथो शान्तिर् वै वामदेव्यम् ।
 शान्तमेवैनं पशव्यमुद्धरते । बृहदभिगायत आहवनीय आधीयमाने ।

बार्॒हतो॑ वा अ॒सौ लो॒कः । अ॒मुष्मि॑न्ने॒वैनं॑ लो॒के प्र॑ति॒ष्ठित॑-मा॒धत्ते॑ ॥

प्र॒जाप॑ति-र॒ग्नि-म॑सृ॒जत॑ । 60 (10)

TB 1.1.8.3

सोऽ॒श्वो वा॒रो भू॒त्वा प॑रा॒डैत् । तं वा॑र॒वन्ती॑ये॒नाव॑रयत ।

तद्-वा॑र॒वन्ती॑यस्य वा॑र॒वन्ती॑यत्वम् । इ॒यैते॑न इ॒येती॑ अ॒कुरु॑त ।

तच्छ॒यैत॑स्य इ॒यैत॑त्वम् । यद्-वा॑र॒वन्ती॑य-म॒भिगा॑यते ।

वा॒रयि॑त्वै॒वैनं॑ प्र॑ति॒ष्ठित॑-मा॒धत्ते॑ । इ॒यैते॑न इ॒येती॑ कु॒रुते॑ ॥

घ॒र्मः शि॒र इति॑ गा॒र्हप॑त्य-मा॒दधा॑ति ।

स॒शीर्षा॑ण-मे॒वैन॑-मा॒धत्ते॑ । 61 (10)

TB 1.1.8.4

उ॒पैन॑मु॒त्तरो॑ य॒ज्ञो न॑मति ॥ रु॒द्रो वा॑ ए॒षः । य॒दग्निः॑ ।

स आ॒धीय॑मान ई॒श्वरो॑ यज॒मान॑स्य प॒शून् हि॒ंसि॑तोः ।

सं प्रि॑यः प॒शुभि॑र् भुव॒दित्या॑ह । प॒शुभि॑रे॒वैनं॑ संप्रि॑यं करोति ।

प॒शूना॑-महि॒ंसा॒यै ॥ छ॒र्दिस्तो॑का॒य त॑नया॒य य॒च्छे॑त्या॒ह ।

आ॒शिष॑मे॒वैता॑-मा॒शास्ते॑ ॥

वा॒तः प्रा॒ण इत्य॑न्वाहा॒र्य-प॑चनम् । 62 (10)

TB 1.1.8.5

स॒प्रा॒ण-मे॒वैन॒-मा॒धत्ते ॥ स्व॒दि॒तं तो॒काय॒ तन॒याय॒ पि॒तुं प॒चेत्या॒ह ।
 अ॒न्नमे॒वास्मै॑ स्व॒दय॒ति ॥ प्रा॒चीम॒नु प्र॒दिशं॑ प्रे॒हि वि॒द्वानि॒त्याह॑ ।
 वि॒भक्ति॑रे॒वैनयो॒स्सा । अथो॑ ना॒ना वी॒र्या॒वेवैनौ॑ कुरु॒ते ॥
 ऊ॒र्जं नो॑ धे॒हि द्वि॒पदे॑ च॒तुष्प॒द इत्या॑ह । आ॒शिष॑मे॒वैता॒माशा॑स्ते ॥
 अ॒र्क-श्चक्षु॑रि॒त्या-ह॒वनी॒यम् । अ॒र्को वै दे॒वाना॒मन्न॑म् । 63 (10)

TB 1.1.8.6

अ॒न्नमे॒वाव॑ रु॒न्धे ॥ तेन॑ मे दी॒दिही॒त्याह॑ । स॒मिन्ध॑ ए॒वैन॑म् ॥
 आ॒नशे॑ व्या॒नश॑ इति॒ त्रिरु॑दिङ्ग॒यति॑ । त्रय॑ इ॒मे लो॒काः ।
 ए॒ष्वेवैनं॑ लो॒केषु॑ प्र॒तिष्ठि॑त-मा॒धत्ते ॥ तत्-तथा॑ न का॒र्यम् ।
 वी॒ङ्गित॑म॒ प्रतिष्ठि॑त-मा॒दधी॑त । उ॒द्धृत्यै॑-वा॒धाया॑-भि॒मन्त्रि॑यः ।
 अ॒वीङ्गि॑त-मे॒वैनं॑ प्र॒तिष्ठि॑त-मा॒धत्ते () ॥
 वि॒राट् च॑ स्व॒राट् च॑ या॒स्ते अ॒ग्ने शि॒वास्त॒नुव॑-
 स्ताभि॑स्त्वा ऽऽद॒ध इत्या॑ह ।
 ए॒ता वा अ॒ग्नेः शि॒वास्त॒नुवः॑ । ताभि॑रे॒वैन॑ सम॒र्द्धय॑ति ॥

यास्ते॑ अग्ने॑ घो॒रास्तनु॒व स्ताभि॑रमुं॒ गच्छे॑ति ब्रू॒याद्यं॑ द्वि॒ष्यात् ।

ताभि॑रेवैनं॒ परा॑भावयति ॥ 64 (15)

(लो॒को - ऽसृ॑जतैन - मा॒धत्ते - ऽन्वा॒हार्य॑पचनं - दे॒वाना॑मन्न -
मेनं॑ प्रति॒ष्ठित॑मा॒धत्ते॑ पञ्च॑ च) (A8)

1.1.9 अनुवाकं 9 – ब्रह्मौदनम्

TB 1.1.9.1

श॒मीग॒र्भादग्निं॑ म॒न्थति॑ । ए॒षा वा अग्ने॑र्-य॒ज्ञिया॑ त॒नूः ।

तामे॒वास्मै॑ ज॒नय॑ति ॥ अ॒दि॒तिः पु॒त्रका॑मा ।

सा॒द्ध्येभ्यो॑ दे॒वेभ्यो॑ ब्रह्मौ॒दन-म॑पचत् । तस्या॑ उ॒च्छेष॑ण-मददुः ।

तत् प्रा॒श्नात् ॥ सा॑ रे॒तोऽध॑त्त । तस्यै॑ धा॒ता चा॒र्य॒मा चा॑जायेताम् ।

सा द्वि॒तीय-म॑पचत् । 65 (10)

TB 1.1.9.2

तस्या॑ उ॒च्छेष॑ण-मददुः । तत् प्रा॒श्नात् ॥ सा॑ रे॒तोऽध॑त्त ।

तस्यै॑ मि॒त्रश्च॑ वरु॒णश्चा॑जायेताम् । सा तृ॒तीय-म॑पचत् ।

तस्या॑ उ॒च्छेष॑ण-मददुः । तत् प्रा॒श्नात् ॥ सा॑ रे॒तोऽध॑त्त ।

तस्या॑ अ॒शश्च॑ भग॒श्चाजा॑येताम् । सा चतु॒र्थ-म॑पचत् । 66 (10)

TB 1.1.9.3

तस्या॑ उ॒च्छे॒षण॑-मद॒दुः । तत् प्रा॒ज्ञात् ॥ सा॑ रे॒तोऽध॑त्त ।
 तस्या॑ इन्द्र॒श्च वि॒वस्वा॑ञ्चा-जा॒येता॑म् । ब्र॒ह्मौ॒दनं॑ प॒चति॑ ।
 रे॒त ए॒व तद्-द॑धाति ॥ प्रा॒ज्ञन्ति॑ ब्रा॒ह्मणा॑ ओ॒दनम् ॥
 यदा॑ज्य-मु॒च्छि॒ष्यते॑ । तेन॑ स॒मिधो॑ऽभ्यज्याद॑धाति ।
 उ॒च्छे॒षणा॑द्वा अदि॒ती रे॒तोऽध॑त्त । 67 (10)

TB 1.1.9.4

उ॒च्छे॒षणा॑दे॒व तद्-रे॒तो ध॑त्ते ॥ अ॒स्थि वा ए॒तत् । यथ्-स॒मिधः॑ ।
 ए॒तद्-रे॒तः । यदा॑ज्यम् । यदा॑ज्येन स॒मिधो॑ऽभ्यज्याद॑धाति ।
 अ॒स्थ्ये॒व तद्-रे॒तसि॑ द॑धाति ॥ ति॒स्र आ॑द॒धाति॑ मि॒थुन॒त्वाय॑ ॥
 इ॒यती॑र् भवन्ति । प्र॒जाप॑तिना य॒ज्ञमु॒खेन॑ संमि॒ताः । 68 (10)

TB 1.1.9.5

इ॒यती॑र् भवन्ति । य॒ज्ञप॑रुषा संमि॒ताः । इ॒यती॑र् भवन्ति ।
 ए॒ताव॑द्वै पु॒रुषे॑ वी॒र्यम् ॥ वी॒र्यं संमि॒ताः ॥ आ॒र्द्रा भ॑वन्ति ।
 आ॒र्द्रमि॒व हि रे॒तः सि॒च्यते॑ ॥ चि॒त्रिय॑स्याश्च॒त्थस्या॑द॒धाति॑ ।
 चि॒त्रमे॒व भ॑वति ॥ घृ॒तव॑तीभि-रा॒द॒धाति॑ । 69 (10)

TB 1.1.9.6

ए॒तद्वा अ॒ग्नेः प्रि॒यं धा॒म । यद्-घृ॒तम् । प्रि॒येणै॒वैनं॑ धा॒म्ना
सम॑र्द्धयति । अथो तेज॑सा ॥ गा॒यत्रीभि॑र्-ब्रा॒ह्मण॑स्याद॑द्ध्यत् ।
गा॒यत्र॑छन्दा वै ब्रा॒ह्मणः॑ । स्व॒स्य छ॒न्दसः॑ प्र॒त्यय॑नस्त्वाय ।
त्रि॒ष्टुग्भी-रा॒ज॒न्यस्य॑ । त्रि॒ष्टुप् छन्दा॑ वै रा॒ज॒न्यः ।
स्व॒स्य छ॒न्दसः॑ प्र॒त्यय॑नस्त्वाय । 70 (10)

TB 1.1.9.7

ज॒गती॑भि॒र्-वैश्य॑स्य । ज॒गती॑ छन्दा वै वैश्यः॑ ।
स्व॒स्य छ॒न्दसः॑ प्र॒त्यय॑नस्त्वाय ॥ त॒ँ सँ॑व॒त्स॒रं गो॑पायेत् ।
सँ॑व॒त्स॒र॒ँ हि रे॒तो हि॒तं वँ॑र्द्धते ॥ यद्-यै॒न॒ँ सँ॑व॒त्स॒रे नो॑प॒नमे॑त् ।
स॒मि॒धः पु॒नरा॑द॑द्ध्यत् । रे॒त ए॒व तद्धि॑तं वँ॑र्द्ध॒मान॑मेति ॥
न मा॒ँस-म॑श्जीयात् । न स्त्रि॒यमु॑पेयात् ॥ 71 (10)

TB 1.1.9.8

यन् मा॒ँस-म॑श्जीयात् । य॒त्स्त्रि॒य-मु॑पेयात् । निर्वी॑र्यः स्यात् ।
नै॒नम॑ग्नि-रु॒प॒नमे॑त् ॥ श्व आ॒धास्य॑मा॒नो ब्र॑ह्मौ॒दनं॑ प॒चति॑ ।
आ॒दि॒त्या वा इ॒त उ॒त्त॒माः सु॒व॒र्गं लो॒कमा॑यन् ।

ते वा इतो यन्तं प्रतिनुदन्ते । एते खलु वावादित्याः ।

यद्-ब्राह्मणाः । तैरेव संत्वं गच्छति । 72 (10)

TB 1.1.9.9

नैनं प्रतिनुदन्ते ॥ ब्रह्मवादिनो वदन्ति । क्वा सः । अग्निः कार्यः ।

योऽस्मै प्रजां पशून् प्रजनयतीति । शल्कैस्तां रात्रिमग्नि-मिन्धीत ।

तस्मिन्-नुपव्युषमरणी निष्टपेत् । यथर्षभाय वाशिता न्याविच्छायति ।

तादृगेव तत् ॥ अपोदूह्य भस्माग्निं मन्थति । 73 (10)

TB 1.1.9.10

सैव साग्नेः सन्ततिः ॥ तं मथित्वा प्राञ्चमुद्धरति ।

सँवथ्सरमेव तद्-रेतो हितं प्रजनयति ॥

अनाहित-स्तस्याग्नि-रित्याहुः ।

यः समिधोऽनाधायाग्नि-माधत्त इति ।

ताः सँवथ्सरे पुरस्ता-दादद्ध्यात् ।

सँवथ्सरादेवैन-मवरुद्ध्या-धत्ते ॥ यदि सँवथ्सरे ऽनादद्ध्यात् ।

द्वादश्यां पुरस्ता-दादद्ध्यात् ।

सँवथ्सर प्रतिमा वै द्वादश रात्रयः () ।

सँव॑त्सरमे॒वास्याहि॑ता भवन्ति ॥ यदि॑ द्वा॒द॒श्यां॑ नाद॒द्ध्यात् ।
 न्य॒हे पु॒रस्ता॑दाद॒द्ध्यात् । आहि॑ता ए॒वास्य॑ भवन्ति ॥ 74 (14)
 (द्वि॒तीय॑मपच॒च् – चतु॑र्थमपच॒ – ददि॑ती रेता॑ऽधत्त – संमि॑ता –
 धृ॒तव॑तीभि॒राद॑धाति – राज॒न्यः स्व॒स्य छ॒न्दसः॑ प्रत्य॒यन॑स्त्वा –
 ये॒याद् – गच्छ॑ति – म॒न्यति॑ – रा॒त्रय॑ श्र॒त्वारि॑ च) (A9)

1.1.10 अनुवाकं 10 – पञ्चाग्न्याधानम्

TB 1.1.10.1

प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृजत । स रि॒रिचा॑नोऽम॒न्यत॑ । स तपो॑ऽतप्यत ।
 स आ॒त्मन् वी॒र्य॑-मपश्यत् । तदव॑र्द्धत ।
 तदस्मा॑त्-सह॒सोर्ध्व॑-मसृज्यत । सा वि॒राड॑भवत् ।
 तां दे॒वासुरा॑ व्यगृह्णत । सोऽब्र॑वीत् प्र॒जाप॑तिः । मम॒ वा ए॒षा । 75 (10)

TB 1.1.10.2

दोहा॑ ए॒व यु॒ष्माक॑मिति ॥ सा ततः॑ प्राच्युदक्रामत् ।
 तत् प्र॒जाप॑तिः पर्यगृह्णात् । अथर्व॑ पितुं मे गोपा॒येति॑ ।
 सा द्वि॒तीय॑-मुदक्रामत् । तत् प्र॒जाप॑तिः पर्यगृह्णात् ।

नर्य॑ प्र॒जां मे॑ गोपायेति॑ । सा तृ॒तीय-मुद॑क्रामत् ।
तत् प्र॒जाप॑तिः पर्य॑गृह्णात् । श॒स्य प॒शून् मे॑ गोपायेति॑ । 76 (10)

TB 1.1.10.3

सा चतु॑र्थ-मुद॑क्रामत् । तत् प्र॒जाप॑तिः पर्य॑गृह्णात् ।
सप्र॑थ स॒भां मे॑ गोपायेति॑ । सा पञ्च॑म-मुद॑क्रामत् ।
तत् प्र॒जाप॑तिः पर्य॑गृह्णात् । अहे॑ बु॒द्धि॒नय॑ मन्त्रं॑ मे गोपायेति॑ ।
अ॒ग्नीन् वा॒व सा॑ तान् व्य॑क्रमत । तान् प्र॒जाप॑तिः पर्य॑गृह्णात् ।
अथो॑ प॒ङ्क्ति॑मेव ॥ प॒ङ्क्ति॑र्वा ए॒षा ब्रा॒ह्म॒णे प्र॑विष्टा । 77 (10)

TB 1.1.10.4

तामा॑त्मनोऽधि॑ निर्मि॑मीते । यद॒ग्नि-रा॑धीयते॑ ॥
तस्मा॑-दे॒ताव॑न्तो-ऽग्नय॑ आ॒धीय॑न्ते । पाङ्॑क्तं वा इ॒दं सर्व॑म् ।
पाङ्॑क्ते नैव पाङ्॑क्तं स्पृ॒णोति॑ ॥ अथ॑र्व पि॒तुं मे॑ गोपायेत्याह॑ ।
अन्न॑मेवै तेन॑ स्पृ॒णोति॑ । नर्य॑ प्र॒जां मे॑ गोपायेत्याह॑ ।
प्र॒जामे॑वैतेन॑ स्पृ॒णोति॑ । श॒स्य प॒शून् मे॑ गोपायेत्याह॑ । 78 (10)

TB 1.1.10.5

प॒शूने॑वैतेन॑ स्पृ॒णोति॑ । सप्र॑थ स॒भां मे॑ गोपायेत्याह॑ ।
स॒भामे॑वैतेन॑न्द्रि॒यं स्पृ॒णोति॑ । अहे॑ बु॒द्धि॒नय॑ मन्त्रं॑ मे गोपायेत्याह॑ ।

मन्त्रमे॒वै तेन॑ श्रिय॑ꣳ स्पृ॒णोति॑ ॥ यद॑न्वाहार्य॑-पच॑नेऽन्वाहार्यं॑ पच॑न्ति ।

तेन॑ सौ॒ऽस्याभीष्टः॑ प्रीतः ।

यद्-गार्॑हपत्य॑ आज्य॑मधिश्रय॑न्ति संपत्नी॑र्याजय॑न्ति ।

तेन॑ सौ॒ऽस्याभीष्टः॑ प्रीतः । यदा॑हवनीये॒ जुह्व॑ति । 79 (10)

TB 1.1.10.6

तेन॑ सौ॒ऽस्याभीष्टः॑ प्रीतः । यथ्स॑भायां॑ विजय॑न्ते ।

तेन॑ सौ॒ऽस्याभीष्टः॑ प्रीतः । यदा॑वसथेऽन्न॑ꣳ हर॑न्ति ।

तेन॑ सौ॒ऽस्याभीष्टः॑ प्रीतः । तथा॑ऽस्य॒ सर्वे॑ प्री॒ता अ॒भीष्टा॒ आधी॑यन्ते ॥

प्रव॑सथ-मे॒ष्यन्ने॒व-मु॒पति॑ष्ठे-तै॒कमे॑कम् ।

यथा॑ ब्रा॒ह्म॒णाय॑ गृ॒हेवा॒सिने॑ परि॒दाय॑ गृ॒हाने॑ति । तादृ॒गे॒व तत् ॥

पुन॑राग-त्यो॒पति॑ष्ठते () । सा भा॒गेय॑मे॒वैषां॑ तत् ।

सा तत् ऊ॒र्द्ध्वाऽऽरो॑हत् । सा रो॒हिण्य॑भवत् ।

तद्-रो॒हिण्यै॑ रो॒हिणित्व॑म् । रो॒हिण्या॑-म॒ग्नि-मा॒दधी॑त ।

स्व ए॒वैनं॑ यो॒नौ प्र॑ति॒ष्ठित॑-मा॒धत्ते॑ । ऋ॒द्ध्नो॒त्येने॑न ॥ 80 (17)

(ए॒षा - प॒शून्मे॑ गो॒पाये॑ति - प्र॒विष्टा॑ -

प॒शून्मे॑ गो॒पाये॑त्याह - जुह्व॑ति - तिष्ठ॑ते सप्त॑ च) (A10)

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 10 Anuvaakams :-

(ब्रह्म संधत्तं – कृत्तिका – सूद्धन्ति – द्वादशसु – प्रजापतिर् वाचो
– देवासुरास्तदग्निर्नोद् – घर्मः शिर – इमे वै – शमीगर्भात् –
प्रजापतिः स रिरिचानः सतपः स आत्मन् वीर्यं दश)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinees :-

(ब्रह्म संधत्तं – तौ दिव्या – वथो शन्त्वाय – प्राच्येषां – यदुपर्युपरि
– यथ् सद्यः – सोऽश्वो वारो भूत्वा – जगतीभि रशीतिः)

First and Last Word of First Prapaatakam :-

(ब्रह्म संधत्त – मृद्ध्नोत्येनेन)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टके

प्रथमः प्रपाठकः समाप्तः ॥

Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1,
Prapaatakam 1 (TB 1.1)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	5	52
Anuvakam 2	8	86
Anuvakam 3	12	123
Anuvakam 4	9	89
Anuvakam 5	10	101
Anuvakam 6	11	111
Anuvakam 7	3	33
Anuvakam 8	6	65
Anuvakam 9	10	104
Anuvakam 10	6	67
Total →	80	831

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1.2 प्रथमाष्टके द्वितीय प्रपाठकः – गवामयनब्राह्मणं

1.2.1 अनुवाकं 1 – आधानमन्त्राः पूर्वप्रपाठकशेषभूताः

TB 1.2.1.1

उ॒द्धन्य॑मान-म॒स्या अ॒मेद्ध्य॑म् । अप॑ पा॒प्मानं॑ य॒जमान॑स्य हन्तु ।
शि॒वा नः॑ सन्तु प्र॒दिश॑श्चत॒स्रः । शं नो॑ मा॒ता पृ॑थि॒वी तो॑क॒साता ॥
शं नो॑ दे॒वीर॒भिष्ट॑ये । आपो॑ भवन्तु पी॒तये॑ ॥ शं यो॒रभि॑ स्रवन्तु नः ॥
वै॒श्वान॑रस्य रू॒पम् । पृ॒थि॒व्यां परि॑स्रसा ।
स्यो॒न-मा॑वि॒शन्तु॑ नः ॥ 1 (10)

TB 1.2.1.2

यदि॑दं दि॒वो यद॑दः पृ॒थि॒व्याः । सं॒ज॒ज्ञाने॑ रो॒दसी॑ सं॒बभू॑वतुः ।
ऊ॒षान् कृ॑ष्णमवतु कृ॒ष्णमू॑षाः । इ॒होभ॑योर् य॒ज्ञिय॑-मा॒गमि॑ष्ठाः ॥
ऊ॒तीः कु॑र्वा॒णो यत् पृ॑थि॒वीम॑चरः । गु॒हाका॑र-मा॒खुरू॑पं प्र॒तीत्य॑ ।
तत् ते॑ न्य॒क्तमि॒ह सं॑भरन्तः । श॒तं जी॑वेम श॒रदः॑ स॒वीराः॑ ॥

ऊ॒र्जं॑ पृ॒थि॒व्या र॒स-मा॒भर॑न्तः ।

श॒तं जी॒वेम॑ श॒रदः॑ पु॒रू॒चीः । 2 (10)

TB 1.2.1.3

व॒म्री॒भि-र॑नु॒वित्तं॑ गु॒हासु॑ । श्रो॒त्रं त उ॒र्व्य॒ब॒धि॒रा भ॒वामः॑ ॥

प्र॒जा॒प॒ति सृ॒ष्टा॒नां प्र॒जा॒नाम् । क्षु॒धोप॑ह॒त्यै सु॒वित्तं॑ नो॑ अ॒स्तु ।

उ॒प॒प्र॒भि॒न्न॒मि॒ष-मू॒र्जं प्र॒जा॒भ्यः॑ । सू॒दं गृ॒हे॒भ्यो र॒स॒मा॒भ॒रामि॑ ॥

य॒स्य रू॒पं बि॒भ्र॒दि॒मा-म॒वि॒न्दत् । गु॒हा प्र॒वि॒ष्टाꣳ स॒रि॒र॒स्य म॒द्ध्ये॑ ॥

त॒स्ये॒दं वि॒हत॑-मा॒भर॑न्तः । अ॒छं॒ब॒ट्का॒र॒म॒स्यां वि॒धेम॑ ॥ 3 (10)

TB 1.2.1.4

यत् प॒र्य॒पश्य॑त् स॒रि॒र॒स्य म॒द्ध्ये॑ । उ॒र्वी॒म॒पश्य॑-ज्ज॒गतः॑ प्र॒ति॒ष्ठाम् ।

तत् पु॒ष्कर॑स्या॒य॒त॒ना॒द्धि जा॒तम् । प॒र्णं पृ॒थि॒व्याः प्र॒थ॒नꣳ ह॒रामि॑ ॥

या॒भि॒रदृ॑ह॒ज्ज॒गतः॑ प्र॒ति॒ष्ठाम् । उ॒र्वी॒मि॒मां वि॒श्व॒ज॒न॒स्य भ॒र्त्रीम् ।

ता नः॑ शि॒वाः श॒र्कराः॑ स॒न्तु स॒र्वाः ॥ अ॒ग्ने रे॒तश्च॑न्द्रꣳ हि॒र॒ण्यम् ।

अ॒द्भ्यः सं॒भू॒त-म॒मृतं॑ प्र॒जासु॑ । तथ् सं॒भर॑न्नु॒त्त॒रतो॑ नि॒धाय॑ । 4 (10)

TB 1.2.1.5

अ॒ति प्र॒यच्छं॑ दु॒रितिं॑ तरे॒यम् ॥ अ॒श्वो रू॒पं कृ॒त्वा यद॑श्च॒त्थे ऽति॑ष्ठः ।
 सँ॒व॒त्स॒रं दे॒वेभ्यो॑ नि॒लाय॑ । त॒त्ते न्य॑क्तमिह सं॒भर॑न्तः ।
 श॒तं जी॒वेम॑ श॒रदः॑ स॒वीराः॑ ॥ ऊ॒र्जः पृ॒थि॒व्या अ॒द्ध्यु॒त्थितो॑ऽसि ।
 व॒नस्प॑ते श॒तवल्॒शो वि॒रोह॑ । त्वया॑ व॒यमि॑षमूर्जं म॒दन्तः॑ ।
 रा॒यस्पोषे॑ण स॒मिषा॑ म॒देम॑ ॥ गा॒य॒त्रि॒या ह्यि॒यमा॑णस्य य॒त्ते ॥ 5 (10)

TB 1.2.1.6

पर्ण॑मप॒तत् तृ॒तीय॑स्यै दि॒वोऽधि॑ । सोऽयं॑ पर्णः सोम॑पर्णा॒ब्धि जा॑तः ।
 ततो॑ ह॒रामि॑ सोम॑पी॒थस्या॑व-रु॒द्ध्यै । दे॒वानां॑ ब्र॒ह्मवा॑दं वँ॒दतां॑ य॒त् ।
 उ॒पाशृ॑णोः सु॒श्रवा॑ वै श्रु॒तोऽसि॑ । ततो॑ मा॒मावि॑शतु ब्र॒ह्मव॑र्च॒सम् ।
 तथ् सं॒भर॑ स्त॒दव॑रुन्धी॒य सा॒क्षात् ॥ यया॑ ते सृ॒ष्टस्या॒ग्नेः ।
 हे॒तिम॑शम॒यत् प्र॒जाप॑तिः । तामि॒माम॑ प्र॒दाहा॑य । 6 (10)

TB 1.2.1.7

श॒मीꣳ शान्त्यै॑ ह॒राम्य॑हम् ॥ य॒त्ते सृ॒ष्टस्य॑ य॒तः ।
 वि॒कङ्क॑तं भा आ॒र्छज्जा॑तवे॒दः । तया॑ भा॒सा सं॑मितः ।
 उ॒रुं नो॑ लो॒कम॑नु प्र॒भाहि॑ ॥ य॒त्ते ता॒न्तस्य॑ हृद॒यमा॑च्छि॒न्दन् जा॑तवे॒दः ।

म॒रुतो॑ऽद्वि॒स्तम॑यित्वा । ए॒तत्ते॑ तद॒शनेः॑ संभ॑रामि ।

सा॒त्मा अ॒ग्ने स॒हृद॑यो भवे॒ह ॥

चि॒त्रिया॑दश्च॒त्थाथ् संभृ॑ता बृ॒हत्यः॑ । 7 (10)

TB 1.2.1.8

शरी॑रम॒भि स॒ꣳ स्मृ॑ताः स्थ । प्र॒जाप॑तिना य॒ज्ञमु॑खेन संमि॑ताः ।

ति॒स्रस् त्रि॒वृद्धि॑र् मिथु॒नाः प्र॒जात्यै॑ ॥ अ॒श्चत्था॑-द्व्य॒वाहा॑-द्वि जा॒ताम् ।

अ॒ग्ने स्त॒नूं य॒ज्ञिया॑ꣳ संभ॑रामि । शान्त॑योनिꣳ शमी॑ग॒र्भम् ।

अ॒ग्नये॑ प्र॒जन॑यित॒वे ॥ यो अ॑श्च॒त्थः शमी॑ग॒र्भः । आ॒रु॒रोह॑ त्वे स॒चा ॥

तं ते॑ ह॒रामि॑ ब्र॒ह्मणा॑ । 8 (10)

TB 1.2.1.9

य॒ज्ञियैः॑ के॒तुभिः॑ स॒ह ॥ यं त्वा॑ स॒मभ॑रन्-जा॒तवे॑दः ।

य॒था शरी॑रं भू॒तेषु॑ न्य॒क्तम् । स संभृ॑तः सी॒द शि॒वः प्र॒जाभ्यः॑ ।

उ॒रुं नो॑ लो॒कम॑नु॒नेषि॑ वि॒द्वान् ॥ प्र वे॒धसे॑ क॒वये॑ मे॒द्ध्याय॑ ।

व॒चो व॒न्दारु॑ वृष॒भाय॑ वृष्णै॑ । यतो॑ भ॒यम॑भ॒यं तन्नो॑ अस्तु ।

अ॒व दे॒वान् य॒जे हे॒ड्यान् ॥ स॒मिधा॑ऽग्निं दु॒वस्य॑त । 9 (10)

TB 1.2.1.10

घृतैर् बो॑धय॒ताति॑थिम् । आ॒ऽस्मिन् ह॒व्या जु॑होतन ॥
 उप॑ त्वा॒ग्ने ह॒विष्म॑तीः । घृ॒ताची॑र्यन्तु ह॒र्यत॑ । जु॒षस्व॑ स॒मिधो॑ म॒म ॥
 तं त्वा॑ स॒मिद्धि॑रङ्गिरः । घृ॒तेन॑ वर्द्धयामसि । बृ॒हच्छो॑चा यविष्य ॥
 स॒मिद्ध्य॑मानः प्रथ॒मो नु॑ धर्मः । स॒म॒क्तु॑भिरज्यते वि॒श्ववा॑रः । 10 (10)

TB 1.2.1.11

शो॒चिष्के॑ शो घृ॒तनि॑र्णिक-पाव॒कः । सु॒य॒ज्ञो अ॒ग्निर् य॒जथा॑य
 दे॒वान् ॥ घृ॒तप्र॑तीको घृ॒तयो॑नि॒रग्निः॑ । घृ॒तैः स॒मिद्धो॑ घृ॒तम॒स्यान्न॑म् ।
 घृ॒तपु॑षस्त्वा स॒रितो॑ वहन्ति । घृ॒तं पि॑बन्थ् सु॒य॒जा यक्षि॑ दे॒वान् ॥
 आ॒युर्दा॑ अ॒ग्ने ह॒विषो॑ जुषा॒णः । घृ॒त प्र॑तीको घृ॒तयो॑निरेधि ।
 घृ॒तं पी॒त्वा मधु॑चा॒रु ग॒व्यम् । पि॒तेव॑ पु॒त्रम॒भि र॑क्षतादि॒मम् ॥ 11 (10)

TB 1.2.1.12

त्वा॒म॒ग्ने स॒मिधा॑नं यवि॒ष्ठ । दे॒वा दू॒तं च॑क्रिरे ह॒व्यवा॑हम् ।
 उ॒रु॒ज्रय॑सं घृ॒तयो॑नि-माहु॒तम् । त्वे॒षं चक्षु॑र्दधिरे चोदयन्वति ॥
 त्वा॒म॒ग्ने प्र॒दिव॑ आहु॒तं घृ॒तेन॑ । सु॒म्नाय॑वः सु॒षमि॑धा स॒मीधि॑रे ।
 स वा॑वृ॒धान ओ॑षधी॒भिरु॑क्षितः । उ॒रु॒ज्रया॑ऽसि पा॒र्थिवा॑ वि॒तिष्ठ॑से ॥

घृ॒त प्र॒तीकं॑ वँ ऋ॒तस्य॑ धू॒र॒षदम्॑ (धू॒र॒षदम्) ।

अ॒ग्निं मि॒त्रन्न॑ समि॒धान॑ ऋ॒ञ्जते॑ । 12 (10)

TB 1.2.1.13

इ॒न्धानो॑ अ॒क्रो वि॒दथे॑षु दी॒द्यत् । शु॒क्रव॑र्णामु॒दु नो॑ य॒सते॑ धि॒यम् ॥

प्र॒जा अ॒ग्ने सँ॑वा॒सय॑ । आ॒शाश्च॑ प॒शुभिः॑ स॒ह ।

रा॒ष्ट्राण्य॑स्मा॒ आ॒र्धेहि॑ । या॒न्यास॑न्त् स॒वितुः॑ स॒वे ॥

म॒ही वि॒ष्पली॑ स॒दने॑ ऋ॒तस्य॑ । अ॒र्वाची॑ ए॒तं ध॑रु॒णे र॒यीणा॑म् ।

अ॒न्तर्व॑ली॒ जन्यं॑ जा॒तवे॑द॒सम् ।

अ॒ध्व॒राणां॑ जन॒यथः॑ पु॒रोगा॑म् ॥ 13 (10)

TB 1.2.1.14

आ॒रोह॑तं द॒शत॑ ऽ श॒क्वरी॑र् म॒म । ऋ॒तेना॑ग्न॒ आयु॑षा॒ वर्च॑सा स॒ह ।

ज्यो॒ग् जी॒वन्त॑ उत्त॒रामु॑त्त॒रा ऽ स॒माम् ।

दर्॒श॒महं॑ पू॒र्णमा॑सं य॒ज्ञं य॒था य॒जै ॥

ऋ॒त्विय॑वती॒ स्थो॑ अ॒ग्निरे॑त॒सौ । गर्भं॑ द॒धाथां॑ ते वा॒महं॑ द॒दे ।

तथ् स॒त्यं य॑द् वी॒रं बि॑भृथः । वी॒रं ज॑नयिष्यथः ।

ते मत् प्रा॒तः प्र॑जनिष्येथे । ते मा प्र॒जाते॑ प्र॒जनयि॑ष्यथः । 14 (10)

TB 1.2.1.15

प्र॒जया॑ प॒शुभि॑र्-ब्र॒ह्मव॑र्च॒सेन॑ सु॒वर्गे॑ लो॒के ॥ अ॒नृता॑थ्-स॒त्यमु॑पैमि ।
 मा॒नुषा॑-द्वै॒व्य-मु॑पैमि । दै॒वीं वा॑चं य॒च्छामि॑ ॥ श॒ल्कैर॑ग्निमि॒न्धानः॑ ।
 उ॒भौ लो॒कौ स॑नेम॒हम् । उ॒भयो॑र्-लो॒कयो॑र् ऋ॒द्ध्वा ।
 अ॒ति मृ॑त्युं त॒राम्य॑हम् ॥ जा॒तवे॑दो भु॒वन॑स्य रे॒तः ।
 इ॒ह सि॑ञ्च त॒पसो॑ यज्जनि॒ष्यते॑ ॥ 15 (10)

TB 1.2.1.16

अ॒ग्निम॑श्च॒त्थादधि॑ ह॒व्यवा॑हम् । श॒मीग॑र्भा-ज्ज॒नय॑न् यो म॒यो भूः॑ ॥
 अ॒यं ते॑ योनि॒र् ऋ॒त्वियः॑ । यतो॑ जा॒तो अ॒रोच॑थाः ।
 तं जा॒नन्न॑ग्न आ॒रोह॑ । अ॒था नो॑ वर्द्ध॒या र॑यिम् ॥
 अ॒पेत॑ वी॒त वि॑ च॒ सर्प॑तातः । येऽत्र॑ स्थ पु॒राणा॑ ये च॒ नूत॑नाः ।
 अ॒दादि॑दं य॒मोऽव॑सानं पृथि॒व्याः ।
 अ॒क्रन्नि॑मं पि॒तरो॑ लो॒कम॑स्मै ॥ 16 (10)

TB 1.2.1.17

अ॒ग्नेर्भ॑स्मा॒स्यग्नेः॑ पु॒रीष॑मसि ॥ सं॒ज्ञान॑मसि का॒मध॑रणम् ।
 मयि॑ ते का॒मध॑रणं भू॒यात् ॥ सं वः॑ सृ॒जामि॑ हृद॒यानि॑ ।

स॒ ऽ सृ॒ष्टं॑ म॒नो अ॒स्तु वः॑ । स॒ ऽ सृ॒ष्टः प्रा॒णो अ॒स्तु वः॑ ॥

सं॑ या॒ वः प्रि॒यास्त॒नुवः॑ । सं॒प्रि॒या हृ॒दया॑नि वः ।

आ॒त्मा वो॑ अ॒स्तु सं॒प्रि॒यः । सं॒प्रि॒या-स्त॒नुवो॑ म॒म ॥ 17 (10)

TB 1.2.1.18

क॒ल्पे॑तां द्या॒वापृ॑थि॒वी । क॒ल्पन्ता॑माप॒ ओष॑धीः ।

क॒ल्पन्ता॑म॒ग्नयः॑ पृथक् । म॒म ज्यै॑ष्ठ्याय॒ सव्र॑ताः ॥

ये॒ऽग्नयः॑ स॒मन॑सः । अ॒न्तरा॑ द्या॒वापृ॑थि॒वी ।

वा॒सन्ति॑कावृ॒तू अ॒भि क॒ल्प॑मा॒नाः । इ॒न्द्रमि॑व दे॒वा अ॒भि सँ॑वि॒शन्तु॑ ॥

दि॒वस्त्वा॑ वी॒र्ये॑ण । पृ॒थि॒व्यै-म॒हि॒म्ना । 18 (10)

TB 1.2.1.19

अ॒न्तरि॑क्षस्य॒ पोषे॑ण । स॒र्वप॑शु-मा॒दधे॑ ॥

अ॒जी॒जन॑न्-न॒मृतं॑ म॒र्त्यासः॑ । अ॒स्रे॒माणं॑ तर॒णिं वी॒डुज॑म्भम् ।

द॒श स्व॑सारो अ॒गुवः॑ स॒मीचीः॑ । पु॒मा॒ऽसं जा॒तम॒भि स॒ऽर॑भन्ताम् ॥

प्र॒जाप॑तेस्त्वा प्रा॒णेना॒भि प्रा॑णिमि । पू॒ष्णः पोषे॑ण म॒ह्यम् ।

दी॒र्घायु॑त्वाय॒ शत॑शा॒रदा॑य ।

श॒त॒ऽश॒रद्भ्य॑ आ॒युषे॑ वर्च॒से । 19 (10)

TB 1.2.1.20

जी॒वा॒त्वै पु॒ण्याय॑ ॥ अ॒हं त्वद॑स्मि॒ मद॑सि॒ त्वमे॑तत् ।
ममा॑सि॒ योनि॑स्तव॒ योनि॑रस्मि । म॒मैव॑ स॒न्वह॑ ह॒व्या॒न्यग्ने॑ ।
पु॒त्रः पि॒त्रे लो॒ककृ॑-ज्जा॒तवे॑दः ॥ प्रा॒णे त्वा ऽमृ॑त॒माद॑धामि ।
अ॒न्नाद॑म॒न्नाद्या॑य । गो॒प्तारं॑ गु॒प्त्यै ॥ सु॒गार्ह॑प॒त्यो वि॒दह॑न्न॒रातीः॑ ।
उ॒षसः॑ श्रेय॒सीः श्रेय॑सीर् दधत् । 20 (10)

TB 1.2.1.21

अ॒ग्ने स॒पत्ना॑ अप॒ बाध॑मानः ।
रा॒यस्पोष॑-मि॒षमूर्ज॑-म॒स्मासु॑ धेहि ॥ इ॒मा उ॒ मामु॑पतिष्ठन्तु रा॒यः ।
आ॒भिः प्र॒जाभि॑रिह सं व॑सेय । इ॒हो इ॒डा तिष्ठ॑तु वि॒श्वरू॑पी ।
म॒ध्ये व॒सोर् दी॑दिहि जा॒तवे॑दः ॥ ओ॒जसे॑ ब॒लाय॑ त्वो॒द्यच्छे॑ ।
वृ॒षणे॑ शु॒ष्माया॑यु॒षे वर्च॑से । स॒पत्न॑तूर॒सि वृ॒त्रतूः॑ ।
यस्ते॑ दे॒वेषु॑ म॒हिमा॑ सु॒वर्गः॑ । 21 (10)

TB 1.2.1.22

यस्त॑ आ॒त्मा प॒शुषु॑ प्रविष्टः । पु॒ष्टिर्या॑ ते म॒नुष्ये॑षु प॒प्रथे॑ ।
तया॑ नो अ॒ग्ने जु॒षमाण॑ ए॒हि ॥ दि॒वः पृ॒थि॒व्याः पर्य॑न्तरि॒क्षात् ।

वा॒तात् प॒शुभ्यो॑ अ॒ध्योष॑धी॒भ्यः । यत्र॑यत्र॑ जा॒तवे॑दः सं ब॒भूथ॑ ।
ततो॑ नो अ॒ग्ने जु॑षमा॒ण ए॒हि ॥ प्रा॒चीम॑नु प्र॒दिशं॑ प्रे॒हि वि॒द्वान् ।
अ॒ग्नेर॑ग्ने पु॒रो अ॒ग्निर्-भ॒वेह॑ ।

विश्वा॑ आ॒शा दी॒द्यानो॑ वि भा॒हि । 22 (10)

TB 1.2.1.23

ऊ॒र्जं नो॑ धे॒हि द्वि॒पदे॑ चतु॒ष्पदे॑ ॥ अ॒न्वग्नि॑रुष॒सा-म॒ग्र-म॒ख्यत् ।
अ॒न्वहा॑नि प्रथ॒मो जा॒तवे॑दाः । अनु॑ सूर्य॑स्य पु॒रुत्रा॑ च र॒श्मीन् ।
अनु॑ द्यावा॑पृथि॒वी आ॒तता॑न ॥ वि॒क्रम॑स्व म॒हा अ॒सि ।
वे॒दिषन्-मा॑नुषे॒भ्यः । त्रि॒षु लो॒केषु॑ जा॒गृहि॑ ॥
यदि॑दं दि॒वो यद॑दः पृथि॒व्याः ।
सं वि॒दाने॑ रोद॒सी सं ब॒भूव॑तुः । 23 (10)

TB 1.2.1.24

तयोः॑ पृ॒ष्ठे सी॑दतु जा॒तवे॑दाः । शं॒भूः प्र॒जाभ्य॑-स्तनु॒वे स्यो॑नः ॥
प्रा॒णं त्वा॒ऽमृत॑ आ॒दधा॑मि । अ॒न्नाद॑मन्नाद्याय । गो॒प्तारं॑ गु॒प्त्यै ।
यत्ते॑ शु॒क्र शु॒क्रं व॑र्चः शु॒क्रा त॒नूः । शु॒क्रं ज्यो॑ति-रज॒स्रम् ।

तेन॑ मे दी॒दिहि॑ तेन॑ त्वाऽऽद॑धे । अ॒ग्निनाऽऽग्ने॑ ब्र॒ह्मणा॑ ।

आ॒न॒शे व्या॑न॒शे सर्व॑मायुर् व्या॑न॒शे ॥ 24 (10)

TB 1.2.1.25

न॒र्यं प्र॒जां मे॑ गोपाय । अ॒मृत॑त्वाय जी॒वसे॑ । जा॒तां ज॒निष्य॑माणां च ।
अ॒मृते॑ स॒त्ये प्र॑ति॒ष्ठिताम् ॥ अथ॑र्व पि॒तुं मे॑ गोपाय । र॒सम॑न्नमिहायु॑षे ।
अ॒द॒ब्धायो॑-ऽशी॒तत॑नो । अ॒विषं॑ नः पि॒तुं कृ॑णु ॥

श॒ऽस्य॑ प॒शून् मे॑ गोपाय । द्वि॒पादो॑ ये च॒तुष्प॑दः । 25 (10)

TB 1.2.1.26

अ॒ष्टाश॑फाश्च य इ॒हाग्ने॑ । ये चै॒कश॑फा आ॒शुगाः॑ ॥
सप्र॑थ स॒भां मे॑ गोपाय । ये च स॒भ्याः स॒भास॑दः ।
ता॒निन्द्रि॑यावतः कुरु । सर्व॑मायु-रुपा॑सताम् ॥
अहे॑बुद्दि॒न्य म॑न्त्रं मे गोपाय । यमृ॑षयस्त्रैवि॒दा वि॒दुः ।
ऋचः॑ सा॒मानि॑ यजू॒षि । सा हि श्री॑रमृ॒ता स॒ताम् ॥ 26 (10)

TB 1.2.1.27

चतुः॑ शिखण्डा यु॒वतिः॑ सु॒पेशाः॑ । घृ॒तप्र॑तीका भु॒वन॑स्य म॒द्ध्ये॑ ।
म॒र्म॒ज्यमा॑ना म॒हते॑ सौ॒भगा॑य । म॒ह्यं धु॑क्ष्व यज॑मानाय का॒मान् ॥

इ॒है॒व स॒न्त॒त्र स॒तो वो॑ अ॒ग्नयः॑ । प्रा॒णेन॑ वा॒चा म॒नसा॑ बि॒भर्मि॑ ।
ति॒रो मा॒ स॒न्त॒मायु॑र्मा प्रहा॒सीत् । ज्यो॒तिषा॑ वो वैश्वा॒नरे॒-णो॑प॒तिष्ठे॑ ॥
प॒ञ्च॒धाऽग्नी॑न्-व्य॒क्राम॑त् । वि॒राट्थ॑ सृ॒ष्टा प्र॒जाप॑तेः () ।
ऊ॒र्ध्वाऽऽरो॑हद्-रोहि॒णी । योनि॑र॒ग्नेः प्र॑ति॒ष्ठितिः॑ ॥ 27 (12)

(वि॒श॒न्तु नः॑ - पु॒रु॒चीर् - वि॒धेम॑ - नि॒धाय॑ - यत् ते॑ - ऽप्र॑दाहाय
- बृ॒ह॒त्या॑ - ब्र॒ह्म॒णा - दु॒वस्य॑त - वि॒श्व॒वार॑ - इ॒म - मृ॑ज्जते -
पु॒रो॒गां - प्र॒ज॒नयि॑ष्य॒था - ज॒निष्य॑तेऽ - स्मै॑ - म॒म - म॒हि॒म्ना -
व॒र्च॒से - द॒ध॒त् - सु॒व॒र्गा - भा॑हि - सं॒ब॒भूव॑तु - रा॒युर् व्या॑न॒शे
- च॒तु॒ष्प॒दः - स॒तां - प्र॒जाप॑तेर् द्वे च॑) (A1)

1.2.2 अनुवाकं 2-विषूवन्नामकं मुख्यमह, तदुभयपार्श्ववर्तीनि चत्वार्यहानि
चोच्यन्ते

TB 1.2.2.1

न॒वै॒तान्य॑हा॒नि भ॑वन्ति । न॒व वै सु॑व॒र्गा लो॒काः ।
यदे॒तान्य॑हा॒-न्यु॒प॒य॒न्ति॑ । न॒वस्वे॒व त॒थ् सु॑व॒र्गेषु॑ लो॒केषु॑ स॒त्रिणः॑
प्र॒ति॒ति॒ष्ठ॒न्तो य॑न्ति ॥ अ॒ग्नि॒ष्टो॒माः प॑रः सा॒मानः॑ का॒र्या इ॒त्याहुः॑ ।

अ॒ग्नि॒ष्टो॒मसं॑मितः सु॒वर्गो॑ लो॒क इति॑ । द्वा॒द॒शा-ग्नि॒ष्टो॒मस्य॑ स्तो॒त्राणि॑ ।

द्वा॒द॒श मा॒साः सँ॑व॒त्स॒रः ॥ तत् तन्न॑ सू॒क्ष्मम् ॥

उ॒क्थ्या॑ ए॒व स॑प्त॒द॒शाः परः॑ सा॒मानः॑ का॒र्याः ॥ 28 (10)

TB 1.2.2.2

प॒शवो॑ वा उ॒क्थानि॑ । प॒शूना॑मव-रु॒द्ध्यै ॥

वि॒श्वजि॑दभि॒जिता॑-व॒ग्नि॒ष्टो॒मौ ॥ उ॒क्थ्याः॑ स॑प्त॒द॒शाः परः॑ सा॒मानः॑ ।

ते स॒स्तु॒ता वि॒राज॑म॒भि संप॑द्यन्ते । द्वे च॒र्चाव॑ति रि॒च्येते॑ ।

ए॒कया॑ गौ॒रति॑रि॒क्तः । ए॒कया॑ऽऽयु॒रूनः॑ ।

सु॒वर्गो॑ वै लो॒को ज्योतिः॑ । ऊ॒र्ग वि॒राट् ॥ 29 (10)

TB 1.2.2.3

सु॒वर्गमे॒व तेन॑ लो॒कम॒भि ज॑यन्ति ॥ यत् पर॑ रा॒थन्त॑रम् ।

तत् प्र॒थमे॑ऽह॒न्-का॒र्यम् ॥ बृ॒हद्-द्वि॒तीयै॑ । वै॒रूपं॑ तृ॒तीयै॑ ।

वै॒राजं॑ चतु॒र्थे । शा॒क्वरं॑ पञ्च॒मे । रै॒वत॑ ष॒ष्ठे ।

तदु॑ पृ॒ष्ठेभ्यो॑ नयन्ति ॥ सं॒तन॑य ए॒ते ग्र॒हा गृ॑ह्यन्ते । 30 (10)

TB 1.2.2.4

अ॒ति॒ग्रा॒ह्याः॑ परः॑ साम॒सु । इ॒मा॒ने॒वै॒तैर् लो॒का॒न्त् सं॒त॒न्व॒न्ति॑ ॥
मि॒थु॒ना ए॒ते ग्रा॒हा गृ॒ह्यन्ते॑ । अ॒ति॒ग्रा॒ह्याः॑ परः॑ साम॒सु ।
मि॒थु॒नमे॒व तैर् यज॑मा॒ना अ॒व॒रु॒न्ध॒ते ॥ बृ॒ह॒त् पृ॒ष्ठं भ॑वति ।
बृ॒ह॒द् वै सु॒व॒र्गो लो॒कः । बृ॒ह॒तै॒व सु॒व॒र्गं लो॒कं य॑न्ति ॥
त्रय॒स्त्रि॒ंशि॑ ना॒म साम॑ । मा॒द॒ध्य॒न्दि॒ने प॑व॒मा॒ने भ॑वति । 31 (10)

TB 1.2.2.5

त्रय॒स्त्रि॒ंश॒द्वै दे॒वताः॑ । दे॒वता॑ ए॒वा॒व॒रु॒न्ध॒ते ॥
ये वा इ॒तः प॒राञ्च॑ सँ॒व॒त्स॒र-मु॒प य॑न्ति ।
न है॒नं ते स्व॒स्ति स॑म॒श्नु॒व॒ते । अथ॑ ये॒ऽमु॒तो॒ऽर्वाञ्च॑मु॒प य॑न्ति ।
ते है॒नञ् स्व॒स्ति स॑म॒श्नु॒व॒ते । ए॒त॒द्वा अ॒मु॒तो॒ऽर्वाञ्च॑मु॒प य॑न्ति ।
यदे॒वम् । यो ह॒ खलु॑ वा॒व प्र॒जा॒प॒तिः ।
स उ॑ वे॒वे॒न्द्रः () । तदु॑ दे॒वेभ्यो॑ न॒य॑न्ति ॥ 32 (11)
(का॒र्या-वि॒राड् - गृ॒ह्यन्ते॑ - प॑व॒मा॒ने भ॑वती - न्द्र॒ एकं॑ च) (A2)

1.2.3 अनुवाकं 3 – विषुवद्दिनेऽतिग्राह्यविशेषः

TB 1.2.3.1

संत॑ति॒र्वा ए॒ते ग्र॒हाः । यत् परः॑ सामानः॑ । वि॒षू॒वान्-दि॒वाकी॒र्त्यम् ।
यथा॑ शा॒लायै॑ पक्ष॒सी । ए॒व॒ सँव॑त्स॒रस्य॑ पक्ष॒सी ।
यदे॒तेन॑ गृ॒ह्ये॒रन् । वि॒षू॒ची सँव॑त्स॒रस्य॑ पक्ष॒सी व्य॑वस्र॒ से॒याता॑म् ।
आ॒र्ति॒मा॒च्छे॒युः । यदे॒ते गृ॒ह्यन्ते॑ ।
यथा॑ शा॒लायै॑ पक्ष॒सी म॒द्ध्य॒मं-व॒॑श॒म॒भि॒ स॒मा॒य॒च्छ॑ति । 33 (10)

TB 1.2.3.2

ए॒व॒ सँव॑त्स॒रस्य॑ पक्ष॒सी दि॒वाकी॒र्त्य॒म॒भि॒ संत॑न्वन्ति ।
ना॒र्ति॒मा॒च्छ॑न्ति ॥ ए॒क॒वि॒ंश॒-म॒ह॒र्भ॒व॒ति । शु॒क्रा॒ग्रा ग्र॒हा गृ॒ह्यन्ते॑ ।
प्र॒त्यु॒त्त॒ब्ध्यै॑ स॒य॒त्वाय॑ ॥ सौ॒र्य ए॒त॒द॒हः प॒शु॒रा॒ल॒भ्य॑ते ।
सौ॒र्योऽति॑ग्रा॒ह्यो गृ॒ह्य॑ते । अ॒ह॒रे॒व रू॒पे॒ण स॒म॒र्द॒ध॒य॒न्ति॑ ।
अथो॑ अ॒ह ए॒वैष॑ ब॒लिर् ह्रि॑यते ॥
स॒प्तै-त॑द॒हर॑ति-ग्रा॒ह्या गृ॒ह्यन्ते॑ । 34 (10)

TB 1.2.3.3

स॒प्त वै शी॒र्ष॒ण्याः प्रा॒णाः । अ॒सा॒वा॒दि॒त्यः शि॒रः प्र॒जाना॑म् ।
 शी॒र्ष॒न्ने॒व प्र॒जाना॑ प्रा॒णान् द॑धाति । तस्मा॑त्स॒प्त शी॒र्ष॒न् प्रा॒णाः ॥
 इन्द्रो॑ वृ॒त्रं ह॒त्वा । अ॒सुरान् परा॑भाव्य । स इ॒माँल्लो॒का-न॑भ्यजयत् ।
 तस्या॒सौ लो॒कोऽन॑भिजित आसीत् । तं वि॒श्वकर्मा॑ भू॒त्वाऽभ्य॑जयत् ।
 यद्-वै॑श्वकर्म॒णो गृ॒ह्यते॑ ॥ 35 (10)

TB 1.2.3.4

सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्या॑-भि॒जित्यै॑ ॥ प्र वा ए॒तेऽस्मा॑ल् लो॒का-च॑च्यवन्ते ।
 ये वै॑श्वकर्म॒णं गृ॒ह्यते॑ । आ॒दि॒त्यश्चो॑ गृ॒ह्यते॑ । इ॒यं वा॑ अ॒दितिः॑ ।
 अ॒स्यामे॒व प्र॒ति ति॑ष्ठन्ति ॥ अ॒न्योन्यो॑ गृ॒ह्यते॑ ।
 वि॒श्वान्ये॒वान्ये॒न क॑र्माणि कु॒र्वाणा॑ यन्ति । अ॒स्याम॒न्येन॑ प्र॒ति ति॑ष्ठन्ति ॥
 तावाऽप॑रा॒र्द्धात् सँव॑त्सरस्या॒न्योन्यो॑ गृ॒ह्यते॑ () ॥
 तावु॒भौ स॒ह म॑हाव्र॒ते गृ॒ह्यते॑ । य॒ज्ञस्यै॒वान्तं॑ ग॒त्वा ।
 उ॒भयो॑र् लो॒कयोः॑ प्र॒ति ति॑ष्ठन्ति ॥ अ॒र्क्यमु॒क्थं भ॑वति ।
 अ॒न्नाद्य॑स्या-व॒रुद्ध्यै॑ ॥ 36 (15) (स॒माय॑च्छ' - त्य॒तिग्रा॑ह्या' गृ॒ह्यन्ते॑ -
 गृ॒ह्यते॑ - सँव॑त्सर॒स्थान्योन्यो॑ गृ॒ह्यते॑ पञ्च॑ च) (A3)

1.2.4 अनुवाकं 4 – तस्मिन्नेव दिने दिवाकीर्त्यनामानि सामानि

TB 1.2.4.1

ए॒क॒वि॒ं॒श ए॒ष भ॒वति॑ । ए॒तेन॑ वै दे॒वा ए॒क॒वि॒ं॒शेन॑ ।
आ॒दि॒त्य॒मि॒त उ॒त्त॒मं सु॒व॒र्गं लो॒क-मा॒रो॒ह॒यन् ।
स वा ए॒ष इ॒त ए॒क॒वि॒ं॒शः । तस्य॑ द॒शा॒व॒स्ता॒द॒हा॒नि । द॒श प॒र॒स्तात् ॥
स वा ए॒ष वि॒राज्यु॑भ॒यतः॑ प्र॒ति॒ष्ठितः॑ ।
वि॒रा॒जि हि॒ वा ए॒ष उ॒भ॒यतः॑ प्र॒ति॒ष्ठितः॑ । तस्मा॑दन्त॒रेमौ॑ लो॒कौ यन् ।
सर्वे॑षु सु॒व॒र्गेषु॑ लो॒के-ष्व॒भित॑प॒न्नेति॑ ॥ 37 (10)

TB 1.2.4.2

दे॒वा वा आ॒दि॒त्यस्य॑ सु॒व॒र्गस्य॑ लो॒कस्य॑ । प॒रा॒चोऽति॑पा॒दाद॑बि॒भ॒युः ।
तं छ॒न्दो॑भि॒रदृ॒ञ् ह॒न्धृ॒त्यै । दे॒वा वा आ॒दि॒त्यस्य॑ सु॒व॒र्गस्य॑ लो॒कस्य॑ ।
अ॒वा॒चोऽव॑पा॒दाद॑बि॒भ॒युः । तं प॒ञ्च॒भी र॒श्मि॒भि-रु॑द॒व॒यन् ।
तस्मा॑दे॒क॒वि॒ं॒शे ऽह॑न् प॒ञ्च दि॒वा॒की॒र्त्या॒नि क्रि॑यन्ते ।
र॒श्म॒यो वै दि॒वा॒की॒र्त्या॒नि ॥ ये गा॑य॒त्रे ।
ते गा॑य॒त्रीषू॑त्त॒र॒योः प॑व॒मा॒न॒योः ॥ 38 (10)

TB 1.2.4.3

महा॑दिवाकी॒र्त्यं॑ हो॒तुः॑ पृ॒ष्ठम् । वि॒कर्णं॑ ब्र॒ह्म॒साम॑म् । भा॒सोऽग्नि॑ष्टो॒मः ॥
 अथै॒तानि॑ प॒राणि॑ । प॒रैर्वै॑ दे॒वा आ॑दि॒त्यं सु॑व॒र्गं लो॒कम॑पा॒रय॑न् ।
 यद॑पा॒रय॑न् । तत् प॒राणां॑ प॒रत्व॑म् । पा॒रय॑न्त्ये॒नं प॒राणि॑ । य ए॒वं वैद॑ ।
 अथै॒तानि॑ स्पर्॒राणि॑ () । स्पर्॒रैर्वै॑ दे॒वा आ॑दि॒त्यं सु॑व॒र्गं लो॒कम॑स्पा॒रय॑न् ।
 यद॑स्पा॒रय॑न् । तथ् स्पर्॒राणां॑ स्पर्॒रत्व॑म् । स्पा॒रय॑न्त्ये॒नं स्पर्॒राणि॑ ।
 य ए॒वं वैद॑ ॥ 39 (15)

(ए॒ति-प॑व॒मान॒योः-स्पर्॒राणी॑ पञ्च॑ च) (A4)

1.2.5 अनुवाकं 5 – पशवः वैष्णवाद्या नव

TB 1.2.5.1

अप्र॑तिष्ठां॒ वा ए॒ते ग॑च्छन्ति । येषां॑ सँव॒त्सरेऽना॑प्तेऽथ ।
 ए॒काद॑शि॒न्याप्य॑ते ॥ वैष्ण॒वं वा॑म॒न-मा॑ल॒भन्ते॑ । य॒ज्ञो वै वि॑ष्णुः ।
 य॒ज्ञमे॒वा॒ल॒भन्ते॑ प्र॒तिष्ठि॑त्यै । ऐ॒न्द्रा॒ग्न-मा॑ल॒भन्ते॑ ।
 इ॒न्द्रा॒ग्नी वै दे॒वाना॑-म॒यात॑यामा॒नौ । ये ए॒व दे॒वते॑ अ॒यात॑याम्नी ।
 ते ए॒वा॒ल॒भन्ते॑ । 40 (10)

TB 1.2.5.2

वै॒श्वदे॒व-मा॒लभ॑न्ते । दे॒वता॑ ए॒वाव॑-रुन्ध॑ते ।
 द्या॒वापृ॑थि॒व्यां॑ धे॒नु-मा॒लभ॑न्ते । द्या॒वापृ॑थि॒व्योरे॒व प्र॑ति तिष्ठ॑न्ति ।
 वा॒यव्यं॑ व॒त्समा॒लभ॑न्ते । वा॒युरे॒वैभ्यो॑ यथाऽऽय॑त॒नाद्-दे॒वता॑ अ॒वरु॑न्धे ।
 आ॒दि॒त्याम॑विं व॒शा-मा॒लभ॑न्ते । इ॒यं वा॑ अ॒दितिः॑ ।
 अ॒स्यामे॒व प्र॑ति तिष्ठ॑न्ति । मै॒त्राव॑रु॒णी-मा॒लभ॑न्ते । 41 (10)

TB 1.2.5.3

मि॒त्रेणै॒व य॒ज्ञस्य॑ स्वि॒ष्टं श॑मय॑न्ति । वरु॑णेन दु॒रिष्ट॑म् ।
 प्रा॒जाप॑त्यं तू॒परं॑ म॒हाव्र॑त आ॒लभ॑न्ते । प्रा॒जाप॑त्योऽति॒ग्राह्यो॑ गृ॒ह्यते॑ ।
 अ॒हरे॒व रू॒पेण॑ स॒मर्द्ध॑यन्ति । अथो॒ अह॑ ए॒वैष॑ ब॒लिर् हि॑यते ।
 आ॒ग्नेय॑मा॒लभ॑न्ते प्र॒ति प्र॒ज्ञात्यै॑ ॥
 अ॒जपे॑त्वान् वा ए॒ते पू॒र्वैर्मा॑सै॒र-वरु॑न्धते ।
 यदे॒ते ग॒व्याः प॒शव॑ आ॒लभ्य॑न्ते ।
 उ॒भये॑षां प॒शूना॑-म॒वरु॑द्ध्यै () ॥ 42 (10)

TB 1.2.5.4

यदतिरि॑क्ता-मे॒काद॑शिनी॒-मा॒लभे॑रन् । अ॒प्रि॒यं भ्रा॑तृ॒व्य-म॒भ्यति॑रिच्येत ।

यद् द्वौ॑ द्वौ प॒शू स॒मस्ये॑युः । कनी॑य आ॒युः कु॑र्वीरन् ।

यदे॒ते ब्रा॑ह्मणवन्तः प॒शव॑ आल॒भ्यन्ते॑ ।

नाप्रि॑यं भ्रा॑तृ॒व्य-म॒भ्यति॑रिच्यते । न कनी॑य आ॒युः कु॑र्वते ॥ 43 (7)

(ते-ए॒वा॒ल॒भन्ते-मै॒त्राव॑रु॒णीमा॒ल॒भन्ते-ऽव॑रु॒द्ध्यै-+स॒प्त च॑) (A5)

1.2.6 अनुवाकं 6 – महाव्रतम्

TB 1.2.6.1

प्र॒जाप॑तिः प्र॒जाः सृ॑ष्ट्वा वृ॒त्तोऽश॑यत् ।

तं दे॒वा भू॑तानां॒ रसं॑ तेजः स॒ंभृ॑त्य । तेनै॒नम॑भिषज्यन् ।

महा॑नववर्तीति । तन् महा॑व्रतस्य महा॑व्रत॒त्वम् । मह॑द्-व्रतमि॒ति ।

तन् महा॑व्रतस्य महा॑व्रत॒त्वम् । मह॑तो व्रतमि॒ति ।

तन् महा॑व्रतस्य महा॑व्रत॒त्वम् ॥ पञ्च॑वि॒ंशः स्तोमो॑ भवति । 44 (10)

TB 1.2.6.2

चतु॑र्विं॒श-त्य॑र्द्धमासः सँव॒थ्सरः॑ ।

यद् वा ए॒तस्मिन्॑ सँव॒थ्सरे॑ ऽधि॒प्राजा॑यत ।

तदन्नं पञ्चविंश-मभवत् ॥ मद्ध्यतः क्रियते ।
मद्ध्यतो ह्यन्नमशितं धिनोति । अथो मद्ध्यत एव प्रजानामूर्धीयते ॥
अथ यद्वा इदमन्ततः क्रियते ॥ तस्मादुदन्ते प्रजाः समेधन्ते ।
अन्ततः क्रियते प्रजननायैव ॥ त्रिवृच्छिरो भवति । 45 (10)

TB 1.2.6.3

त्रेधा विहितः हि शिरः । लोम छवीरस्थि ॥ पराचा स्तुवन्ति ।
तस्मात् तथ् सदृगेव । न मेद्यतोऽनु मेद्यति । न कृश्यतोऽनु कृश्यति ॥
पञ्चदशोऽन्यः पक्षो भवति । सप्तदशोऽन्यः ।
तस्माद्-वयाऽस्य-न्यतरमर्द्धमभि पर्यावर्तन्ते ।
अन्यतरतो हि तद्-गरीयः क्रियते ॥ 46 (10)

TB 1.2.6.4

पञ्चविंश आत्मा भवति । तस्मान्-मद्ध्यतः पशवो वरिष्ठाः ॥
एकविंशं पुच्छम् । द्विपदासु स्तुवन्ति प्रतिष्ठित्यै ॥
सर्वेण सह स्तुवन्ति । सर्वेण ह्यात्मनाऽऽत्मन्वी ।
सहोत्पतन्ति ॥ एकैका-मुच्छिषन्ति ।

आ॒त्मन् ह्यङ्गानि॑ ब॒द्धानि॑ ॥

न वा ए॒तेन॑ स॒र्वः पु॒रुषः॑ । 47 (10)

TB 1.2.6.5

यदि॑त इ॒तो लो॒मानि॑ द॒तो न॒खान् । प॒रिमा॑दः क्रि॒यन्ते॑ ।

तान्ये॒व तेन॑ प्र॒त्युप्य॑न्ते ॥ औ॒दु॒म्बर॑स्त॒ल्पो भ॑वति ।

ऊ॒र्वा अ॒न्नमु॒दु॒म्बरः॑ । ऊ॒र्ज ए॒वान्नाद्य॑स्या-व॒रुद्ध्यै॑ ॥

यस्य॑ त॒ल्पसद्य॑-म॒भिजि॑तꣳ स्यात् । स दे॒वानाꣳ॑ सा॒म्यक्षे॑ ।

त॒ल्पसद्य॑-म॒भिज॑यानीति त॒ल्पमा॑-रु॒ह्योद्-गा॑येत् ।

त॒ल्पसद्य॑-मे॒वाभि॑जयति । 48 (10)

TB 1.2.6.6

यस्य॑ त॒ल्पसद्य॑-म॒भिजि॑तꣳ स्यात् । स दे॒वानाꣳ॑ सा॒म्यक्षे॑ ।

त॒ल्पसद्यं॑ मा प॒राजे॑षीति त॒ल्प-मा॑रु॒ह्योद्-गा॑येत् ।

न त॒ल्पसद्यं॑ प॒राज॑यते ॥ प्ले॒ङ्खे शꣳस॑ति । म॒हो वै प्ले॒ङ्खः॑ ।

म॒हस ए॒वान्नाद्य॑स्या-व॒रुद्ध्यै॑ ॥ दे॒वासु॑राः सँय॑त्ता आसन् ।

त आ॒दित्ये॑ व्यायच्छन्त । तं दे॒वाः स॑मजयन् । 49 (10)

TB 1.2.6.7

ब्रा॒ह्म॒णश्च॑ शू॒द्रश्च॑ च॒र्म॒कर्ते॑ व्याय॑च्छेते । दै॒व्यो॑ वै व॒र्णो॑ ब्रा॒ह्म॒णः ।
अ॒सु॒र्यः॑ शू॒द्रः । इ॒मेऽरा॑त् सु॒रि॒मे सु॑भू॒त-म॒क्र-न्ति॑त्यन्यत॒रो ब्रू॑यात् ।
इ॒म उ॒द्वासी॑का॒रिण॑ इ॒मे दु॑र्भू॒त-म॒क्रन्ति॑त्यन्यत॒रः ।
यदे॒वैषां॑ सु॒कृतं॑ ँया रा॒द्धिः । तद॑न्यत॒रो-ऽभि॑श्रीणाति ।
यदे॒वैषां॑ दु॒ष्कृतं॑ ँयाऽरा॒द्धिः । तद॑न्यत॒रो-ऽप॑हन्ति ।
ब्रा॒ह्म॒णः सं ज॑यति () ।

अ॒मु॒मे॒वादि॒त्यं भ्रा॑तृव्यस्य सँवि॑न्दन्ते ॥ 50 (11)

(भव॑ति - भव॑ति - क्रि॒यते॑ - पुरु॑षो - जय॑त्य - जय॑ -

ज्जय॑त्येकं च) (A6)

=====

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 6 Anuvaakams :-

(उ॒द्ध्य॒न्य॒मा॒नं॑ – न॒वै॒ता॒नि॑ – स॒न्त॒ति॑ – रे॒क॒वि॒श॒ ए॒षो॑ – अ॒प्र॒ति॒ष्ठां॑
– प्र॒जा॒प॒ति॒र् वृ॒त्तः॑ षट्)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of dasinees :-

(उ॒द्ध्य॒न्य॒मा॒न॒श्च॑ – शो॒चि॒ष्के॒शो॑ – अ॒ग्ने॑ स॒प॒त्ना॑ – न॒ति॒ग्रा॒ह्या॑ –
वै॒श्व॒दे॒व॒मा॒ल॒भ॒न्ते॑ पञ्चा॒शत्)

First and Last Word of Second Prapaatakam :-

(उ॒द्ध्य॒न्य॒मा॒न॒श्च॑ – सँ॒वि॒न्द॒न्ते॑)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे
प्रथमाष्टके द्वितीयः प्रपाठकः समाप्तः ॥

Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1,
Prapaatakam 2 (TB 1.2)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	27	272
Anuvakam 2	5	51
Anuvakam 3	4	45
Anuvakam 4	3	35
Anuvakam 5	4	37
Anuvakam 6	7	71
Total →	50	511

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1.3 प्रथमाष्टके तृतीय प्रपाठकः – वाजपेयब्राह्मणं

1.3.1 अनुवाकं 1 – पुनराधेयशेषः आज्यभागयोर्विशेषः

TB 1.3.1.1

दे॒वा॒सु॒राः सं य॑त्ता आ॒सन् । ते दे॒वा वि॒जय॑-मु॒पय॑न्तः ।
 अ॒ग्नी॒षो॒मयो॑-स्ते॒जस्वि॑नी॒स्तनूः॑ सं न्य॑दधत । इ॒दमु॑ नो भविष्यति ।
 यदि॑ नो जेष्यन्तीति । तेना॒ग्नी॒षो॒मा-व॑पा॒क्राम॑ताम् । ते दे॒वा वि॒जित्य॑ ।
 अ॒ग्नी॒षो॒मा-व॑न्वैच्छन् । ते॒ऽग्नि॑-म॒न्ववि॑न्दन्-नृ॒तुषू॑थ॒ सन्न॑म् ।
 तस्य॑ वि॒भक्ती॑भि-स्ते॒जस्वि॑नी॒स्तनू॑-र॒वारु॑न्धत । 1 (10)

TB 1.3.1.2

ते सो॒म-म॑न्ववि॒न्दन् । तम॑घ्नन् । तस्य॑ यथा॒ऽभि॒ज्ञाय॑म् त॒नूर् व्य॑गृह्णत ।
 ते ग्र॒हा अ॑भवन् । तद्-ग्र॒हाणां॑ ग्र॒हत्व॑म् ।
 यस्यै॒वं वि॒दुषो॑ ग्र॒हा गृ॑ह्यन्ते । तस्य॑ त्वे॒व गृ॑ही॒ताः ॥
 ना॒ना॒ग्ने॒यं पु॒नरा॑धेये कुर्यात् ।
 यद॒ना॒ग्ने॒यं पु॒नरा॑धेये कुर्यात् । व्यृ॑द्धमे॒व तत् । 2 (10)

TB 1.3.1.3

अ॒नाग्ने॒यं वा॑ ए॒तत् क्रि॑यते ।

यथ् स॒मिध॒-स्त॒नू॒नपा॑तमि॒डो ब॒र्हिर्-य॑जति ॥

उ॒भावा॑ग्ने॒या-वा॒ज्यभा॑गौ स्या॒ताम् ॥ अ॒ना॒ज्यभा॑गौ-भ॒वत॑ इ॒त्याहुः॑ ।

यदु॒भावा॑ग्ने॒याव॒न्वञ्चा॑विति । अ॒ग्नये॑ प॒वमा॑नायो॒त्तरः॑ स्यात् ।

यत् प॒वमा॑नाय । ते॒ना॒ज्य भा॑गः । ते॒न सौ॒म्यः ॥

बु॒ध॒न्वत्या॑ग्ने॒य-स्या॑ज्य-भा॒गस्य॑ पु॒रोऽनु॑वा॒क्या भ॑वति । 3 (10)

TB 1.3.1.4

यथा सु॒प्तं बो॒धय॑ति । ता॒दृगे॒व तत् ॥

अ॒ग्नि॒न्यक्ताः॑ प॒त्नी सँ॑या॒जाना॑मृचः स्युः । ते॒ना॒ग्ने॒यꣳ स॑र्वं भ॒वति ॥

ए॒क॒धा ते॑ज॒स्विनीं॑ दे॒वता॑-मु॒पैती॑त्याहुः । सै॒नमी॑श्व॒रा प्र॑द॒ह इति॑ ॥

नेति॑ ब्रू॒यात् । प्र॒जन॑नं वा॒ अग्निः॑ । प्र॒जन॑न-मे॒वोपै॑तीति ॥

कृ॒तय॑जुः संभृ॑त संभा॒र इ॒त्याहुः॑ । 4 (10)

TB 1.3.1.5

न संभृ॑त्याः संभा॒राः । न य॑जुः का॒र्यमि॑ति ॥ अथो॒ खलु॑ ।

संभृ॑त्या ए॒व संभा॒राः । का॒र्यं य॑जुः । पु॒नरा॒धेय॑स्य॒ समृ॑द्ध्यै ॥

तेनोपा॒शु प्र॒चर॑ति । ए॒ष्य इ॒व वा ए॒षः । यत् पुन॑-रा॒धेयः॑ ।

यथोपा॒शु नष्ट॑मिच्छति । 5 (10)

TB 1.3.1.6

तादृ॒गे॒व तत् ॥ उ॒च्चैः स्वि॑ष्ट॒कृत॑मु॒थ् सृ॑जति ।

यथा नष्टं वि॒त्वा प्रा॒हाय॑मिति । तादृ॒गे॒व तत् ॥

ए॒क॒धा ते॒ज॒स्विनीं॑ दे॒वता॑मु॒पैती॑त्याहुः । सैन॑मी॒श्वरा॑ प्र॒दह॑ इति ।

तत्तथा नो॒पैति॑ । प्र॒या॒जा॒नूया॑जे॒ष्वेव॑ वि॒भक्तीः॑ कुर्यात् ।

यथापूर्व॑-मा॒ज्यभा॑गौ स्याताम् । ए॒वं प॒त्नी सँया॑जाः () । 6 (10)

TB 1.3.1.7

तद्-वै॒श्वान॑रवत्-प्र॒जन॑नवत्तर-मु॒पैती॑ति ॥ तदाहुः । व्यृ॒द्धं वा ए॒तत् ।

अ॒ना॒ग्नेयं॑ वा ए॒तत् क्रि॑यत इति ॥ नेति ब्रूयात् ।

अ॒ग्निं प्र॒थमं॑ वि॒भक्ती॑नां य॒जति॑ । अ॒ग्निमु॒त्तमं॑ प॒त्नी स॒मँया॑जानाम् ।

तेना॒ग्नेय॑म् । तेन स॒मृद्धं॑ क्रि॑यत इति ॥ 7 (9)

(अ॒रु॒न्ध - तै॒व तद् - भ॑वति - स॒भृत॑संभार इत्याहु - रिच्छति -

प॒त्नीस॒मँया॑जा - +न॒व च) (A1)

1.3.2 अनुवाकं 2 – वाजपेयस्य विधिः

TB 1.3.2.1

दे॒वा वै य॒थादर्शं॑ य॒ज्ञाना॑हरन्त । यो॒ऽग्नि॑ष्टोमम् । य उक्थ्यम् ।
यो॒ऽति॑रात्रम् । ते सहै॒व सर्वे॑ वाजपेय-मपश्यन् । ते ।
अन्यो॑न्यस्मै नातिष्ठन्त । अ॒हम॒नेन॑ य॒जा इति॑ । ते॒ऽब्रु॑वन् ।
आजि॑मस्य धा॒वामेति॑ । 8 (10)

TB 1.3.2.2

तस्मिन्-नाजि॑मधावन् । तं बृ॒हस्प॑ति-रुद॒जय॑त् । तेना॑यजत ।
स स्वा॒राज्य॑-मगच्छत् । तमिन्द्रो॑ऽब्रवीत् । माम॒नेन॑ याजयेति ।
तेनेन्द्र॑-मयाजयत् । सोऽग्रं॑ दे॒वता॑नां पर्येत् । अगच्छ॑त्-स्वा॒राज्य॑म् ।
अति॑ष्ठन्तास्मै ज्यैष्ठा॑याय ॥ 9 (10)

TB 1.3.2.3

य ए॒वं वि॒द्वान् वाज॑पेयेन यजते । गच्छ॑ति स्वा॒राज्य॑म् ।
अग्रं॑ समा॒नानां॑ पर्येति । तिष्ठ॑न्तेऽस्मै ज्यैष्ठा॑याय ॥
स वा ए॒ष ब्रा॒ह्मण॑स्य चै॒व रा॒जन्य॑स्य च य॒ज्ञः ॥
तं वा॒ एतं॑ वाज॑पेय इत्याहुः । वा॒जाप्यो॑ वा ए॒षः ।

वा॒ज॒ꣳ ह्ये॒तेन॑ दे॒वा ऐ॒फ॒स॒न् ॥ सो॒मो वै वा॒ज॒पेयः॑ ।

यो वै सो॒मं वा॒ज॒पेयं॑ वे॒द । 10 (10)

TB 1.3.2.4

वा॒ज्ये॒वैनं॑ पी॒त्वा भ॑वति । आ॒स्य॑ वा॒जी जा॑यते ॥

अ॒न्नं वै वा॒ज॒पेयः॑ । य ए॒वं वे॒द । अ॒त्य॒न्नम् ।

आ॒स्य॒न्नादो॑ जा॑यते ॥ ब्र॒ह्म वै वा॒ज॒पेयः॑ । य ए॒वं वे॒द ।

अ॒त्ति ब्र॒ह्म॒णाऽन्न॑म् । आ॒स्य॑ ब्र॒ह्मा जा॑यते ॥ 11 (10)

TB 1.3.2.5

वा॒ग्वै वा॒ज॒स्य प्र॑स॒वः । य ए॒वं वे॒द । क॒रोति॑ वा॒चा वी॒र्य॑म् ।

ऐ॒नं वा॒चा ग॑च्छति । अ॒पि॒वतीं॑ वा॒चं वे॒दति॑ ॥

प्र॒जा॒पति॑र् दे॒वेभ्यो॑ य॒ज्ञान् व्या॑दि॒शत् । स आ॒त्मन् वा॒ज॒पेय॑-म॒धत्त॑ ।

तं दे॒वा अब्रु॑वन् । ए॒ष वा॒व य॒ज्ञः । यद्-वा॒ज॒पेयः॑ । 12 (10)

TB 1.3.2.6

अ॒प्ये॒व नो॒ऽन्ना॒स्त्विति॑ । तेभ्य॑ ए॒ता उ॒ज्जितीः॑ प्रा॒यच्छ॑त् ॥

ता वा ए॒ता उ॒ज्जि॒तयो॑ व्या॒ख्याय॑न्ते । य॒ज्ञस्य॑ स॒र्वत्वा॑य ।

दे॒वता॑ना-म॒निर्भा॑गाय ॥ दे॒वा वै ब्र॒ह्म॒णश्चा॒न्नस्य॑ च॒ श॒म॒ल॒मपा॑घ्नन् ॥

यद्-ब्रह्मणः शमलमासीत् । सा गाथा नाराशस्य भवत् ।

यदन्नस्य । सा सुरा ॥ 13 (10)

TB 1.3.2.7

तस्माद्-गायतश्च मत्तस्य च न प्रतिगृह्यम् । यत् प्रतिगृह्णीयात् ।

शमलं प्रतिगृह्णीयात् ॥ सर्वा वा एतस्य वाचो ऽवरुद्धाः ।

यो वाजपेययाजी । या पृथिव्यां याऽग्नौ या रथन्तरे ।

याऽन्तरिक्षे या वायौ या वामदेव्ये । या दिवि याऽऽदित्ये या बृहति ।

याऽप्सु यौषधीषु या वनस्पतिषु ॥

तस्माद् वाजपेययाज्यार्त्विजीनः () ।

सर्वा ह्यस्य वाचो ऽवरुद्धाः ॥ 14 (11) (धावामेति – ज्यैष्ठ्याय –
वेद – ब्रह्मा जायते-वाजपेयः-सुरा-ऽऽर्त्विजीन एकं च) (A2)

1.3.3 अनुवाकं 3 – तस्यग्रहविशेषाः

TB 1.3.3.1

देवा वै यदन्यैर्-ग्रहैर्-यज्ञस्य नावारुन्धत ।

तदतिग्राह्यै-रतिगृह्या-वारुन्धत । तदतिग्राह्याणा-मतिग्राह्यत्वम् ॥

यदतिग्राह्या गृह्यन्ते । यदेवान्यैर्-ग्रहैर् यज्ञस्य नावरुन्धे ।

तदे॒व तै॒रति॒गृ॒ह्या-व॒रुन्धे ॥ पञ्च॑ गृ॒ह्यन्ते । पाङ्क्तो॑ य॒ज्ञः ।

यावा॑ने॒व य॒ज्ञः । तमा॑प्त्वा ऽव॒रुन्धे ॥ 15 (10)

TB 1.3.3.2

सर्व॑ ऐ॒न्द्रा भ॑वन्ति । ए॒कधै॑व यज॒मान इ॒न्द्रि॒यं द॑धति ॥

सप्त॑द॒श प्रा॒जाप॑त्या ग॒रहा॑ गृ॒ह्यन्ते । सप्त॑द॒शः प्र॒जाप॑तिः ।

प्र॒जाप॑ते-रा॒प्त्यै ॥ ए॒कय॑र्चा गृ॒ह्णाति॑ । ए॒कधै॑व यज॒माने॑ वी॒र्यं॑ द॑धाति ॥

सोम॑ग्र॒हाञ्च॑ सुरा॒ग्रहा॑ञ्च॑ गृ॒ह्णाति॑ । ए॒तद् वै दे॒वानां॑ प॒रम॑म॒न्नम् ।

यथ् सोमः॑ । 16 (10)

TB 1.3.3.3

ए॒तन् म॑नु॒ष्या॒णाम् । यथ् सुरा॑ ।

प॒रमे॑णै॒वास्मा॑ अ॒न्नाद्ये॑ना॒वर-म॒न्नाद्य॑-म॒वरु॑न्धे ॥

सोम॑ग्र॒हान् गृ॒ह्णाति॑ । ब्र॒ह्म॒णो वा ए॒तत् तेजः॑ । यथ् सोमः॑ ।

ब्र॒ह्म॒ण ए॒व तेज॑सा तेजो॒ यज॑माने द॑धाति । सु॒राग्र॒हान् गृ॒ह्णाति॑ ।

अ॒न्नस्य॑ वा ए॒तच्छ॑म॒लम् । यथ् सुरा॑ । 17 (10)

TB 1.3.3.4

अ॒न्नस्यै॒व श॑म॒लेन॑ श॒मलं॑ यज॒माना-द॑प॒हन्ति॑ ॥

सोम॑ग्र॒हाञ्च॑ सुरा॒ग्रहा॑ञ्च॑ गृ॒ह्णाति॑ । पु॒मान् वै सोमः॑ । स्त्री सुरा॑ ।

तन् मि॒थु॒नम् । मि॒थु॒नमे॒वास्य॑ तद्-य॒ज्ञे करो॑ति प्र॒जन॒नाय॑ ।
 आ॒त्मान॑मे॒व सोम॑ग्र॒हैः स्पृ॑णोति । जा॒याञ् सुरा॑ ग्र॒हैः ।
 तस्मा॑द्-वा॒जपे॑यया॒ज्यमु॑ष्मिँ॒ल्लो॒के स्त्रि॑यञ् सं॒भव॑ति ।
 वा॒जपे॑या-भि॒जित॑ञ् ह्य॒स्य ॥ 18 (10)

TB 1.3.3.5

पूर्वे॑ सोम॑ग्रहा गृह्यन्ते । अप॑रे सुरा॑ग्रहाः ।
 पु॒रोक्ष॑ञ् सोम॑ग्र॒हान्त्- सा॑दयति । प॒श्चादक्ष॑ञ् सुरा॑ग्र॒हान् ।
 पा॒पव॑स्य॒सस्य॑ वि॒धृत्यै॑ ॥ ए॒ष वै यज॑मानः । यथ् सोमः॑ ।
 अन्न॑ञ् सुरा॑ । सोम॑ग्रहाञ्च॑ सुरा॑ग्रहाञ्च॑ व्यतिष॑जति ।
 अन्नाद्ये॑नै॒वैनं॑ व्यतिष॑जति ॥ 19 (10)

TB 1.3.3.6

संपृ॑चः स्थ सं मा भ॑द्रेण पृ॒ङ्क्तेत्या॑ह । अन्नं॑ वै भ॒द्रम् ।
 अन्नाद्ये॑नै॒वैनञ् सञ् सृ॑जति ॥ अन्न॑स्य वा ए॒तच्छ॑मलम् । यथ् सुरा॑ ॥
 पाप्मे॑व खलु॒ वै श॑मलम् । पाप्म॑ना वा ए॒नमे॑तच्छ॑मलेन व्यतिष॑जति ।
 यथ् सोम॑ग्रहाञ्च॑ सुरा॑ग्रहाञ्च॑ व्यतिष॑जति ॥

वि॒पृ॒चः॑ स्थ॒ वि॒ मा॒ पा॒प्म॒ना॒ पृ॒ङ्क्ते॒त्याह॑ ।

पा॒प्म॒नै॒वैन॑ꣳ श॒म॒ले॒न॒ व्या॒व॒र्त॒यति॑ । 20 (10)

TB 1.3.3.7

तस्मा॑द् वा॒ज॒पे॒यया॒जी पू॒तो मे॒द्ध्यो॑ दक्षि॒ण्यः॑ ॥ प्रा॒ङु॒द्द्र॒वति॑ सोम॒ग्रहैः॑ ।

अ॒मुमे॒व तैर् लो॒क-म॒भिज॑यति । प्र॒त्यङ्ख॑सुरा॒ ग्रहैः॑ ।

इ॒ममे॒व तैर् लो॒क-म॒भिज॑यति ॥ प्र॒तिष्ठ॑न्ति सोम॒ग्रहैः॑ ।

याव॑दे॒व स॒त्यम् । ते॒न सू॒यते॑ ॥ वा॒ज॒सृ॒द्भ्यः॑ सु॒राग्र॑हान् ह॒रन्ति॑ ।

अ॒नृ॒ते॒नै॒व वि॒शꣳ सꣳसृ॑जति () ॥ हि॒र॒ण्य॒पा॒त्रं म॒धोः॑ पू॒र्णं द॑दाति ।

म॒ध॒व्योऽसा॑नीति ॥ ए॒क॒धा ब्र॑ह्म॒ण उप॑ ह॒रति॑ ।

ए॒क॒धै॒व य॑ज॒मान॒ आयु॑स्ते॒जो द॑धाति ॥ 21 (14)

(आ॒प्त्वाऽव॑रुन्धे - सो॒मः - श॒म॒लं य॑थ् सु॒रा - ह्य॑-स्यै॒नं
व्य॑तिष॒जति॑ - व्या॒व॒र्त॒यति॑ - सृ॒जति॑ च॒त्वारि॑ च) (A3)

1.3.4 अनुवाकं 4 – पशवः सप्तदश

TB 1.3.4.1

ब्र॒ह्म॒वादि॑नो वदन्ति । नाग्नि॑ष्टो॒मो नो॒क्थ्यः॑ । न षो॑ड॒शी नाति॑रा॒त्रः ।

अथ॑ कस्मा॑द् वा॒ज॒पे॒ये सर्वे॑ य॒ज्ञक्र॑तवोऽव॒रु॒द्ध्यन्त॑ इति ।

प॒शुभि॒रिति॑ ब्रू॒यात् ॥ आ॒ग्ने॒यं प॒शुमा॑ल॒भते॑ । अ॒ग्नि॒ष्टोम॒मेव॑ ते॒नाव॑रुन्धे ।

ऐ॒न्द्रा॒ग्नेनो॒क्थ्य॑म् । ऐ॒न्द्रेण॑ षोड॒शिनः॑ स्तो॒त्रम् ।

सा॒र॒स्व॒त्या-ऽति॑रा॒त्रम् । 22 (10)

TB 1.3.4.2

मा॒रु॒त्या बृ॑हतः स्तो॒त्रम् । ए॒ता॒व॒न्तो वै॑ य॒ज्ञक्र॑तवः ।

ता॒न् प॒शुभि॒रेवा-व॑रुन्धे ॥ आ॒त्मान॑मे॒व स्पृ॑णो-त्य॒ग्नि॒ष्टोमे॑न ।

प्रा॒णापा॑ना-वु॒क्थ्ये॑न । वी॒र्य॑ षोड॒शिनः॑ स्तो॒त्रेण॑ । वा॒च-म॑ति॒रात्रे॑ण ।

प्र॒जां बृ॑हतः स्तो॒त्रेण॑ । इ॒ममे॒व लो॒कम॑भि॒जय॑त्य॒ग्नि॒ष्टोमे॑न ।

अ॒न्तरि॑क्ष-मु॒क्थ्ये॑न । 23 (10)

TB 1.3.4.3

सु॒वर्गं लो॒कं षो॑ड॒शिनः॑ स्तो॒त्रेण॑ ।

दे॒वया॑ना॒नेव॑ प॒थ आ॑रो॒ह-त्य॑ति॒रात्रे॑ण ।

ना॒कं रो॑हति बृ॒हतः॑ स्तो॒त्रेण॑ ।

ते॒ज ए॒वात्म॑न् ध॒त्त आ॒ग्नेये॑न प॒शुना॑ । ओ॒जो ब॑ल॒मैन्द्रा॑ग्नेन ।

इ॒न्द्रि॒य-मै॒न्द्रेण॑ । वा॒चं सा॒र॒स्व॒त्या ।

उभावे॒व दे॒वलोकं॑ च॒ मनु॒ष्यलोकं॑ चा॒भिज॑यति॒ मारु॒त्या व॒शया॑ ॥
सप्त॑द॒श प्रा॒जाप॑त्यान् प॒शूना॑ल॒भते॑ । सप्त॑द॒शः प्र॒जाप॑तिः । 24 (10)

TB 1.3.4.4

प्र॒जाप॑ते॒राप्त्यै॑ ॥ श्या॒मा ए॒करू॑पा भवन्ति ।
ए॒वमि॑व हि प्र॒जाप॑तिः स॒मृद्ध्यै॑ ॥ तान् प॒र्यग्नि॑कृ॒ता-नु॒त्सृज॑ति ॥
म॒रुतो॑ य॒ज्ञम॑जिघा॒सन् प्र॒जाप॑तेः ।
तेभ्य॑ ए॒तां मा॒रुतीं॑ व॒शामा॑ल॒भत॑ । तयै॒वैना॑-न॒शम॑यत् ॥
मा॒रुत्या॑ प्र॒चर्य॑ । ए॒तान्त् सं॒ज्ञप॑येत् ।
म॒रुत॑ ए॒व श॑मयित्वा । 25 (10)

TB 1.3.4.5

ए॒तैः प्र॑चरति । य॒ज्ञस्या॑घा॒ताय॑ ॥ ए॒कधा॑ व॒षा जु॑होति ।
ए॒कदे॒वत्या॑ हि । ए॒ते । अथो॑ ए॒कधै॒व यज॑माने वी॒र्यं॑ दधाति ॥
नै॒वारे॑ण सप्त॑द॒शश॑रावे-णै॒तर्हि॑ प्र॒चर॑ति । ए॒तत् पु॒रोडा॑शा ह्ये॒ते ।
अथो॑ प॒शूना॑मे॒व छि॒द्रम॑पि॒दधा॑ति ॥ सा॒रस्व॑त्यो॒त्तम॑या प्र॒चर॑ति () ।
वाग् वै सर॑स्वती । तस्मा॑त् प्रा॒णानां॑ वा॒गुत्त॑मा ।

अथो॑ प्र॒जाप॒तावे॒व य॒ज्ञं प्र॒तिष्ठा॑पयति । प्र॒जाप॒तिर् हि॒ वाक् ॥

अप॑न्नदती भवति । तस्मान्-मनु॑ष्याः सर्वा॑ वाचं॑ वदन्ति ॥ 26 (16)

(अति॑रात्र – मन्तरि॑क्षमु॒क्थ्येन॑ – प्र॒जाप॒तिः – शम॑यित्वोत् – तमया॑
प्र॒चर॑ति षट् च) (A4)

1.3.5 अनुवाकं 5 – रथयाजनम्

TB 1.3.5.1

सा॒वि॒त्रं जु॒होति॑ कर्म॑णः कर्म॑णः पु॒रस्ता॑त् ॥ कस्तद्-वे॒देत्या॑हुः ।

यद्-वा॒जपे॑यस्य पूर्वं॑ यद॑परमिति ।

स॒वि॒तृप्र॑सूत ए॒व यथा॑पूर्वं कर्मा॑णि करोति ॥ स॒वने॑ स॒वने॑ जुहोति ।

आ॒क्र॒म॒णमे॒व तथ् से॒तुं य॑जमानः कुरुते ।

सु॒व॒र्गस्य॑ लो॒कस्य॑ सम॑ष्ट्यै ॥

वा॒चस्प॑तिर्-वा॒चम॑द्य स्व॒दाति॑ न इत्या॑ह ।

वा॒ग्वै दे॒वानां॑ पु॒राऽन्न॑मासीत् ।

वा॒चमे॒वास्मा॑ अन्नं॑ स्व॒दय॑ति ॥ 27 (10)

TB 1.3.5.2

इन्द्रस्य॑ वज्रो॑ऽसि॒ वार्त्र॑घ्न इति॒ रथ॑मुपावहरति॒ विजि॑त्यै ॥
 वाजस्य॑ नु प्र॒सवे॑ मा॒तरं॑ मही॒मित्या॑ह । यच्चै॒वेय॑म् । यच्चा॒स्याम॑धि ।
 तदे॒वा-वरु॑न्धे । अथो॒ तस्मि॑न्नेवोभयेऽभिषि॑च्यते ॥
 अ॒फ॒स्वन्त॑र-मृ॒तम॑प्सु भेष॑जमित्यश्वा॒न् प॒ल्पू॒लय॑ति ।
 अ॒प्सु वा अ॑श्वस्य॒ तृती॑यं प्रवि॑ष्टम् । तद॒नुवे॑नन्वव॒प्लव॑ते ।
 यद॒प्सु प॒ल्पू॒लय॑ति । 28 (10)

TB 1.3.5.3

यदे॒वास्या॑प्सु प्रवि॑ष्टम् । तदे॒वावरु॑न्धे ॥
 बहु॒ वा अ॑श्वो-ऽमे॒द्ध्य-मु॒पग॑च्छति । यद॒प्सु प॒ल्पू॒लय॑ति ।
 मे॒द्ध्याने॑वैनान् करोति ॥ वा॒युर्वा॑ त्वा म॒नुर्वा॑ त्वेत्या॑ह ।
 ए॒ता वा ए॒तं दे॒वता॑ अ॒ग्रे अ॑श्वमयुञ्जन् । ताभि॑रेवैनान् यु॒नक्ति॑ ।
 स॒वस्यो॑ज्जित्यै ॥ यजु॑षा यु॒नक्ति॑ व्यावृ॑त्त्यै ॥ 29 (10)

TB 1.3.5.4

अ॒पां न पा॑दाशुहेम॒न्निति॑ संमा॒र्ष्टि॑ ॥ मे॒द्ध्याने॑वैनान् करोति ।
 अथो॒ स्तौत्ये॑वैनानाजि॒ꣳसरि॑ष्यतः ॥ वि॒ष्णु क्र॒मान् क्र॑मते ।
 वि॒ष्णुरे॒व भू॒त्वेमाँल्लो॒का-न॑भिजयति ॥ वै॒श्वदे॒वो वै रथः॑ ।

अ॒ङ्गौ न्य॒ङ्गाव॒भितो॒ रथं॒ या॒वित्या॑ह । या ए॒व दे॒वता॒ रथे॒ प्रवि॑ष्टाः ।

ताभ्य॑ ए॒व नम॑स्करोति । आ॒त्मनोऽना॑त्यै () ॥

अ॒शम॑रथं भा॒वुकोऽस्य॒ रथो॑ भवति । य ए॒वं वे॑द ॥ 30 (12)

(स्व॒दय॑ति – प॒ल्पू॒लय॑ति – व्यावृ॑त्या – अना॑त्यै द्वे च) (A5)

1.3.6 अनुवाकं 6 – रथधावनम्

TB 1.3.6.1

दे॒वस्या॑ह॒ स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ बृ॒हस्प॑तिना वा॒जजि॑ता वा॒जं जे॑षमित्या॑ह ।

स॒वितृ॑प्र॒सूत॑ ए॒व ब्र॑ह्म॒णा वा॒जमु॑ज्जयति ॥

दे॒वस्या॑ह॒ स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ बृ॒हस्प॑तिना वा॒जजि॑ता वर्॒षिष्ठं॑ ना॒कं रु॑हे॒यमि॑त्या॑ह ।

स॒वितृ॑प्र॒सूत॑ ए॒व ब्र॑ह्म॒णा वर्॒षिष्ठं॑ ना॒कं रो॑हति ॥

चा॒त्वाले॑ रथच॒क्रं नि॑मितं रो॒हति॑ ।

अतो॑ वा अ॒ङ्गिर॑स उत्त॒माः सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॑यन् ।

सा॒क्षादे॒व यज॑मानः सु॒वर्गं॑ लो॒कमे॑ति ॥ आ॒वे॑ष्टयति । वज्रो॒ वै रथः॑ ।

वज्रो॑णै॒व दि॒शोऽभि॑जयति ॥ 31 (10)

TB 1.3.6.2

वा॒जिना॒ꣳ साम॑ गायते । अन्नं॑ वै वाजः॑ । अन्नमे॒-वावरु॑न्धे ॥
 वा॒चो वर्ष॑ दे॒वेभ्योऽपा॑क्रामत् । तद्-वन॑स्पतीन् प्रावि॑शत् ।
 सैषा वाग्-वन॑स्पतिषु वदति । या दु॒न्दुभौ॑ ।
 तस्माद्-दु॒न्दुभिः॑ सर्वा वाचोति॑ वदति ॥ दु॒न्दुभीन्थ् समा॑घ्नन्ति ।

परमा वा एषा वाक् । 32 (10)

TB 1.3.6.3

या दु॒न्दुभौ॑ । परम॑यैव वाचाऽवरां॑ वाचम॒-वरु॑न्धे ।
 अथो॑ वाच ए॒व वर्ष॑ यजमानो ऽवरु॑न्धे ॥
 इन्द्रा॑य वाचं॑ वदतेन्द्रं॑ वाजं॑ जापयतेन्द्रो वाजमजयि॑-दित्याह ।
 एष वा ए॒तर्हीन्द्रः॑ । यो यज॑ते । यजमान ए॒व वाज॑मुज्जयति ॥
 सप्त॑दश प्र॒व्याधा॑नाजिं धावन्ति । सप्त॑दशꣳ स्तोत्रं॑ भवति ।
 सप्त॑दश सप्त॑दश दीयन्ते । 33 (10)

TB 1.3.6.4

सप्त॑दशः प्रजापतिः॑ । प्रजाप॑ते-राप्त्यै॑ ॥
 अर्वा॑ऽसि स॒प्तिरसि॑ वाज्यसीत्याह । अग्नि॑र्वा अर्वा॑ । वा॒युः स॒प्तिः ।
 आ॒दि॒त्यो वा॒जी । ए॒ताभिरे॑वास्मै दे॒वता॑भिर्-दे॒वर॑थं यु॑नक्ति ॥

प्र॒ष्टि॒वा॒हि॒नं॑ यु॒नक्ति॑ । प्र॒ष्टि॒वा॒ही॒ वै दे॒वर॒थः॑ ।

दे॒वर॒थ॒मे॒वास्मै॑ यु॒नक्ति॑ ॥ 34 (10)

TB 1.3.6.5

वा॒जि॒नो वा॒जं धा॒वत॑ का॒ष्ठां ग॒च्छ॒ते॒त्याह॑ । सु॒व॒र्गो वै लो॒कः का॒ष्ठा ।

सु॒व॒र्ग॒मे॒व लो॒कं य॑न्ति ॥ सु॒व॒र्गं वा॑ ए॒ते लो॒कं य॑न्ति ।

य आ॒जिं धा॒वन्ति॑ ॥ प्रा॒ज्यो धा॒वन्ति॑ । प्रा॒ड्वि॒ हि सु॒व॒र्गो लो॒कः ॥

च॒त॒सृ॒भि॒रनु॑ म॒न्त्र॒यते॑ । च॒त्वा॒रि॒ छन्दा॑सि ।

छन्दा॑भि॒रे॒वैनान्थ् सु॒व॒र्गं लो॒कं ग॑म॒यति॑ ॥ 35 (10)

TB 1.3.6.6

प्र वा ए॒तेऽस्मा॑ल्-लो॒काच्च॑यन्ते । य आ॒जिं धा॒वन्ति॑ ।

उद॑ज्य आ॒वर्त॑न्ते । अ॒स्मादे॒व तेन॑ लो॒कान्न॑यन्ति ॥

र॒थ॒वि॒मो॒च॒नी॒यं जु॒होति॑ प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै ॥

आ मा वा॒जस्य॑ प्र॒स॒वो ज॒ग॒म्यादि॒त्याह॑ ।

अ॒न्नं वै वा॒जः । अ॒न्न॒मे॒वाव॑रुन्धे ॥

य॒था॒लो॒कं वा॑ ए॒त उ॒ज्ज॑यन्ति । य आ॒जिं धा॒वन्ति॑ ॥ 36 (10)

TB 1.3.6.7

कृ॒ष्णलं॑ कृ॒ष्णलं॑ वा॒जसृ॑द्भ्यः प्रयच्छति ।
यमे॒व ते वा॒जं लो॒कमु॒ज्जय॑न्ति । तं प॒रि॒क्रीया॑-वरुन्धे ॥
ए॒क॒धा ब्र॒ह्मण॑ उपहरति । ए॒क॒धै॒व यज॑माने वी॒र्यं॑ दधाति ॥
दे॒वा वा ओष॑धीष्वाजिम॒युः । ता बृ॒ह॒स्पति॑-रुदजयत् ।
स नी॒वा॒रा॒न्नि॒रवृ॑णीत । तन्नी॒वा॒रा॒णां नी॒वा॒रत्व॑म् ॥
नै॒वा॒रश्च॒रुर्-भ॑वति । 37 (10)

TB 1.3.6.8

ए॒तद्वै दे॒वानां॑ प॒रम॑मन्नम् । यन्नी॒वा॒राः ।
प॒रमे॒णैवा॑स्मा अ॒न्नाद्ये॑-ना॒वर॑-म॒न्नाद्य॑मवरुन्धे ॥
स॒प्तद॑शशरावो भवति । स॒प्तद॑शः प्र॒जाप॑तिः ।
प्र॒जाप॑ते-रा॒प्त्यै ॥ क्षी॒रे भ॑वति । रुच॑मे॒वास्मिन्॑-दधाति ॥
स॒र्पि॒ष्वा॒न् भ॑वति मे॒द्ध्य॒त्वाय॑ ॥
बा॒र्ह॒स्प॒त्यो वा ए॒ष दे॒वत॑या () । 38 (10)

TB 1.3.6.9

यो वा॒जपे॑येन यजते । बा॒र्ह॒स्प॒त्य ए॒ष च॒रुः ॥
अ॒श्वान्त्-स॒रि॒ष्यतः॑ स॒सृ॒षश्चा॑व-घ्रापयति ।

यमे॒व ते॒ वाजं॑ ँ॒लो॒कमु॒ज्जय॑न्ति । तमे॒वाव॑रुन्धे ॥

अजी॑जिप॒त वन॑स्प॒तय॒ इन्द्रं॑ ँ॒वाजं॑ वि॒मुच्य॑द्ध्वमि॒ति दु॒न्दुभी॑न् ।
वि॒मुज्ज॑ति ।

यमे॒व ते॒ वाजं॑ ँ॒लो॒कमि॑न्द्रि॒यं दु॒न्दुभ॑य उ॒ज्जय॑न्ति ।
तमे॒वा-व॑रुन्धे ॥ 39 (8)

(अभि॑ज॒यति॑ – वा ए॒षा वाग् – दी॑यन्ते – ऽस्मै॑ यु॒नक्ति॑ – ग॒मय॑ति –
य आ॒जिं धा॑वन्ति – भ॒वति॑ – दे॒वत॑या – +ऽष्टौ च॑) (A6)

1.3.7 अनुवाकं 7 – यूपारोहणम्

TB 1.3.7.1

ता॒र्प्यं ँ॒यज॑मानं॒ परि॑धापयति । य॒ज्ञो वै ता॒र्प्यम् ।
य॒ज्ञेनै॒वैन॑ ॥ स॒मर्द्ध॑यति । द॒र्भम॑यं॒ परि॑धापयति । प॒वित्रं॑ वै द॒र्भाः ।
पु॒नात्ये॒वैन॑म् । वाजं॑ ँ॒वा ए॒षोऽव॑रु॒रुथ्स॑ते । यो वा॒जपे॑येन॒ यज॑ते ।
ओ॒षध॑यः ख॒लु वै वा॒जः । यद्-द॒र्भम॑यं॒ परि॑धापयति । 40 (10)

TB 1.3.7.2

वा॒जस्या॑व-रु॒द्ध्यै ॥ जा॒य ए॒हि सु॒वो रो॒हावे॑त्याह ।
प॒त्न्या ए॒वैष॑ य॒ज्ञस्या॑न्-वा॒रम्भो॑ऽन॒वच्छि॑त्यै ॥

सप्तद॑शा-र॒त्निर्यूपो॑ भवति । सप्तद॑शः प्र॒जाप॑तिः ।
 प्र॒जाप॑ते॒राप्त्यै॑ ॥ तू॒पर-श्च॑तु॒रश्रिर्-भ॑वति ॥ गौ॒धूमं॑ च॒षाल॑म् ।
 न वा ए॒ते व्री॑हयो न यवाः । यद्-गो॒धूमाः॑ । 41 (10)

TB 1.3.7.3

ए॒वमि॑व हि प्र॒जाप॑तिः स॒मृद्ध्यै॑ ।
 अथो॑ अ॒मुमे॒वास्मै॑ लो॒कम॑न्न॒वन्तं॑ करोति ॥ वा॒सोभि॑र्-वे॒ष्टय॑ति ।
 ए॒ष वै य॑ज॒मानः॑ । यद्वू॒पः । स॒र्वदे॒वत्यं॑ वा॒सः ।
 स॒र्वाभि॑रे॒वैनं॑ दे॒वता॑भिः स॒मर्द्ध्य॑ति ।
 अथो॑ आ॒क्रम॑णमे॒व तथ्से॑तुं य॒ज॒मानः॑ कुरुते ।
 सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्य॑ स॒मष्ट्यै॑ ॥
 द्वा॒दश॑ वा॒जप्र॑स॒वीया॑नि जुहोति । 42 (10)

TB 1.3.7.4

द्वा॒दश॑ मा॒साः सँ॒वत्स॑रः । सँ॒वत्स॑रमे॒व प्री॑णाति ।
 अथो॑ सँ॒वत्स॑रमे॒वास्मा॑ उप॒ दधा॑ति । सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्य॑ स॒मष्ट्यै॑ ॥
 द॒शभिः॑ क॒ल्पै रो॑हति । न॒व वै पु॑रु॒षे प्रा॑णाः । नाभि॑र्द॒शमी॑ ।

प्रा॒णाने॒व यथा॑स्था॒नं क॑ल्पयित्वा । सु॒वर्गं ॑लोकमेति ।

ए॒ताव॑द्वै पु॒रुष॑स्य स्वम् । 43 (10)

TB 1.3.7.5

याव॑त्-प्रा॒णाः । याव॑दे॒वास्या॑स्ति । तेन॑ सह सु॒वर्गं ॑लोकमेति ॥
 सु॒वर्दे॒वाꣳ अ॑गन्मेत्याह । सु॒वर्गमे॒व लोक॑मेति । अ॒मृता॑ अ॒भूमे॑त्याह ।
 अ॒मृत॑मिव हि सु॒वर्गो लोकः॑ । प्र॒जाप॑तेः प्र॒जा अ॒भूमे॑त्याह ।
 प्रा॒जाप॑त्यो वा अ॒यं लोकः॑ । अ॒स्मादे॒व तेन॑ लो॒कान्नै॑ति ॥ 44 (10)

TB 1.3.7.6

सम॑हं प्र॒जया॑ सं मया॑ प्र॒जेत्या॑ह । आ॒शिष॑मे॒वैता-मा॑शास्ते ॥
 आ॒सपु॑टैर् घ्नन्ति । अन्नं ॑वा इ॒यम् । अ॒न्नाद्ये॒नैवैनꣳ॑ सम॑र्द्धयन्ति ।
 ऊ॒षैर् घ्नन्ति॑ । ए॒ते हि सा॑क्षादन्नम् । यदू॒षाः ।
 सा॒क्षादे॒वैन-म॑न्नाद्ये॒न सम॑र्द्धयन्ति ॥
 पु॒रस्ता॑त्-प्र॒त्यञ्चं॑ घ्नन्ति । 45 (10)

TB 1.3.7.7

पु॒रस्ता॑द्धि प्र॒तीची॑न-म॒न्नम॑द्यते ॥ शी॒र्षतो॑ घ्नन्ति ।
 शी॒र्षतो॑ ह्यन्नम॑द्यते ॥ दिग्भ्यो॑ घ्नन्ति ।
 दिग्भ्य॑ ए॒वास्मा॑ अ॒न्नाद्य॑-म॒वरु॑न्धते ॥ ई॒श्वरो॑ वा ए॒ष परा॑ङ्-प्र॒दधः॑ ।

यो यूपं॑ रो॒हति॑ ॥ हि॒रण्यम॒द्ध्य-व॑रो॒हति॑ । अ॒मृतं॑ वै हि॒रण्यम् ।

अ॒मृतं॑ सु॒वर्गो॑ लो॒कः () । 46 (10)

TB 1.3.7.8

अ॒मृत॑ ए॒व सु॒वर्गे॑ लो॒के प्र॑ति ति॒ष्ठति॑ ॥ श॒तमा॑नं भ॒वति॑ ।

श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑यः । आ॒युष्ये॑वेन्द्रि॒ये प्र॑ति ति॒ष्ठति॑ ॥

पु॒ष्ट्यै वा ए॒तद्-रू॒पम् । यद॒जा ।

त्रिः सँ॑व॒त्सर॑स्या॒न्यान्-प॒शून् परि॑ प्र॒जाय॑ते ॥

ब॒स्ताजि॑न-म॒द्ध्यव॑ रो॒हति॑ ।

पु॒ष्ट्यामे॒व प्र॒जन॑ने प्र॒तिति॑ष्ठति ॥ 47 (9)

(परि॒धाप॑यति - गो॒धूमा॑ - जु॒होति॑ - स्वं - नैति॑ -

प्र॒त्यज्जं॑ घ्नन्ति - लो॒को - +न॑व च (A7)

1.3.8 अनुवाकं 8 – अन्नहोमाः, अभिषेकश्च

TB 1.3.8.1

स॒प्तान्न॑-हो॒माञ्जु॑होति । स॒प्त वा अ॒न्नानि॑ । या॒वन्त्ये॒वान्ना॑नि ।

ता॒न्येवा॒वरु॑न्धे । स॒प्त ग्रा॒म्या ओष॑धयः । स॒प्तार॒ण्याः ।

उ॒भयी॑षा-म॒वरु॑द्ध्यै ॥ अ॒न्नस्या॑-न्नस्य जु॒होति॑ ।

अ॒न्नस्या॒न्नस्या॒-वरु॑द्ध्यै ॥

यद्-वा॒जपे॒यया॒ज्य-न॑वरुद्धस्या॒श्जी॒यात् । 48 (10)

TB 1.3.8.2

अ॒वरुद्धे॒न व्य॑द्ध्येत । सर्व॑स्य स॒मव॑दाय जुहोति ।

अ॒नवरुद्ध॑-स्या॒वरुद्धे॑ ॥ औ॒दु॒म्बरे॑ण सु॒वेण॑ जुहोति ।

ऊ॒र्वा अ॒न्न-मु॒दु॒म्बरः॑ । ऊ॒र्ज ए॒वान्नाद्य॑स्या॒वरुद्धे॑ ॥

दे॒वस्य॑ त्वा स॒वितुः॑ प्र॒सव॑ इत्याह ।

स॒वितृ॑ प्र॒सूत॑ ए॒वैनं॑ ब्र॒ह्मणा॑ दे॒वता॑भि-र॒भिषि॑ञ्चति ॥

अ॒न्नस्या॒न्नस्या॒भिषि॑ञ्चति । अ॒न्नस्या॒न्नस्या॒वरुद्धे॑ ॥ 49 (10)

TB 1.3.8.3

पु॒रस्ता॑त्-प्र॒त्यञ्च॑-म॒भिषि॑ञ्चति । पु॒रस्ता॑द्धि-प्र॒तीची॑न-म॒न्नम॑द्यते ॥

शी॒र्षतो॑ऽभिषिञ्चति । शी॒र्षतो॑ ह्य॒न्नम॑द्यते ॥

आ॒मुखा॑द॒न्वव॑ स्रावयति । मु॒खत॑ ए॒वास्मा॑ अ॒न्नाद्यं॑ दधाति ॥

अ॒ग्नेस्त्वा॑ सा॒म्राज्ये॑ना॒भिषि॑ञ्चामीत्याह । ए॒ष वा॑ अ॒ग्नेः स॒वः ।

ते॒नैवैन॑-म॒भिषि॑ञ्चति ।

इ॒न्द्रस्य॑ त्वा सा॒म्राज्ये॑ना॒भिषि॑ञ्चामीत्याह । 50 (10)

TB 1.3.8.4

इन्द्रि॒य-मे॒वास्मि॑-न्ने॒तेन॑ दधाति ।
 बृ॒हस्प॑ते॒स्त्वा सा॒म्राज्ये॑नाभिषिञ्चा-मीत्याह ।
 ब्र॒ह्म वै दे॒वानां॑ बृ॒हस्प॑तिः । ब्र॒ह्मणै॑वैन-मभिषिञ्चति ॥
 सोम॒ग्रहा॑श्चा-वदानीयानि च॒र्त्विग्भ्य॑ उप हरन्ति ।
 अमु॒मेव॑ तैर् लो॒क-मन्न॑वन्तं करोति ।
 सु॒राग्र॑हा॑श्चा-नवदानीयानि च वाज॒सृद्भ्यः॑ ।
 इम॒मेव॑ तैर् लो॒क-मन्न॑वन्तं करोति ।
 अथो॒ उभ॑यी॒ष्वेवाभि॑षिच्यते ॥ वि॒माथं॑ कुर्वते वाज॒सृतः॑ । 51 (10)

TB 1.3.8.5

इन्द्रि॒यस्या॑वरुद्ध्यै ॥ अ॒निरु॑क्ताभिः प्रा॒तस्स॑वने स्तु॒वते॑ ।
 अ॒निरु॑क्तः प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तेराप्त्यै । वाज॒वती॑भिर्-माद्ध्यन्दि॒ने ।
 अन्नं॑ वै वाजः । अन्न॒मेवा-वरु॑न्धे । शि॒पिवि॑ष्टवतीभि-स्तृ॒तीय॑सवने ।
 य॒ज्ञो वै वि॑ष्णुः । प॒शवः॑ शि॒पिः () । य॒ज्ञ ए॒व प॒शुषु॑ प्रति तिष्ठति ॥
 बृ॒हद॑न्त्यं भवति । अ॒न्तमे॒वैन॑श्चि॒त्रियै॑ गमयति ॥ 52 (13)

(अ॒रु॒जी॒या – द॒न्न॒स्या॒न्न॒स्या व॒रु॒द्ध्य॒या – इ॒न्द्र॒स्य॒ त्वा
सा॒म्रा॒ज्ये॒नाभि॒षि॒ञ्चा मी॒त्याह॑-वा॒ज॒सू॒तः – शि॒पि॒ स्त्री॒णि च॑) (A8)

1.3.9 अनुवाकं 9 – अतिग्राह्याः, पञ्चैन्द्राः

TB 1.3.9.1

नृ॒षदं॑ त्वे॒त्याह॑ । प्र॒जा वै नृ॑न् । प्र॒जा॒ना॒मे॒वैते॑न सू॒यते॑ । दु॒षद॑मि॒त्याह॑ ।
व॒न॒स्प॒तयो॑ वै दृ॒ । व॒न॒स्प॒ती॒ना॒मे॒वै ते॑न सू॒यते॑ । भु॒व॒न॒सद॑-मि॒त्याह॑ ।
य॒दा वै व॑सी॒यान् भ॑वति । भु॒व॒न॒म॒ग॒न्नि॒ति वै त॑माहुः ।
भु॒व॒न॒मे॒वैते॑न गच्छति ॥ 53 (10)

TB 1.3.9.2

अ॒प्सु॒षदं॑ त्वा घृ॒त॒सद॑-मि॒त्याह॑ । अ॒पा॒मे॒वैते॑न घृ॒त॒स्य॑ सू॒यते॑ ।
व्यो॒म॒सद॑-मि॒त्याह॑ । य॒दा वै व॑सी॒यान् भ॑वति ।
व्यो॒मा॒ग॒न्नि॒ति वै त॑माहुः । व्यो॒मै॒वैते॑न गच्छति ॥
पृ॒थि॒वि॒षदं॑ त्वाऽन्त॒रि॒क्ष॒सद॑-मि॒त्याह॑ । ए॒षा॒मे॒वैते॑न लो॒का॒नां॑ सू॒यते॑ ।
तस्मा॑द् वा॒ज॒पे-य॒या॒जी न कं॑ च॒न प्र॑त्य॒व॒रो॒हति॑ ।
अपी॑व हि दे॒व॒ता॒नां॑ सू॒यते॑ () । 54 (10)

TB 1.3.9.3

ना॒क॒स॒द॒-मि॒त्याह॑ । य॒दा॒वै॒ व॒सी॒या॒न् भ॒व॒ति॑ । ना॒क॒म॒ग॒न्नि॒ति॒ वै त॒मा॒हुः॑ ।
 ना॒क॒मे॒वै॒तेन॑ ग॒च्छ॒ति॑ ॥ ये ग्र॒हाः॑ प॒ञ्च॒ज॒नी॒ना इ॒त्याह॑ ।
 प॒ञ्च॒ज॒ना॒ना-मे॒वै॒तेन॑ सू॒य॒ते ॥ अ॒पा॒ꣳ र॒स॒मु॒द्‌व॒य॒स-मि॒त्याह॑ ।
 अ॒पा॒मे॒वै॒तेन॑ र॒स॒स्य॑ सू॒य॒ते ।
 सू॒र्य॒र॒श्मि॒ꣳ स॒मा॒भू॒त-मि॒त्याह॑ स॒शु॒क्र॒त्वा॒य ॥ 55 (9)

(ग॒च्छ॒ति - सू॒य॒ते - +न॒व च॑) (A9)

1.3.10 अनुवाकं 10 – पिण्डपितृयज्ञः दर्शपूर्णमासब्राह्मणशेषः

TB 1.3.10.1

इ॒न्द्रो वृ॒त्रꣳ ह॒त्वा । अ॒सु॒रा॒न् प॒रा॒भा॒व्य॑ । सो॒ऽमा॒वा॒स्यां॑ प्र॒त्या॒ग॒च्छ॒त् ।
 ते पि॒तरः॑ पू॒र्वे॒द्यु-रा॒ग॒च्छ॒न् । पि॒तृ॒न् य॒ज्ञोऽग॒च्छ॒त् ।
 तं दे॒वाः पु॒न॒र॒या॒च॒न्त॑ । त॒मे॒भ्यो॑ न पु॒न॒र॒द॒दुः॑ ।
 तेऽब्रु॒वन् व॒रं वृ॑णा॒म॒है ।
 अथ॑ वः पु॒न॒र्दा॒स्यामः॑ ।
 अ॒स्मभ्य॑मे॒व पू॒र्वे॒द्युः क्रि॒या॒ता इति॑ । 56 (10)

TB 1.3.10.2

तमे॑भ्यः पुनर॑ददुः । तस्मा॑त्-पितृ॑भ्यः पूर्वे॑द्युः क्रिय॑ते ।

यत् पितृ॑भ्यः पूर्वे॑द्युः करो॑ति ।

पितृ॑भ्य ए॒व तद्-य॒ज्ञं निष्क्री॑य यज॑मानः प्रत॑नुते ॥

सोमा॑य पितृ॑पीताय स्व॒धा नम॑ इत्याह ।

पितु॑रेवाधि॒ सोम॑पीथमव रुन्धे ।

न हि पि॒ता प्रमी॑यमाण आ॒हैष सोम॑पीथ इति ।

इन्द्रि॑यं वै सोम॑पीथः । इन्द्रि॑यमेव सोम॑पीथमव-रुन्धे ।

तेनै॑न्द्रि॒येण द्वितीयां॑ जा॒यामभ्य॑श्नुते ॥ 57 (10)

TB 1.3.10.3

एतद् वै ब्रा॒ह्मणं पु॒रा वाज॑श्रव॒सा वि॒दाम॑क्रन् ।

तस्मा॑त् ते द्वे॒द्वे जा॒ये अभ्या॑क्षत । य ए॒वं वैद॑ ।

अभि॑ द्वितीयां॑ जा॒यामभ्य॑श्नुते ॥

अ॒ग्नये॑ क॒व्यवा॑हनाय स्व॒धा नम॑ इत्याह । य ए॒व पितृ॑णाम॒ग्निः ।

तं प्री॑णाति ॥ तिस्र॑ आहु॒तीर् जुहो॑ति ॥ त्रि॒र्नि॒दधा॑ति ॥

षट्थं॑ संप॑द्यन्ते । 58 (10)

TB 1.3.10.4

षड्वा ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तू॒ने॒व प्री॑णाति ॥ तू॒ष्णीं मे॑क्ष॒ण-मा॑दधाति ।
 अ॒स्ति वा॑ हि ष॒ष्ठ ऋ॒तुर्न॑ वा ॥ दे॒वान् वै पि॒तृन् प्री॑तान् ।
 म॒नु॒ष्याः पि॒तरोऽनु॑ प्र॒पिप॑ते । ति॒स्र आ॑हु॒तीर् जु॑होति । त्रि॒र्नि॒द॒धाति॑ ।
 षट्त्वं संप॑द्यन्ते । षड्वा ऋ॒तवः॑ । 59 (10)

TB 1.3.10.5

ऋ॒तवः॑ खलु॒ वै दे॒वाः पि॒तरः॑ । ऋ॒तू॒ने॒व दे॒वान् पि॒तृन् प्री॑णाति ।
 तान्प्री॑तान् । म॒नु॒ष्याः पि॒तरोऽनु॑ प्र॒पिप॑ते ॥
 स॒कृ॒दाच्छि॒न्नं ब॒र्हिर् भ॑वति । स॒कृ॒दिव॑ हि पि॒तरः॑ ॥ त्रि॒र्नि॒द॒धाति॑ ।
 तृ॒तीये॒ वा इ॒तो लो॒के पि॒तरः॑ । ताने॒व प्री॑णाति ॥
 प॒रा॒डा॒वर्त॑ते । 60 (10)

TB 1.3.10.6

ह्री॒का हि॑ पि॒तरः॑ ॥ ओ॒ष्म॒णो॒ व्यावृ॑त उ॒पास्ते॑ ।
 ऊ॒ष्म॒भा॒गा हि॑ पि॒तरः॑ ॥ ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो व॑दन्ति ।
 प्रा॒श्यां(३)न॑ प्रा॒श्या(३)मि॑ति । यत् प्रा॒श॒जी॒यात् । ज॒न्य॒म॒न्न॒म॒द्यात् ।
 प्र॒मा॒यु॒कः स्या॑त् । यन्न॑ प्रा॒श॒जी॒यात् । अ॒ह॒विः स्या॑त् । 61 (10)

TB 1.3.10.7

पितॄ॑भ्य॒ आवृ॑श्च्येत । अव॒घ्रेय॑मेव । तन्ने॒व प्रा॑शितं॒ नेवा॑प्राशितम् ॥
 वी॒रं वा॑ वै पि॒तरः॑ प्र॒यन्तो॑ हर॒न्ति । वी॒रं वा॑ द॒दति॑ । द॒शां छि॑न॒न्ति ।
 हर॑णभा॒गा हि पि॒तरः॑ । पि॒तृ॒ने॒व नि॒रव॑दयते ॥
 उत्त॑र आ॒युषि॑ लो॒म छि॑न्दीत । पि॒तृ॒णा॒ ७ ह्ये॒तर्हि॑ ने॒दीयः॑ ॥ 62 (10)

TB 1.3.10.8

नम॑स्करोति । नम॑स्कारो हि पि॒तृ॒णाम् ॥ नमो॑ वः पि॒तरो॑ र॒साय॑ ।
 नमो॑ वः पि॒तरः॑ शु॒ष्माय॑ । नमो॑ वः पि॒तरो॑ जी॒वाय॑ ।
 नमो॑ वः पि॒तरः॑ स्व॒धायै॑ ॥ नमो॑ वः पि॒तरो॑ म॒न्यवे॑ ॥
 नमो॑ वः पि॒तरो॑ घो॒राय॑ । पि॒तरो॑ नमो॑ वः ।
 य ए॒तस्मिन्॑ लो॒के स्थ॑ । 63 (10)

TB 1.3.10.9

यु॒ष्मा॒ ७ स्ते॒ऽनु॑ । ये॒ऽस्मिँल्लो॒के । मां ते॑ नु । य ए॒तस्मिँल्लो॒के स्थ॑ ।
 यू॒यं तेषां॑ व॒सि॑ष्ठो भू॒यास्त॑ । ये॒ऽस्मिँल्लो॒के ।
 अ॒हं तेषां॑ व॒सि॑ष्ठो भू॒यास॑मित्या॒ह । व॒सि॑ष्ठः स॒माना॑नां भवति ॥
 य ए॒वं वि॒द्वान्-पि॒तृ॒भ्यः॑ क॒रोति॑ ॥
 ए॒ष वै म॒नु॒ष्या॑णां य॒ज्ञः । 64 (10)

TB 1.3.10.10

दे॒वानां॑ वा॒ इतरे॑ य॒ज्ञाः । तेन॑ वा ए॒तत् पि॒तृलो॒के च॑रति ॥
यत् पि॒तृभ्यः॑ क॒रोति॑ । स ई॒श्वरः॑ प्र॒मेतोः॑ । प्रा॒जाप॒त्यय॒र्चा पुन॑रैति ।
य॒ज्ञो वै प्र॒जाप॑तिः । य॒ज्ञेनै॒व स॒ह पुन॑रैति । न प्र॒मायु॑को भवति ॥
पि॒तृलो॒के वा ए॒तद्-य॒ज॒मानश्च॑रति । यत् पि॒तृभ्यः॑ क॒रोति॑ () ।
स ई॒श्वर आ॒र्तिमा॒र्तोः॑ । प्र॒जाप॑ति-स्त्वावै॒नं त॒त उ॒न्नेतु॑मर्ह॒तीत्याहुः॑ ।
यत् प्रा॒जाप॒त्यय॒र्चा पुन॑रैति । प्र॒जाप॑तिरे॒वैनं॑ त॒त उ॒न्नय॑ति ।
ना॒र्तिमा॒च्छति॑ य॒ज॒मानः॑ ॥ 65 (15)

(इ॒त्य॑ - ज्नु॒ते - प॒द्यन्ते॑ - प॒द्यन्ते॑ षड्वा ऋ॒तवो॑ - वर्त॒तेऽ - ह॒विः
स्यान् - ने॒दीयः॑ - स्थ - य॒ज्ञो - य॒ज॒मानश्च॑रति यत् पि॒तृभ्यः॑
क॒रोति॑ पञ्च च) (A10)

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 10 Anuvaakams :-

(दे॒वा॒सु॒रा अ॒ग्नी॒षो॒मयो॒र् – दे॒वा वै य॒था द॒र्शं॑ – दे॒वा वै य॒दन्यै॒र्
ग्र॒हैर् – ब्र॒ह्म॒वादि॒नो ना॒ग्नि॒ष्टो॒मो न – सा॒वि॒त्रं – दे॒वस्या॒हं –
ता॒र्प्यं॑ – स॒प्तान्न॒हो॒मान् – नृ॒षदं॑ – त्वे॒न्द्रो वृ॒त्रं॑ ह॒त्वा द॒श)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of dasinees :-

(दे॒वा॒सु॒रा – वा॒ज्ये॒वैनं॑ – तस्मा॑द् वा॒जपे॒यया॒जी – दे॒वस्या॒हं –
वा॒जस्या॒वरु॑द्ध्य॒ – इन्द्रि॒यमे॒वास्मि॑न्. – ह्री॒का हि पि॒तरः॑ पञ्च॒षष्टिः॑)

First and Last Word of 3rd Prapaatakam :-

(दे॒वा॒सु॒रा – य॒ज॒मा॒नः॑)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टके

तृतीयः प्रपाठकः समाप्तः ॥

**Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1,
Prapaatakam 3 (TB 1.3)**

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	7	69
Anuvakam 2	7	71
Anuvakam 3	7	74
Anuvakam 4	5	56
Anuvakam 5	4	42
Anuvakam 6	9	88
Anuvakam 7	8	79
Anuvakam 8	5	53
Anuvakam 9	3	29
Anuvakam 10	10	105
Total →	65	666

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

1.4 प्रथमाष्टके चतुर्थः प्रपाठकः – सोमादिब्राह्मणं

1.4.1 अनुवाकं 1 – ग्रहणा ग्रहणम्

T.B. 1.4.1.1

उ॒भये॒ वा ए॒ते प्र॒जाप॑ते॒रद्ध्य॑-सृ॒ज्यन्त॑ । दे॒वाश्चा॑सु॒राश्च॑ ।
ता॒न्न व्य॑जानात् । इ॒मेऽन्य॑ इ॒मेऽन्य॑ इति॑ । स दे॒वान॑ꣳ शू॒नक॑रोत् ।
ता॒नभ्य॑षु॒णोत् । ता॒न् प॒वित्रे॑णा-पु॒नात् ।
ता॒न्-प॒रस्ता॑त्-प॒वित्र॑स्य॒-व्य॑गृह्णात् । ते ग्र॒हा अ॑भवन् ।
तद्ग्र॒हाणां॑ ग्र॒हत्व॑म् । 1 (10)

T.B. 1.4.1.2

दे॒वता॒ वा ए॒ता य॑ज॒मान॑स्य गृ॒हे गृ॑ह्यन्ते । यद् ग्र॒हाः । वि॒दुरे॑नं दे॒वाः ।
यस्यै॒वं वि॒दुष॑ ए॒ते ग्र॒हा गृ॑ह्यन्ते ॥ ए॒षा वै सो॒मस्या॑हु॒तिः ।
यदु॒पाꣳशुः॑ । सो॒मेन॑ दे॒वाꣳ स्त॑र्पया॒णीति॒ खलु॑ वै सो॒मेन॑ यजते ।
यदु॒पाꣳशुं॑ जु॒होति॑ । सो॒मेनै॒व तद्-दे॒वाꣳ स्त॑र्पयति ॥
यद्ग्र॒हाꣳजु॑होति । 2 (10)

T.B. 1.4.1.3

दे॒वा ए॒व तद्-दे॒वान्-ग॒च्छन्ति॑ ॥ यच्च॑म॒साञ्जु॑होति ।
 तेनै॒वानु॑रूपेण॒ यज॑मानः सु॒वर्गं लो॒कमे॑ति ॥
 किं न्वे॒तदग्र॑ आसी॒दित्याहुः॑ । यत् पात्रा॑णीति ।
 इ॒यं वा ए॒तदग्र॑ आसीत् । मृ॒न्मया॑नि वा ए॒तान्या॑सन् ।
 तैर्दे॒वा न व्या॒वृत॑-मगच्छन् । त ए॒तानि॑ दा॒रुमया॑णि पात्रा॑ण्य-पश्यन् ॥
 तान्य॑कुर्वत । 3 (10)

T.B. 1.4.1.4

तैर्वै ते व्या॒वृत॑-मगच्छन् । यद्-दा॒रुमया॑णि पात्रा॑णि भवन्ति ।
 व्या॒वृत॑मेव तैर् यज॑मानो गच्छति ॥ यानि॑ दा॒रुमया॑णि पात्रा॑णि
 भवन्ति । अ॒मुमे॒व तैर्-लो॒क-म॒भिज॑यति । यानि॑ मृ॒न्मया॑नि ।
 इ॒ममे॒व तैर्-लो॒क-म॒भिज॑यति ॥ ब्र॒ह्मवा॑दिनो वदन्ति ।
 काश्च॑तस्रः स्था॒लीर्वा॒यव्याः॑ सोम॒ग्रह॑णीरिति ।
 दे॒वा वै पृ॒श्निम॑दुहन् । 4 (10)

T.B. 1.4.1.5

तस्या॑ ए॒ते स्त॑ना आ॒सन् । इ॒यं वै पृ॑श्निः ।
ता॒मादि॒त्या आ॒दित्य॑स्था॒ल्या च॑तु॒ष्पदः॑ प॒शून् दु॑हन् ।
यदा॑दित्य॒स्थाली॑ भवति ।
चतु॑ष्पद ए॒व तया॑ प॒शून् यज॑मान इ॒मां दु॑हे ।
तामिन्द्र॑ उक्थ्य॒स्थाल्येन्द्रि॒य-म॑दुहत् । यदु॑क्थ्य॒स्थाली॑ भवति ।
इन्द्रि॒यमे॒व तया॑ यज॑मान इ॒मां दु॑हे ।
तां विश्वे॑ दे॒वा आ॑ग्रयण॒स्थाल्योर्ज॑-मदुहन् ।
यदा॑ग्रयण॒स्थाली॑ भवति () । 5 (10)

T.B. 1.4.1.6

ऊ॒र्जमे॒व तया॑ यज॑मान इ॒मां दु॑हे ।
तां म॒नुष्या॑द् ध्रु॒वस्था॒ल्या ऽऽयु॑रदुहन् । यद्ध्रु॑व॒स्थाली॑ भवति ।
आयु॑रे॒व तया॑ यज॑मान इ॒मां दु॑हे । स्था॒ल्या गृ॑ह्णाति ।
वा॒यव्ये॑न जुहोति । तस्मा॑दन्ये॒न पा॑त्रेण प॒शून् दु॑हन्ति ।

अन्येन॑ प्रतिगृह्णन्ति॑ ।

अथो॑ व्यावृ॑तमे॒व तद्-यज॑मानो गच्छति॑ ॥ 6 (9) (ग्र॒हत्वं - ग्र॒हान्
जु॒होत्य॑-कुर्व॑-तादु॒हन्-नाग्र॑यणस्थाली॒ भव॑ति-+नव॑ च) (A1)

1.4.2 अनुवाकं 2 – सोत्रामणीशेषा मन्त्राः

T.B. 1.4.2.1

यु॒वꣳ सु॒राम॑मश्चि॒ना । नमु॑चावाऽसुरे॑ सचा॑ । वि॒पि॒पा॒ना शु॑भस्पती ।
इन्द्रं॑ कर्म॑स्वावतम् ॥ पु॒त्रमि॑व पि॒तरा॑वश्चिनो॒भा ।
इन्द्रा॑वतं कर्म॑णा दꣳसना॑भिः । यथ् सु॒रामं॑ व्य॒पिबः॑ शची॑भिः ।
सर॑स्वती त्वा मघ॑वन्नभीष्णात् ॥ अहा॑व्यग्ने ह॒विरा॑स्ये ते ।

सु॒चीव॑ घृ॒तं च॒मू इव॑ सोमः॑ । 7 (10)

T.B. 1.4.2.2

वा॒ज॒स॒निꣳ रयि॑मस्मे सु॒वीर॑म् । प्र॒श॒स्तं धे॑हि य॒शसं॑ बृ॒हन्त॑म् ॥
यस्मि॑न्नश्वा॒स ऋ॒षभा॑स उ॒क्ष्णः॑ । व॒शा मेषा॑ अव॒सृष्टा॑स आहु॒ताः ।
की॒ला॒ल॒पे सोम॑पृ॒ष्ठाय॑ वे॒धसे॑ । ह॒दाम॑तिं ज॒नय॑ चारु॒मग्नये॑ ॥
नाना॑ हि वां दे॒वहि॑तꣳ स॒दो मि॑तम् । मा सꣳसृ॑क्षाथां प॒रमे॑ व्योमन् ।

सुरा त्वमसि शुष्मिणी सोम एषः ।

मा मा हिंसीः स्वां योनिमाविशन् । 8 (10)

T.B. 1.4.2.3

यदत्र शिष्टं रसिनः सुतस्य । यदिन्द्रो अपिबच्छचीभिः ।

अहं तदस्य मनसा शिवेन । सोमं राजानमिह भक्षयामि ॥

द्वे सुती अशृणवं पितृणाम् । अहं देवानामुत मर्त्यानाम् ।

ताभ्यामिदं विश्वं भुवनं समेति । अन्तरा पूर्वमपरं च केतुम् ॥

यस्ते देव वरुण गायत्रछन्दाः पाशः । तं त एतेनावयजे ॥ 9 (10)

T.B. 1.4.2.4

यस्ते देव वरुण त्रिष्टुछन्दाः पाशः । तं त एतेनावयजे ।

यस्ते देव वरुण जगतीछन्दाः पाशः । तं त एतेनावयजे ॥

सोमो वा एतस्य राज्यमादत्ते ।

यो राजा सन् राज्यो वा सोमेन यजते ।

देवसुवामेतानि हवींषि भवन्ति ।

एतावन्तो वै देवानां सवाः । त एवास्मै सवान् प्रयच्छन्ति ।

त एनं पुनः सुवन्ते राज्याय () । देवसू राजा भवति ॥ 10 (11)

(सोम – आविशन् – यजे – राज्यायैकं च) (A2)

1.4.3 अनुवाकं 3 – दोहप्रायश्चित्तम्, अग्निहोत्रे

T.B. 1.4.3.1

उदस्थाद्-देव्यदितिर्-विश्वरूपी । आयुर्यज्ञपतावधात् ।
 इन्द्राय कृण्वती भागम् । मित्राय वरुणाय च ॥ इयं वा अग्निहोत्री ।
 इयं वा एतस्य निषीदति । यस्याग्निहोत्री निषीदति । तामुत्थापयेत् ।
 उदस्थाद्-देव्यदितिरिति । इयं वै देव्यदितिः । 11 (10)

T.B. 1.4.3.2

इमामेवास्मा उत्थापयति ॥ आयुर्यज्ञपतावधादित्याह ।
 आयुरेवास्मिन् दधाति ॥
 इन्द्राय कृण्वती भागं मित्राय वरुणाय चेत्याह ।
 यथा यजुरेवैतत् ॥ अवर्ति वा एषैतस्य पाप्मानं प्रतिख्याय निषीदति ।
 यस्याग्निहोत्र्युपसृष्टा निषीदति । तां दुग्ध्वा ब्राह्मणाय दद्यात् ।
 यस्यान्नं नाद्यात् । अवर्तिमेवास्मिन् पाप्मानं प्रतिमुञ्चति ॥ 12 (10)

T.B. 1.4.3.3

दु॒ग्ध्वा द॑दाति । न ह्यदृ॑ष्टा दक्षि॑णा दी॒यते॑ ॥

पृ॒थि॒वीं वा॑ ए॒तस्य॑ प॒यः प्र॑वि॒शति॑ ।

यस्या॑ग्नि॒होत्रं॑ दु॒ह्यमा॑नः॒ स्कन्द॑ति ॥

यद॑द्य दु॒ग्धं पृ॑थि॒वीम॑सक्त । यदोष॑धी-र॒प्यस॑रद्-यदा॑पः ।

पयो॑ गृ॒हेषु॑ पयो॑ अ॒घ्निया॑सु । पयो॑ व॒थ्सेषु॑ पयो॑ अस्तु॒ तन्मयी॑त्याह ।

पय॑ ए॒वात्म॑न् गृ॒हेषु॑ प॒शुषु॑ धत्ते ॥ अ॒प उप॑सृजति । 13 (10)

T.B. 1.4.3.4

अ॒दि॒भरे॑वैनदा॒प्नोति॑ ॥ यो वै य॒ज्ञस्या॑र्ते॒नाना॑र्तं सꣳ सृ॒जति॑ ।

उ॒भे वै ते तर्ह्या॑च्छतः । आच्छ॑ति खलु॒ वा ए॒तद॑ग्नि॒होत्र॑म् ।

यद्-दु॒ह्यमा॑नः॒ स्कन्द॑ति । यद॑भिदु॒ह्यात् ।

आ॒र्तेना॑नार्तं य॒ज्ञस्य॑ सꣳसृ॒जेत् । तदे॒व या॒दृक्की॒दृक्च॑ हो॒तव्य॑म् ।

अथान्यां दु॒ग्ध्वा पुन॑र्-हो॒तव्य॑म् ।

अना॒र्तेनै॒वार्तं॑ य॒ज्ञस्य॑ निष्क॑रोति ॥ 14 (10)

T.B. 1.4.3.5

यद्-युद्दु॑तस्य॒ स्कन्दे॑त् । यत् ततोऽहु॑त्वा पुन॑रेयात् ।
य॒ज्ञं वि॑च्छि॒न्धात् । यत्र॒ स्कन्दे॑त् । तन्नि॒षद्य॒ पुन॑र्गृह्णीयात् ।
यत्रै॒व स्क॑न्दति । तत् ए॒वैन॑त्-पुन॑र्गृह्णाति ।
तदे॒व या॒दृक्-की॒दृक्च॑ हो॒तव्य॑म् । अथा॒न्यां दु॒ग्ध्वा पुन॑र्-हो॒तव्य॑म् ।
अना॑र्तेनै॒वार्तं॑ य॒ज्ञस्य॒ निष्क॑रोति ॥ 15 (10)

T.B. 1.4.3.6

वि वा ए॒तस्य॒ य॒ज्ञश्छि॑द्यते । यस्या॑ग्नि॒होत्रे॑ऽधि॒श्रिते॒ श्वाऽन्तरा॑ धावति ।
रु॒द्रः ख॒लु वा ए॒षः । यद॒ग्निः । यद्-गा॑मन्वत्याव॒र्तये॑त् ।
रु॒द्राय॑ प॒शू-न॑पिद॒ध्यात् । अ॒पशु॑र्-यज॒मानः॑ स्यात् ।
यद॒पोऽन्व॑तिषिञ्चेत् । अ॒नाद्य॑-म॒ग्नेरा॑पः ।
अ॒नाद्य॑मा॒भ्या-म॑पिद॒ध्यात् () । गा॒र्हप॑त्याद्-भ॒स्मादा॑य ।
इ॒दं वि॑ष्णुर्-वि॒चक्र॑म॒ इति॑ वैष्ण॒व्यर्चा॑ ऽऽह॒वनीया॑द्ध्वं॒ सय॑न्नु॒द्रवे॑त् ।
य॒ज्ञो वै वि॑ष्णुः । य॒ज्ञेनै॒व य॒ज्ञं स॑न्तनोति ।
भ॒स्मना॑ प॒दम॑पि॒वप॑ति॒ शान्त्यै॑ ॥ 16 (15) (वै दे॒व्यदि॑तिर् - मुञ्चति -
सृ॒जति॑ - क॒रोति॑ - क॒रोत्या॑ - भ्या॒मपि॑द॒ध्यात् पञ्च॑ च) (A3)

1.4.4 अनुवाकं 4 – अग्निप्रायश्चित्तम् अग्निहोत्रे

T.B. 1.4.4.1

नि वा ए॒तस्या॑ह॒वनी॒यो गार्॑ह॒पत्यं॑ का॒मय॑ते ।
नि गार्॑ह॒पत्य आ॑ह॒वनी॒यम् । यस्या॑ग्नि॒मनु॑द्धृ॒तꣳ सूर्यो॑ऽभि॒निम्रो॑चति ।
दर्भे॑ण हि॒रण्यं प्र॑ब॒द्ध्य पु॒रस्ता॑द्धरेत् । अथा॒ग्निम् । अथा॑ग्नि॒होत्र॑म् ।
यद्धि॑रण्यं पु॒रस्ता॑द्धरति । ज्योति॒र्वै हि॒रण्यम् ।
ज्योति॑रे॒वैनं॑ पश्यन्-नु॒द्धरति॑ ।
यद॒ग्निं पूर्वं॑ ह॒रत्य॑था-ग्नि॒होत्र॑म् । 17 (10)

T.B. 1.4.4.2

भा॒गधे॑ये॒नैवैनं॑ प्र॒णय॑ति ॥ ब्रा॒ह्मण आ॑र्षे॒य उ॑द्धरेत् ।
ब्रा॒ह्मणो वै सर्वा॑ दे॒वताः॑ । सर्वा॑भि॒रेवैनं॑ दे॒वता॑भि॒रुद्ध॑रति ॥
अ॒ग्निहो॒त्र-मु॑प॒सा-द्या॑त॒मितो-रा॑सीत । व्र॒तमे॒व ह॒तम॑नु॒ म्रिय॑ते ॥
अन्तं॑ वा ए॒ष आ॑त्म॒नो ग॑च्छति । यस्ता॑म्यति ।
अन्त॑मेष॒ यज्ञ॑स्य॒ गच्छ॑ति ।
यस्या॑ग्नि॒मनु॑द्धृ॒तꣳ सूर्यो॑ऽभि॒निम्रो॑चति । 18 (10)

T.B. 1.4.4.3

पुनः॑ स॒मन्य जु॒होति॑ । अ॒न्ते॒नै॒वान्तं॑ य॒ज्ञस्य॑ निष्क॒रोति॑ ॥
 वरु॑णो वा ए॒तस्य॑ य॒ज्ञं गृ॑ह्णाति ।
 यस्या॒ग्नि-म॑नु॒द्धृत॑ꣳ सूर्योऽभि॒निम्रो॑चति ।
 वारु॑णं च॒रुं निर्व॑पेत् । तेनै॒व य॒ज्ञं निष्क्री॑णीते ॥
 नि वा ए॒तस्या॑ह॒वनी॒यो गार्॑हप॒त्यं का॑मयते ।
 नि गार्॑हप॒त्य आ॑ह॒वनी॒यम् । यस्या॒ग्नि-म॑नु॒द्धृत॑ꣳ सूर्योऽभ्यु॑देति ।
 चतु॑र्गृही॒त-मा॒ज्यं पु॒रस्ता॑द्धरेत् । 19 (10)

T.B. 1.4.4.4

अथा॒ग्निम् । अथा॒ग्निहो॑त्रम् । यदा॒ज्यं पु॒रस्ता॑द्धरति ।
 ए॒तद्वा अ॒ग्नेः प्रि॒यं धा॑म । यदा॒ज्यम् । प्रि॒येणै॒वैनं॑ धा॒म्ना स॑म॒र्द्धय॑ति ।
 यद॒ग्निं पूर्॒वꣳ ह॑रत्यथा॒ग्निहो॑त्रम् । भा॒गधे॒येनै॒वैनं॑ प्र॒णय॑ति ।
 ब्रा॒ह्मण आ॒र्षेय॑ उद्धरेत् । ब्रा॒ह्मणो॑ वै सर्वा॑ दे॒वताः॑ । 20 (10)

T.B. 1.4.4.5

सर्वा॑भिरे॒वैनं॑ दे॒वता॑भिरुद्धरति ॥
 परा॑ची वा ए॒तस्मै॑ व्यु॒च्छन्ती॑ व्यु॒च्छति॑ ।

यस्याग्नि-मनुद्धृतं सूर्योऽभ्युदेति ।
 उषाः केतुना जुषताम् । यज्ञं देवेभिरिन्वितम् ।
 देवेभ्यो मधुमत्तमं स्वाहेति प्रत्यङ्-निषद्याज्येन जुहुयात् ।
 प्रतीचीमेवास्मै विवासयति ॥ अग्निहोत्र-मुपसाधातमितो-रसीत ।
 व्रतमेव हतमनु म्रियते । अन्तं वा एष आत्मनो गच्छति । 21 (10)

T.B. 1.4.4.6

यस्ताम्यति । अन्तमेष यज्ञस्य गच्छति ।
 यस्याग्नि-मनुद्धृतं सूर्योऽभ्युदेति । पुनः समन्य जुहोति ।
 अन्तेनैवान्तं यज्ञस्य निष्करोति । मित्रो वा एतस्य यज्ञं गृह्णाति ।
 यस्याग्नि-मनुद्धृतं सूर्योऽभ्युदेति । मैत्रं चरुं निर्वपेत् ।
 तेनैव यज्ञं निष्क्रीणीते ॥
 यस्या-हवनीयेऽनुद्वाते गार्हपत्य उद्वायेत् । 22 (10)

T.B. 1.4.4.7

यदाहवनीय-मनुद्वाप्य गार्हपत्यं मन्थेत् । विच्छिन्द्यात् ।
 भ्रातृव्यमस्मै जनयेत् । यद्वै यज्ञस्य वास्तव्यं क्रियते ।
 तदनु रुद्रोऽवचरति । यत् पूर्व-मन्ववस्येत् ।

वा॒स्तव्य॑-म॒ग्निमु॑पासीत । रु॒द्रोऽस्य॑ प॒शून् घा॑तुकः स्यात् ।

आ॒ह॒वनी॑य-मु॒द्वाप्य॑ । गा॒र्ह॒पत्यं॑ म॒न्थेत् ॥ 23 (10)

T.B. 1.4.4.8

इ॒तः प्र॑थ॒मं ज॑ज्ञे अ॒ग्निः । स्वा॒द्योने॑रधि॒ जा॒तवे॑दाः ।

स गा॑य॒त्रिया॒ त्रिष्टु॑भा॒ जग॑त्या । दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं व॑हतु प्र॒जान॑न्निति ।

छ॒न्दोभि॑रेवैन॒ स्वा॒द्योनेः॑ प्र॒जन॑यति ॥ गा॒र्ह॒पत्यं॑ म॒न्थति॑ ।

गा॒र्ह॒पत्यं॑ वा॒ अन्वा॑हि॒ताग्नेः॑ प॒शव॑ उप॒ तिष्ठ॑न्ते । स य॒दुद्वा॑यति ।

तद॑नु प॒शवो॑ऽप॒क्राम॑न्ति । इ॒षे र॒य्यै र॑मस्व । 24 (10)

T.B. 1.4.4.9

स॒ह॒से द्यु॑म्नाय । ऊ॒र्जे प॒त्याये॑त्याह । प॒शवो॑ वै र॒यिः ।

प॒शूने॒वास्मै॑ र॑मयति ॥ सा॒र॒स्वतौ॑ त्वो॒थ्सौ॑ स॒मिन्धा॑ता॒मित्या॑ह ।

ऋ॒ख् सा॒मे वै सा॑र॒स्वता॑वु॒थ्सौ॑ । ऋ॒ख्-सा॒माभ्या॑मेवैन॒ समि॑न्धे ॥

स॒म्राड॑सि वि॒राड॑सीत्याह । र॒थ॒न्तरं॑ वै स॒म्राट् ।

बृ॒हद्-वि॒राट् । 25 (10)

T.B. 1.4.4.10

ताभ्यामे॒वैन॑ꣳ समि॒न्धे ॥ वज्रो॒ वै च॒क्रम् ।
 वज्रो॒ वा ए॒तस्य॑ य॒ज्ञं वि॒च्छि॑न॒ति ।
 यस्या॒नो वा॒ रथो॑ वाऽन्तरा॒ग्नी या॑ति । आ॒हव॑नीय॒-मु॒द्वाप्य॑ ।
 गा॒र्ह॒पत्या॒-दु॒द्धरे॑त् । यद॒ग्ने पूर्वं॑ प्रभृ॒तं प॒दꣳ हि ते॑ ॥
 सूर्य॑स्य र॒श्मीन॑-न्वा॒त॒तान॑ । तत्र॑ रयि॒ष्ठाम॒नु संभ॑रै॒तम् ।
 सं नः॑ सृ॒ज सु॒मत्या॑ वा॒जव॑त्येति () । 26 (10)

T.B. 1.4.4.11

पूर्वे॑णै॒वास्य॑ य॒ज्ञेन॑ य॒ज्ञम॒नु सं त॑नोति ॥ त्वम॑ग्ने स॒प्रथा॑ अ॒सीत्या॑ह ।
 अ॒ग्निः सर्वा॑ दे॒वताः॑ । दे॒वता॑भिरे॒व य॒ज्ञꣳ सं त॑नोति ॥
 अ॒ग्नये॑ पथि॒कृते॑ पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पेत् ।
 अ॒ग्निमे॒व पथि॑कृ॒तꣳ स्वे॒न भा॒गधे॑ये॒नोप॑ धावति ।
 स ए॒वैनं॑ य॒ज्ञियं॑ प॒न्था॒मपि॑-नयति ।
 अ॒न॒ड्वान्-दक्षि॑णा । व॒ही ह्ये॒ष स॒मृद्ध्यै॑ ॥ 27 (9)

(हर॒त्यथा॑ग्नि॒होत्रं॑ - नि॒म्रोच॑ति - ह॒रेद् - दे॒वता॑ - गच्छ -
 त्यु॒द्वाय॑न्-म॒न्थेद्-र॒मस्व॑-बृ॒हद् वि॒राड्-इति॑-न॒व च॑) (A4)

Special Korvai

(नि॒ वै पूर्॒वं त्री॒णि नि॒म्रो॒चति॑ द॒र्भे॒ण य॒द्धिर॑ण्यमग्निहोत्रं पुन॑र्वरुणो
 वारु॑णं नि॒ वा ए॒तस्या॑भ्युदेति॑ चतु॑र्गृहीतमाज्यं यदाज्यं॑ परा॒च्युषाः॑
 पुन॑र्मित्रो मे॒त्रं य॒स्याह॑वनीयेऽनु॒द्धाते॑ गा॒र्ह॒पत्यो॑ यद्वै म॒न्थेदु॑द्धरेत्)

1.4.5 अनुवाकं 5 – सोमातिरेकप्रायश्चित्तम्

T.B. 1.4.5.1

यस्य॑ प्रा॒तस्स॑वने सोमोऽति॑रिच्यते ।
 मा॒द्ध्य॑न्दि॒नञ् स॑वनं का॒मय॑मानो-ऽभ्यति॑रिच्यते ।
 गौर्द॑धयति म॒रुता॑मिति॒ धय॑द्वतीषु कुर्वन्ति । हि॒नस्ति॒ वै स॒न्ध्य॑धी॒तम् ।
 स॒न्धी॒व ख॒लु वा ए॒तत् । यथ् स॑वन स्याति॑रिच्यते ।
 यद्व॑यद्वतीषु कुर्वन्ति । स॒न्धेः शान्त्यै॑ ॥
 गा॒य॒त्रञ् सा॒म भ॑वति पञ्च॒दशः॑ स्तोमः ।
 तेनै॒व प्रा॒तस्स॑वनान्नयन्ति ॥ 28 (10)

T.B. 1.4.5.2

म॒रुत्व॑तीषु कुर्वन्ति । तेनै॒व मा॒द्ध्य॑न्दि॒नाथ्-स॑व॒नान्न॑यन्ति ॥
 हो॒तुश्च॑ म॒सम॑नून्नयन्ते । हो॒ताऽनु॑श॒सति॑ ।

म॒द्ध्य॒त ए॒व य॒ज्ञः॑ स॒मा॒द॒धा॒ति ॥

यस्य॑ मा॒द्ध्य॒न्दि॒ने स॒व॒ने सो॒मोऽति॑रिच्यते ।

आ॒दि॒त्यं तृ॒तीय॑स॒व॒नं का॒म॒य॒मा॒नो-ऽभ्य॑तिरिच्यते ।

गौ॒रि॒वी॒तः॑ सा॒म भ॑वति । अति॑रिक्तं॒ वै गौ॑रि॒वी॒तम् ।

अति॑रिक्तं॒ य॒थ॒ स॒व॒न॒स्या-ति॑रिच्यते । 29 (10)

T.B. 1.4.5.3

अति॑रिक्तस्य॒ शान्त्यै॑ ॥ ब॒ण्म॒हाः॑ अ॒सि सूर्ये॑ति कुर्वन्ति ।

यस्यै॑वा॒दि॒त्यस्य॑ स॒व॒नस्य॑ का॒मे॒नाति॑रिच्यते ।

तेनै॑वैनं॒ का॒मे॒न स॒म॒र्द्ध॑यन्ति ॥ गौ॒रि॒वी॒तः॑ सा॒म भ॑वति ।

तेनै॑व मा॒द्ध्य॒न्दि॒नाथ्-स॒व॒ना॒न्न॑यन्ति ॥ स॒प्त॒द॒शः स्तो॒मः ।

तेनै॑व तृ॒तीय॑स॒व॒ना॒न्न॑यन्ति ॥ हो॒तुश्च॑म॒सम॑नून्नयन्ते ।

हो॒ताऽनु॑शः॒ सति॑ । 30 (10)

T.B. 1.4.5.4

म॒द्ध्य॒त ए॒व य॒ज्ञः॑ स॒मा॒द॒धा॒ति ॥ यस्य॑ तृ॒तीय॑स॒व॒ने

सो॒मोऽति॑रिच्येत । उ॒क्थ्यं॑ कुर्वीत । यस्यो॒क्थ्येऽति॑रिच्येत ।

अति॑रात्रं॒ कुर्वीत॑ । यस्या॑-ति॒रात्रे॑ऽति॒रिच्य॑ते । तत्त्वै॑ दु॒ष्प्र॒ज्ञान॑म् ।

यज॒मानं॑ वा॒ एतत् प॒शव॑ आ॒साह्य॑ यन्ति । बृ॒ह॒थ् साम॑ भवति ।

बृ॒ह॒द्वा इ॒मां लो॒कान् दा॒धार () । बा॒र्ह॒ताः प॒शवः॑ ।

बृ॒ह॒तैवा॒स्मै प॒शून् दा॒धार ॥ शि॒पि॒वि॒ष्ट॒वती॑षु कुर्वन्ति ।

शि॒पि॒वि॒ष्टो वै दे॒वानां॑ पु॒ष्टम् । पु॒ष्ट्यै॒वैन॑ꣳ सम॒र्द्ध॑यन्ति ॥

होतु॑श्चम॒सम॑नू॒न्नय॑न्ते । होताऽनु॑शꣳसति ।

म॒द्ध्य॒त ए॒व य॒ज्ञꣳ स॒माद॑धाति ॥ 31 (18)

(य॒न्ति – स॒वन॑स्याति॒रिच्य॑ते – शꣳस॑ति – दा॒धारा॑ष्टौ च) (A5)

1.4.6 अनुवाकं 6 – सवननिमित्तं प्रायश्चित्तम्

T.B. 1.4.6.1

एकै॑को॒ वै ज॒नता॑या॒-मि॒न्द्रः॑ । एकं॑ वा॒ एता॑वि॒न्द्रम॒भि सꣳसु॑नुतः ।

यौ द्वौ सꣳसु॑नुतः । प्र॒जाप॑ति॒र्वा ए॒ष वि॑तायते । यद्-य॒ज्ञः ।

तस्य॑ ग्रा॒वा॒णो द॑न्ताः । अ॒न्य॒तरं॑ वा॒ एते॑ सꣳसु॑न्वतो॒र्-नि॒र्ब॑प्सति ।

पूर्वे॑णोप॒सृ॒त्या दे॒वता॑ इत्याहुः । पूर्॒वोप॑सृ॒तस्य॑ वै श्रेया॑न् भवति ।

एति॑व॒न्त्या॒ज्यानि॑ भवन्त्य॒-भि॒जित्यै॑ ॥ 32 (10)

T.B. 1.4.6.2

म॒रु॒त्व॒तीः॑ प्र॒ति॒प॒दः॑ । म॒रु॒तो॒ वै दे॒वा॒ना-म॑प॒रा॒जि॒त-मा॒य॒त॒नम् ।
 दे॒वा॒ना-मे॒वा॒प॒रा॒जि॒त आ॒य॒त॒ने य॒त॒ते ॥ उ॒भे बृ॒ह॒द्र॒थ॒न्त॒रे भ॒व॒तः॑ ।
 इ॒यं वा॒व र॒थ॒न्त॒रम् । अ॒सौ बृ॒ह॒त् । आ॒भ्या॒मे॒वैन॑-म॒न्त॒रे॒ति ।
 वा॒चश्च॑ म॒न॒सश्च॑ । प्रा॒णा॒च्चा-पा॒ना॒च्च । दि॒वश्च॑ पृ॒थि॒व्याश्च॑ । 33 (10)

T.B. 1.4.6.3

स॒र्व॒स्मा॒द्-वि॒त्ता॒द्-वे॒द्या॒त् ॥ अ॒भि॒व॒र्तो ब्र॑ह्म॒सामं॑ भ॒व॒ति ।
 सु॒व॒र्ग॒स्य लो॒क॒स्या-भि॑वृ॒त्यै ॥ अ॒भि॒जि॒द्-भ॒व॒ति ।
 सु॒व॒र्ग॒स्य लो॒क॒स्या-भि॑जि॒त्यै । वि॒श्व॒जि॒द्-भ॒व॒ति ।
 वि॒श्व॒स्य॑ जि॒त्यै ॥ य॒स्य भू॒याँसो॑ य॒ज्ञ॒क्र॒त॒व इ॒त्याहुः॑ ।
 स दे॒व॒ता वृ॒ङ्क्ते॑ इति । य॒द्य॒ग्नि॒ष्टो॒मः सो॒मः प॒र॒स्ता॒थ्-स्या॒त् । 34 (10)

T.B. 1.4.6.4

उ॒क्थ्यं॑ कु॒र्वी॒त । य॒द्यु॒क्थ्यः॑ स्या॒त् । अ॒ति॒रा॒त्रं कु॒र्वी॒त ।
 य॒ज्ञ॒क्र॒तु॒भि-रे॒वा॒स्य दे॒व॒ता वृ॒ङ्क्ते॑ ॥ यो॒ वै छ॒न्दो॒भि-र॒भि॒भ॒व॒ति ।
 स स॒ँ सु॒न्व॒तो-र॒भि॒भ॒व॒ति । स॒म्वे॒शाय॑ त्वो॒प॒वे॒शाय॑-त्वे॒त्याह॑ ।
 छ॒न्दाँ॒सि वै स॒म्वे॒श॑ उ॒प॒वे॒शः॑ ।

छन्द्ोभिरे॒वास्य॒ छन्दा॑स्य॒-भि॒भवति॑ ॥

इ॒ष्टर्गो॑ वा ऋ॒त्विजा॑-म॒ध्वर्युः॑ । 35 (10)

T.B. 1.4.6.5

इ॒ष्टर्गः॑ ख॒लु वै॒ पूर्वो॑ऽष्टुः क्षी॒यते॑ । प्रा॒णापा॑नौ मृ॒त्योर्मा॑ पा॒तमि॒त्याह॑ ।

प्रा॒णापा॑नयो॒रेव॑ श्र॒यते॑ । प्रा॒णापा॑नौ मा॒ मा हा॑सिष्टमि॒त्याह॑ ।

नैनं॑ पु॒राऽऽयु॑षः प्रा॒णापा॑नौ ज॒हितः॑ ॥ आ॒र्तिं वा॑ ए॒ते नि॑यन्ति ।

येषां॑ दी॒क्षिता॑नां प्र॒मीय॑ते । तं य॑दव॒वर्जे॑युः ।

क्रू॒रकृ॑तामि॒वैषां॑ लो॒कः स्या॑त् । आ॒हर द॑हेति ब्रू॒यात् । 36 (10)

T.B. 1.4.6.6

तं दक्षि॑णतो वे॒द्यै नि॒धाय॑ । सर्प॑राज्ञि॒या ऋ॒ग्भिः स्तु॑युः ।

इ॒यं वै सर्प॑तो रा॒ज्ञी । अ॒स्या ए॒वैनं॑ परि॒दद॑ति ॥ व्यृ॒द्धं तदि॒त्याहुः॑ ।

यथ् स्तु॒त-म॑ननु॒शस्त॑-मि॒ति ।

होता॑ प्रथ॒मः प्रा॑ची॒नावी॑ती मा॒र्जाली॑यं प॒रीया॑त् । या॒मीर॑नु-ब्रु॒वन् ।

सर्प॑रा॒ज्ञीनां॑ की॒र्तये॑त् । उ॒भयो॑रे॒वैनं॑ लो॒कयोः॑ परि॒दद॑ति । 37 (10)

T.B. 1.4.6.7

अथो॑ धु॒वन्त्ये॒वैन॑म् । अथो॑ न्ये॒वास्मै॑ हु॒वते ॥ त्रिः॑ परि॒यन्ति॑ ।
 त्रय॑ इ॒मे लो॒काः । ए॒भ्य ए॒वैनं॑ लो॒केभ्यो॑ धु॒वते । त्रिः॑ पुनः॑ परि॒यन्ति॑ ।
 षट्थ॑ संप॒द्यन्ते॑ । षड्वा॑ ऋ॒तवः॑ । ऋ॒तुभिरे॒वैनं॑ धु॒वते ॥
 अ॒ग्न आ॒यू॒षि प॒वस॑ इति॑ प्र॒तिप॑दं कु॒र्वीर॑न् () ।
 रथ॑न्त॒रस्मा॑मैषा॒ं सोमः॑ स्यात् । आ॒युरे॒वात्म॑न्-द॒धते॑ ।
 अथो॑ पा॒प्मान॑मे॒व वि॒जहतो॑ यन्ति ॥ 38 (13) (अभि॒जित्यै॑ –
 पृथि॒व्याश्च॑ – स्या – द॒ध्वर्यु॑र् – ब्रु॒याल् – लो॒कयोः॑ परि॒ददति॑ –
 कु॒र्वर॑ स्त्रीणि॑ च) (A6)

1.4.7 अनुवाकं 7 – यू॒पवि॒रोह॑णादिप्रायश्चित्तम्

T.B. 1.4.7.1

अ॒सुर्य॑ वा ए॒तस्मा॑द्-व॒र्णं कृ॑त्वा । प॒शवो॑ वी॒र्य-म॑प॒क्राम॑न्ति ।
 यस्य॑ यू॒पो वि॒रोह॑ति । त्वाष्ट्रं॑ ब॒हुरू॒प-मा॑ल॒भेत॑ ।
 त्वष्टा॑ वै रू॒पाणा॑मी॒शे । य ए॒व रू॒पाणा॑मी॒शे ।
 सोऽस्मि॑न् प॒शून् वी॒र्यं॑ यच्छति॑ । नास्मा॑त्-प॒शवो॑ वी॒र्य-म॑प॒क्राम॑न्ति ॥
 आ॒र्तिं वा॑ ए॒ते नि॒यन्ति॑ । येषां॑ दी॒क्षिता॑ना-म॒ग्नि-रु॒द्वाय॑ति । 39 (10)

T.B. 1.4.7.2

यदा॑ह॒वनी॑य उ॒द्वाये॑त् । यत्तं॑ म॒न्थे॑त् । वि॒च्छि॒न्धा॑त् ।
 भ्रातृ॑व्यम॒स्मै ज॑नयेत् । यदा॑ह॒वनी॑य उ॒द्वाये॑त् । आ॒ग्नी॑द्धा-दु॒द्धरे॑त् ।
 यदा॑ग्नी॑द्ध्र उ॒द्वाये॑त् । गा॒र्.ह॒पत्या॑-दु॒द्धरे॑त् । यद् गा॒र्.ह॒पत्य॑ उ॒द्वाये॑त् ।
 अत॑ ए॒व पु॒नर् म॒न्थे॑त् । 40 (10)

T.B. 1.4.7.3

अत्र॑ वा॒व स॑ नि॒लय॑ते । यत्र॑ ख॒लु वै॒ नि॒लीन॑-मु॒त्तमं॑ प॒श्य॑न्ति ।
 तदे॒न-मि॑च्छन्ति ॥ यस्मा॑द्-दा॒रोरु॑द्वाये॑त् । तस्या॒रणी॑ कुर्यात् ।
 कु॒मु॒कम॑पि कुर्यात् । ए॒षा वा॒ अ॒ग्नेः प्रि॒या त॒नूः । यत्-कु॒मु॒कः ।
 प्रि॒ययै॒वैनं॑ त॒नुवा॒ सम॑र्द्धयति ॥ गा॒र्.ह॒पत्यं॑ म॒न्थ॑ति । 41 (10)

T.B. 1.4.7.4

गा॒र्.ह॒पत्यो॑ वा॒ अ॒ग्नेर्यो॑निः । स्वा॒दे॒वैनं॑ यो॒नैर्-ज॑नयति ।
 ना॒स्मै भ्रा॑तृव्यं ज॒नय॑ति ॥ यस्य॑ सोम॑ उ॒पद॑स्येत् ।
 सु॒वर्णं॑ हिर॒ण्यं द्वे॒धा वि॑च्छिद्य । ऋ॒जी॒षेऽन्य॑दाधू॒नुया॑त् ।
 जु॒हुया॑दन्यत् । सोम॑मे॒वा-भि॑षु॒णोति॑ । सोमं॑ जुहोति ॥
 सोम॑स्य॒ वा अ॑भिषूयमाणस्य प्रि॒या त॒नू-रु॑दक्रामत् । 42 (10)

T.B. 1.4.7.5

तथ् सु॒वर्ण॑ꣳ हिर॑ण्य-मभवत् । यथ् सु॒वर्ण॑ꣳ हिर॑ण्यं कु॒र्वन्ति॑ ।
 प्रि॒ययै॑वैनं त॒नुवा॑ सम॑र्द्धयन्ति ॥ यस्या॑क्री॒तꣳ सोम॑-मप॒हरे॑युः ।
 क्री॒णीया॑देव । सैव ततः प्रायश्चि॑त्तिः ॥ यस्य॑ क्री॒तम॑प॒हरे॑युः ।
 आ॒दाराꣳश्च॑ फाल्गु॒नानि॑ चा॒भिषु॑णुयात् । गा॒यत्री॑ यꣳ सोम॑मा॒हरत् ।
 तस्य॑ योऽꣳशुः प॒राऽप॑तत् । 43 (10)

T.B. 1.4.7.6

त आ॒दारा॑ अ॒भवन् । इन्द्रो॑ वृ॒त्रम॑हन् । तस्य॑ वल्कः प॒राऽप॑तत् ।
 तानि॑ फाल्गु॒नान्य॑भवन् । प॒शवो॑ वै फाल्गु॒नानि॑ ।
 प॒शवः॑ सोमो॒ राजा॑ । यदा॑दाराꣳश्च॑ फाल्गु॒नानि॑ चा॒भिषु॑णोति ।
 सोम॑मे॒व राजा॑नम॒भिषु॑णोति ॥ शृ॒तेन॑ प्रा॒तस्स॑वने श्रीणीयात् ।
 द॒ध्ना म॑द्ध्यन्दि॒ने । 44 (10)

T.B. 1.4.7.7

नी॒तमि॑श्रेण तृ॒तीय॑सवने । अ॒गि॒ष्टोमः॑ सोमः॑ स्याद् रथ॑न्त॒रसा॑मा ।
 य ए॒वर्त्वि॑जो वृ॒ताः स्युः॑ । त ए॒नं या॑जयेयुः ।
 ए॒कां गां॑ दक्षि॒णां दद्या॑त्तेभ्य ए॒व । पुनः॑ सोमं॑ क्रीणीयात् ।

य॒ज्ञे॒नै॒व तद्-य॒ज्ञ-मि॒च्छति॑ । सै॒व ततः॑ प्रायश्चि॒त्तिः॑ ॥
 सर्वा॑भ्यो वा ए॒ष दे॒वता॑भ्यः सर्वे॑भ्यः पृ॒ष्ठेभ्य॑ आ॒त्मान॑-मागु॒रते॑ ।
 यः स॒न्नायागु॑रते () । ए॒तावा॑न्-खलु॒ वै पु॒रुषः॑ । याव॑दस्य वि॒त्तम् ।
 सर्व॑वेद॒सेन॑ यजेत । सर्व॑पृ॒ष्ठोऽस्य॑ सोमः॑ स्यात् ।
 सर्वा॑भ्य ए॒व दे॒वता॑भ्यः सर्वे॑भ्यः पृ॒ष्ठेभ्य॑ आ॒त्मानं॑ निष्क्री॒णीते॑ ॥ 45
 (15) (उ॒द्वाय॑ति - म॒न्थेन् - म॒न्थ - त्य॑क्रामत् - प॒राऽप॑तन् -
 म॒द्ध्यन्दि॑न - आ॒गु॒रते॑ पञ्च॑ च) (A7)

1.4.8 अनुवाकं 8 – पावमानीमन्त्राः (स्मार्ते स्नानादौ मार्जनार्थाश्च)

T.B. 1.4.8.1

प॒वमा॑नः सु॒वर्ज॑नः । प॒वित्रे॑ण वि॒चर्ष॑णिः । यः पो॒ता स पु॑नातु मा ॥
 पु॒नन्तु॑ मा दे॒वज॑नाः । पु॒नन्तु॑ मन॒ वो धि॒या । पु॒नन्तु॑ विश्व॑ आ॒यवः॑ ॥
 जा॒तवे॑दः प॒वित्र॑वत् । प॒वित्रे॑ण पु॒नाहि॑ मा । शु॒क्रेण॑ दे॒व दी॑द्यत् ।
 अ॒ग्ने क्र॑त्वा क्र॒तूँ र॑नु ॥ 46 (10)

T.B. 1.4.8.2

य॒त्ते प॒वित्र॑-म॒र्चिषि॑ । अ॒ग्ने वि॑त॒तम॑न्तरा । ब्र॒ह्म ते॑न पु॒नीम॑हे ॥
 उ॒भाभ्यां॑ दे॒व स॒वितः॑ । प॒वित्रे॑ण स॒वेन॑ च । इ॒दं ब्र॒ह्म पु॒नीम॑हे ॥

वै॒श्वदे॒वी पु॒न॒ती दे॒व्यागा॑त् । यस्यै॑ ब॒ह्वी-स्त॒नुवो॑ वी॒तपृ॑ष्ठाः ।
तया॑ म॒दन्तः॑ स॒धमा॑द्येषु । व॒यꣳ स्या॑म प॒तयो॑ र॒यीणा॑म् ॥ 47 (10)

T.B. 1.4.8.3

वै॒श्वान॑रो र॒श्मिभि॑र्मा पु॒नातु॑ । वा॒तः प्रा॒णेने॑षिरो म॒योभूः॑ ।
द्या॒वापृ॑थि॒वी प॒यसा॑ प॒योभिः॑ । ऋ॒ताव॑री य॒ज्ञिये॑ मा पु॒नीता॑म् ॥
बृ॒हद्भिः॑ स॒वित॑स्तृ॒भिः । व॒र्षि॑ष्ठैर् दे॒व म॑न्म॒भिः ।
अ॒ग्ने दक्षैः॑ पु॒नाहि॑ मा ॥ येन॑ दे॒वा अ॑पु॒नत॑ । येना॑पो दि॒व्यं क॑शः ।
तेन॑ दि॒व्येन॑ ब्र॒ह्मणा॑ । 48 (10)

T.B. 1.4.8.4

इ॒दं ब्र॑ह्म पु॒नीम॑हे ॥ यः पा॒वमा॑नीर॒द्ध्येति॑ । ऋ॒षिभिः॑ संभृ॒तꣳ र॑सम् ।
सर्वꣳ स पू॒तम॑श्नाति । स्व॒दितं॑ मा॒तरि॑श्चना ॥
पा॒वमा॑नीर्यो अ॒द्ध्येति॑ । ऋ॒षिभिः॑ संभृ॒तꣳ र॑सम् ।
तस्मै॑ सर॒स्वती॑ दु॒हे । क्षी॒रꣳ सर्पि॑र्-मधू॒दक॑म् ॥
पा॒वमा॑नीः स्व॒स्त्यय॑नीः । 49 (10)

T.B. 1.4.8.5

सु॒दु॒घा हि॑ प॒यस्व॑तीः । ऋ॒षिभिः॑ सं॒भृतो॑ र॒सः ।
 ब्रा॒ह्म॒णेष्व॑मृत॒ः हित॑म् ॥ पा॒व॒मा॒नीर् दि॑शन्तु नः ।
 इ॒मं लो॒कम॑थो अ॒मुम् । का॒मा॒न्थ् स॑म॒र्द्धय॑न्तु नः ।
 दे॒वीर् दे॒वैः स॒माभृ॑ताः ॥ पा॒व॒मा॒नीः स्व॑स्त्ययनीः ।
 सु॒दु॒घाहि॑ घृ॒तश्चु॑तः । ऋ॒षिभिः॑ सम्भृ॒तो र॒सः । 50 (10)

T.B. 1.4.8.6

ब्रा॒ह्म॒णेष्व॑मृत॒ः हित॑म् ॥ येन॑ दे॒वाः प॒वित्रे॑ण । आ॒त्मानं॑ पु॒नते॑ सदा॑ ।
 तेन॑ स॒हस्र॑धा॒रेण॑ । पा॒व॒मा॒न्यः पु॒नन्तु॑ मा ॥ प्रा॒जाप॑त्यं प॒वित्र॑म् ।
 श॒तो॒द्याम॑ हिर॒ण्मय॑म् । तेन॑ ब्र॒ह्म वि॑दो व॒यम् । पू॒तं ब्र॒ह्म पु॒नीम॑हे ॥
 इन्द्रः॑ सु॒नीती॑ स॒ह मा पु॒नातु॑ () । सोमः॑ स्व॒स्त्या व॑रुणः
 स॒मीच्या॑ । य॒मो रा॒जा प्र॑मृ॒णाभिः॑ पु॒नातु॑ मा ।
 जा॒तवे॑दा मो॒र्जय॑न्त्या पु॒नातु॑ ॥ 51 (13)

(अनु॑ – र॒यीणां॑ – ब्र॒ह्म॒णा – स्व॑स्त्ययनीः – सु॒दु॒घा हि॑ घृ॒तश्चु॑त
 ऋ॒षिभिः॑ सम्भृ॒तो र॒सः – पु॒नातु॑ त्रीणि॑ च) (A8)

1.4.9 अनुवाकं 9 – राजसूयगतचातुर्मास्यशेषः

T.B. 1.4.9.1

प्र॒जा वै स॒त्रमा॑स॒त तप॑स्तप्य॒माना अ॒जुह्व॑तीः ।
दे॒वा अ॑पश्यं च॒मसं॑ घृ॒तस्य॑ पूर्णं॒ स्व॒धाम् ।
तमु॒पोद॑तिष्ठन्त-म॒जुहवुः॑ । तेनार्द्ध॑मा॒स ऊ॒र्जम॑वारुन्धत ।
तस्मा॑दर्द्ध॒मासे॑ दे॒वा इ॒ज्यन्ते॑ ॥
पि॒तरो॑ऽपश्यं च॒मसं॑ घृ॒तस्य॑ पूर्णं॒ स्व॒धाम् ।
तमु॒पोद॑तिष्ठन्त- म॒जुहवुः॑ ।
तेन॑ मा॒स्यूर्ज॑मवारुन्धत । तस्मा॑न् मा॒सि पि॒तृभ्यः॑ क्रियते ।
म॒नुष्या॑ अ॒पश्यं॑ च॒मसं॑ घृ॒तस्य॑ पूर्णं॒ स्व॒धाम् । 52 (10)

T.B. 1.4.9.2

तमु॒पोद॑तिष्ठन्त-म॒जुहवुः॑ । तेन॑-द्वि॒यीमूर्ज॑मवारुन्धत ।
तस्मा॑द्-द्वि॒रहो॑-म॒नुष्यै॑भ्य उप॒ह्रिय॑ते । प्रा॒तश्च॑ सा॒यं च॑ ।
प॒शवो॑ऽपश्यं च॒मसं॑ घृ॒तस्य॑ पूर्णं॒ स्व॒धाम् ।
तमु॒पोद॑तिष्ठन्त-म॒जुहवुः॑ । तेन॑-त्रि॒यीमूर्ज॑मवा-रुन्धत ।
तस्मा॑त् त्रि॒रहः॑ प॒शवः॑ प्रेर॑ते । प्रा॒तस्सं॑गवे सा॒यम् ।

अ॒सुरा॑ अ॒पश्यं॑ च॒मसं॑ घृ॒तस्य॑ पू॒र्णञ् स्व॒धाम् । 53 (10)

T.B. 1.4.9.3

तमु॒पोद॑तिष्ठन्त-म॒जुह॑वुः । तेन॑ सँव॒थ्सर॑ ऊ॒र्जम॑वा-रुन्धत ॥

ते दे॒वा अ॒मन्य॑न्त । अ॒मी वा इ॒दम॑भूवन् । यद्वय॑ञ्स्म इति॑ ।

त ए॒तानि॑ चातु॒र्मास्या॑न्यपश्यन् । तानि॑ निर॒वप॑न् ।

तैरे॒वैषां॑ ता॒मूर्ज॑मवृञ्जत । ततो॑ दे॒वा अ॒भव॑न् । प॒राऽसु॑राः ॥ 54 (10)

T.B. 1.4.9.4

यद्-यज॑ते । या॒मेव॑ दे॒वा ऊ॒र्जम॑वा॒रुन्ध॑त । तां॑ तेना-व॒रुन्धे॑ ।

यत् पि॒तृभ्यः॑ क॒रोति॑ । या॒मेव॑ पि॒तर॑ ऊ॒र्जम॑वा-रुन्धत ।

तां॑ तेना-व॒रुन्धे॑ । यदा॑वस॒थेऽन्नञ्॑ हर॒न्ति ।

या॒मेव॑ म॒नुष्या॑ ऊ॒र्जम॑वा-रुन्धत । तां॑ तेना-व॒रुन्धे॑ ।

यद् दक्षि॑णां द॒दाति॑ । 55 (10)

T.B. 1.4.9.5

या॒मेव॑ प॒शव॑ ऊ॒र्जम॑वा-रुन्धत । तां॑ तेना-व॒रुन्धे॑ ।

यच्चा॑तुर्-मा॒स्यैर्-यज॑ते । या॒मेवा॑सु॒रा ऊ॒र्जम॑वा-रुन्धत ।

तां॑ तेना-व॒रुन्धे॑ । भव॑त्यात्म॒ना ॥ प॒राऽस्य॑ भ्रातृ॒व्यो भ॑वति ॥

विराजो वा एषा विक्रान्तिः । यच्चातुर्-मास्यानि ।

वैश्वदेवेनास्मिँल्लोके प्रत्यतिष्ठत् () । वरुण प्रघासै-रन्तरिक्षे ।

साकमेधै-रमुष्मिँल्लोके ।

एष ह त्वावैतत् सर्वं भवति ।

य एवं विद्वाञ्चातुर्मास्यैर् यजते ॥ 56 (14)

(मनुष्या अपश्यञ्चमसं घृतस्य पूर्णञ् स्वधा-मसुरा अपश्यञ्चमसं
घृतस्य पूर्णञ् स्वधा-मसुरा-ददा-त्यतिष्ठ चत्वारि च) (A9)

1.4.10 अनुवाकं 10 – चातुर्मास्यप्रशंसनम्

T.B. 1.4.10.1

अग्निर्वाव सँवथ्सरः । आदित्यः परिवथ्सरः । चन्द्रमा इदावथ्सरः ।

वायु-रनुवथ्सरः ॥ यद्-वैश्वदेवेन यजते ।

अग्निमेव तत् सँवथ्सर-माप्नोति । तस्माद्-वैश्वदेवेन यजमानः ।

सँवथ्सरीणाञ् स्वस्ति-माशास्त इत्याशासीत ॥

यद्-वरुण प्रघासैर्-यजते ।

आदित्यमेव तत् परिवथ्सर-माप्नोति । 57 (10)

T.B. 1.4.10.2

तस्माद्-वरुण-प्रघासैर् यजमानः ।
परिवथ्सरीणाऽ स्वस्ति-माशास्त इत्याशासीत ।
यथ् साकमेधैर्-यजते । चन्द्रमसमेव तदिदावथ्सर-माप्नोति ।
तस्माथ् साकमेधैर्-यजमानः ।
इदावथ्सरीणाऽ स्वस्ति-माशास्त इत्याशासीत ॥
यत् पितृ यज्ञेन यजते । देवानेव तदन्ववस्यति ॥
अथ वा अस्य वायुश्चा-नुवथ्सरश्चा प्रीतावुच्छिष्येते ।
यच्छुनासीरीयेण यजते । 58 (10)

T.B. 1.4.10.3

वायुमेव तदनुवथ्सर-माप्नोति । तस्मा-च्छुनासीरीयेण यजमानः ।
अनुवथ्सरीणाऽ स्वस्ति-माशास्त इत्याशासीत ॥
संवथ्सरं वा एष ईप्सतीत्याहुः । यश्चातुर्-मास्यैर् यजत इति ।
एष ह त्वै संवथ्सर-माप्नोति । य एवं विद्वाऽश्चातुर्मास्यैर्-यजते ॥
विश्वे देवाः समयजन्त । तेऽग्निमेवायजन्त ।
त एतं लोकमजयन् । 59 (10)

T.B. 1.4.10.4

यस्मि॑न्नग्निः॑ । यद्-वै॑श्चदे॒वेन॑ यज॑ते । ए॒तमे॒व लो॒कं ज॑यति ।
यस्मि॑न्नग्निः॑ । अ॒ग्नेरे॒व सा॒युज्य॑मु॒पैति॑ ॥ य॒दा वै॑श्चदे॒वेन॑ यज॑ते ।
अथ॑ सँव॒त्सर॑स्य गृ॒हप॑ति-मा॒प्नोति॑ ।
य॒दा सँव॒त्सर॑स्य गृ॒हप॑ति-मा॒प्नोति॑ । अथ॑ स॒हस्र॑या॒जिन॑-मा॒प्नोति॑ ।
य॒दा स॒हस्र॑या॒जिन॑-मा॒प्नोति॑ । 60 (10)

T.B. 1.4.10.5

अथ॑ गृ॒हमे॒धिन॑-मा॒प्नोति॑ । य॒दा गृ॒हमे॒धिन॑-मा॒प्नोति॑ ।
अथा॒ग्निर् भ॑वति । य॒दाऽग्नि॑र् भ॑वति । अथ॑ गौ॒र्भव॑ति ।
ए॒षा वै वै॑श्चदे॒वस्य॑ मा॒त्रा ॥ ए॒तद्-वा ए॒तेषा॑म॒वम॑म् ।
अतो॑ऽतो॒ वा उ॒त्तरा॑णि श्रेया॒ऽसि॑ भ॒वन्ति॑ ।
यद्-वि॒श्वे दे॒वाः स॒मय॑जन्त ।
तद्-वै॑श्चदे॒वस्य॑ वै॒श्चदे॒वत्व॑म् ॥ 61 (10)

T.B. 1.4.10.6

अथा॒दि॒त्यो वरु॒णः॑ रा॒जा॒नं वरु॒ण प्र॒घा॒सैर॑य॒जत॑ ।

स ए॒तं लो॒कम॑ज॒यत् । यस्मि॑न्नादि॒त्यः ।

यद्-वरु॒ण-प्र॒घा॒सैर्-य॑ज॒ते । ए॒तमे॒व लो॒कं ज॑यति ।

यस्मि॑न्नादि॒त्यः । आ॒दि॒त्यस्यै॒व-सा॒युज्य॑-मु॒पैति॑ ।

यदा॒दि॒त्यो वरु॒णः॑ रा॒जा॒नं वरु॒ण प्र॒घा॒सैर॑य॒जत॑ ।

तद्-वरु॒ण प्र॒घा॒सानां॑ वरु॒ण प्र॒घा॒स॒त्वम् ॥

अथ॒ सोमो॑ रा॒जा छ॒न्दा॒सि सा॒कमे॒धैर॑य॒जत॑ । 62 (10)

T.B. 1.4.10.7

स ए॒तं लो॒कम॑ज॒यत् । यस्मि॑न् श्र॒न्द्र॒मा वि॒भाति॑ ।

यथ् सा॒कमे॒धैर्-य॑ज॒ते । ए॒तमे॒व लो॒कं ज॑यति ।

यस्मि॑न् श्र॒न्द्र॒मा वि॒भाति॑ । च॒न्द्रम॑स ए॒व सा॒युज्य॑-मु॒पैति॑ ।

सोमो॑ वै च॒न्द्र॒माः । ए॒ष ह॒ त्वै सा॒क्षात् सोमं॑ भक्षयति ।

य ए॒वं वि॒द्वान्त् सा॒कमे॒धैर्-य॑ज॒ते ।

यथ् सोमश्च॑ रा॒जा छ॒न्दा॒सि च स॒मैध॑न्त । 63 (10)

T.B. 1.4.10.8

तथ् साकमे॒धानाँ॑ साकमे॒धत्वम् ॥
 अथ॒र्तवः॑ पि॒तरः॑ प्र॒जाप॑तिं पि॒तरं॑ पि॒तृय॒ज्ञे-ना॑यजन्त ।
 त ए॒तं लो॒कम॑जयन् । यस्मि॑न्नृ॒तवः॑ । यत् पि॒तृय॒ज्ञेन॑ यज॑ते ।
 ए॒तमे॒व लो॒कं ज॑यति । यस्मि॑न्नृ॒तवः॑ । ऋ॒तूना॑मे॒व सा॑यु॒ज्य-मु॑पैति ।
 यद्-ऋ॒तवः॑ पि॒तरः॑ प्र॒जाप॑तिं पि॒तरं॑
 पि॒तृय॒ज्ञेना॑यजन्त । तत् पि॒तृय॒ज्ञस्य॑ पि॒तृय॒ज्ञत्वम् ॥ 64 (10)

T.B. 1.4.10.9

अथौष॑धय इ॒मं दे॒वं त्र्य॑म्बकै-र्यजन्त प्रथे॑महीति ।
 ततो॑ वै ता अप्रथन्त । य एवं॑ वि॒द्वाँ स्त्र्य॑म्बकैर्-यज॑ते ।
 प्रथ॑ते प्र॒जया॑ प॒शुभिः॑ ॥ अथ॑ वा॒युः पर॑मे॒ष्ठिनँ॑ शु॒नासी॑रीये॒णाय॑जत ।
 स ए॒तं लो॒कम॑जयत् । यस्मि॑न्-वा॒युः । यच्छु॑नासी॒रीये॒ण यज॑ते ।
 ए॒तमे॒व लो॒कं ज॑यति । यस्मि॑न्-वा॒युः । 65 (10)

T.B. 1.4.10.10

वायो॑रे॒व सा॑यु॒ज्य-मु॑पैति ॥ ब्र॒ह्मवा॑दिनो॑ वदन्ति ।
 प्र चा॑तुर्मा॒स्यया॑जी-मी॒यता(३)॑ न प्रमी॒यता(३)॑ इति॑ ।

जी॒वन्वा ए॒ष ऋ॒तून॑प्येति । यदि व॒सन्ता प्र॒मीय॑ते । व॒सन्तो भ॑वति ।

यदि ग्री॒ष्मे ग्री॒ष्मः । यदि व॒र्षासु॑ व॒र्षाः । यदि श॒रदि॑ श॒रत् ।

यदि हे॒मन् हे॒मन्तः () । ऋ॒तुर्भू॑त्वा सँव॒थ्स॑रमप्येति ।

सँव॒थ्स॑रः प्र॒जाप॑तिः । प्र॒जाप॑तिर्वा वैषः ॥ 66 (13)

(परि॒व॒थ्स॑रमा॒प्नोति॑ – शु॒नासी॑रीर्ये॒ण यज॑ते – ऽज॒यन्थ् –

सह॑स्रयाजि॒नमा॒प्नोति॑ – वै॒श्वदे॑वत्व॒ – सा॒कमे॒धैर॑यजत –

समे॑धन्त – पि॒तृय॒ज्ञत्वं – ज॑यति॒ यस्मिन् वा॒युर् – हे॒मन्त

स्त्री॑णी च) (A10)

=====

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 10 Anuvaakams :-

(उ॒भये॑ – यु॒व॑ सु॒राम॑ – मु॒द॒स्था॒न् – नि॒ वै – यस्य॑ प्रा॒तस्स॒वन॑
– एकै॑को – ऽसु॒र्यम् – पव॑मानः – प्र॒जा वै स॒त्रमा॑स –
ता॒ग्नि॒र्वा॒व स॑व॒त्सरो॑ द॒श)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of dasinees :-

(उ॒भये॑ वा – उ॒द॒स्था॒त् – सर्वा॑भिर् – म॒द्ध्य॒तो – ऽत्र॑ वा॒व –
॥ ब्रा॒ह्म॒णे॒ष्व – थ॑ गृ॒हमे॒धि॒न॑ ष॒ट् ष॒ष्टिः)

First and Last Word of 4th Prapaatakam :-

(उ॒भये॑ – वा॒वैषः॑)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टके चतुर्थः प्रपाठकः समाप्तः ॥

=====

**Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 1,
Prapaatakam 4 (TB 1.4)**

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	6	59
Anuvakam 2	4	41
Anuvakam 3	6	65
Anuvakam 4	11	109
Anuvakam 5	4	48
Anuvakam 6	7	73
Anuvakam 7	7	75
Anuvakam 8	6	63
Anuvakam 9	5	54
Anuvakam 10	10	103
Total →	66	690